

**FRANSIZ FLÜT EKOLÜ BAĞLAMINDA P. TAFFANEL&GAUBERT “17
DAILY EXERCISES” VE MARCEL MOYSE “EXERCICES JOURNALIERS”
GÜNLÜK FLÜT EGZERSİZLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI**

Sanatta Yeterlik Tezi

Aylin GÜNAYDIN

Eskişehir 2025

**FRANSIZ FLÜT EKOLÜ BAĞLAMINDA P. TAFFANEL&GAUBERT “17
DAILY EXERCISES” VE MARCEL MOYSE “EXERCICES JOURNALIERS”
GÜNLÜK FLÜT EGZERSİZLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI**

Aylin GÜNAYDIN

SANATTA YETERLİK TEZİ

Müzik Ana Sanat Dalı

Üfleme ve Vurma Çalgılar Programı

Danışman: Doç. Dr. Burçin BARUT DİKİCİGİLLER

Anadolu Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Kasım 2025

Eskişehir

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI

Aylin GÜNAYDIN'ın “Fransız Flüt Ekolü Bağlamında P. Taffanel&Gaubert “17 Daily Exercises” ve Marcel Moyse “Exercices Journaliers” Günlük Flüt Egzersizlerinin Karşılaştırılması” başlıklı tezi 19/11/2025 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından değerlendirilerek “Anadolu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca, Müzik Ana Sanat Dalı Üfleme ve Vurma Çalgılar Programı'nda, Sanatta Yeterlik tezi değerlendirilerek kabul edilmiştir.

		<u>Ünvanı Adı Soyadı</u>	<u>İmza</u>
Üye (Danışman)	:	Doç. Burçin Barut DİKİCİGİLLER	
Üye	:	Prof. Sabriye ÖZKAN	
Üye	:	Doç. Özlem KOÇYİĞİT	
Üye	:	Dr. Öğr. Üy. Merve SEÇKİN HATAY	
Üye	:	Dr. Öğr. Üy. Gökçe GÜVEN	

Prof. Dr. Nafiz Öncü CAN

Anadolu Üniversitesi

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

ÖZET

FRANSIZ FLÜT EKOLÜ BAĞLAMINDA P. TAFFANEL&GAUBERT “17 DAILY EXERCISES” VE MARCEL MOYSE “EXERCICES JOURNALIERS” GÜNLÜK FLÜT EGZERSİZLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Aylin GÜNAYDIN

Müzik Ana Sanat Dalı

Üfleme ve Vurma Çalgılar Programı

Anadolu Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Kasım 2025

Danışman: Doç. Dr. Burçin BARUT DİKİCİGİLLER

Fransız Flüt Ekolü’nün temelini oluşturan P. Taffanel ve Gaubert’in "17 Daily Exercises" ve Marcel Moyse'un "Exercices Journaliers" adlı günlük flüt egzersizlerinin bir karşılaştırmasını sunmaktadır. Taffanel ve Gaubert'in bu kitabı, 17 farklı egzersizden oluşan kapsamlı bir çalışma sunmaktadır. Bu egzersizler, flütistlerin nefes kontrolü, parmak teknikleri ve müzikal ifadeleri üzerine yoğunlaşırken aynı zamanda teknik becerilerini adım adım geliştirmelerine yardımcı olmaktadır. Moyse'un kitabı ise nefes teknikleri, tını kontrolü ve duygusal ifade üzerine yoğunlaşmaktadır. Bu egzersizler flütistlere nefesin akıcılığı ve tonun zenginliğine odaklanarak müzikaliteyi artırmayı hedeflemektedir. Flüt eğitiminde, yaş, seviye ve farklı niteliklere sahip flütistlere teknik ve müzikal açıdan hedeflerine ulaşmaları için çeşitli öğrenme yöntemleri vardır. Flüt çalmanın içerdiği tüm kas hareketlerinin kontrolü ve koordinasyonu olan teknik, müzikal gelişimin temeli olması sebebi ile de büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle flüt tekniğinin gelişmesinde en büyük etkenlerden biri olan günlük egzersizler, flütistlerin alıştırmaları rutininin en önemli bölümlerinden biri olmalıdır.

Fransız Flüt Ekolü’nün temsilcilerinden Taffanel ve Gaubert ve Moyse’un günlük alıştırmaları, farklı yeterlilik seviyelerine sahip flüt öğrencileri için bir rutin planlamada kullanılabilir. Her iki çalışma, flütistlerin teknik becerilerini geliştirmeyi ve müzikal ifadelerini zenginleştirmeyi hedeflemektedir. Bu eserler, hem başlangıç düzeyindeki flütistlere temel teknikleri öğretirken hem de ileri düzeydeki flütistlerin performanslarını geliştirmesinde yardımcı olacak kapsamlı bir çalışma sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Fransız Flüt Ekolü, Metot, P. Taffanel, P. Gaubert, M. Moyse.

ABSTRACT

COMPARISON OF P. TAFFANEL&GAUBERT "17 DAILY EXERCİSES" AND MARCEL MOYSE "EXERCICES JOURNALIERS" DAILY FLUTE EXERCISES IN THE CONTEXT OF FRENCH FLUTE SCHOOL

Aylin GÜNAYDIN

Department of Music

Program of Winds and Percussion Instruments

Graduate School of Anadolu University, November 2025

Supervisor: Assoc. Prof. Burçin BARUT DİKİCİGİLLER

It presents a comparison of P. Taffanel&Gaubert's "17 Daily Exercises" and Marcel Moyse's "Exercices Journaliers", which form the basis of the French Flute School. This book by P. Taffanel & Gaubert offers a comprehensive study of 17 different exercises. These exercises help flutists to develop their technical skills step by step, while focusing on breath control, finger techniques and musical expression. M. Moyse's book focuses on breathing techniques, timbre control and emotional expression. These exercises aim to increase musicality by focusing on the fluency of the breath and the richness of the tone.

In flute education, there are various learning methods for flutists of different ages, levels and qualifications to reach their technical and musical goals. Technique, which is the control and coordination of all muscle movements involved in flute playing, is of great importance as it is the basis of musical development. For this reason, daily exercises, which are one of the most important factors in the development of flute technique, should be one of the most important parts of the flutists' practice routine.

The daily exercises of Taffanel & Gaubert and Moyse, representatives of the French Flute School, can be used to plan a routine for flute students with different levels of proficiency. Both works aim to develop flutists' technical skills and enrich their musical expression. These works provide a comprehensive study that will help both beginner flutists learn basic techniques and advanced flutists improve their performance.

Keywords: French Flute School, Method, P. Taffanel, P. Gaubert, M. Moyse.

ÖN SÖZ

Bu tez çalışmasının hazırlanma sürecinde bana her daim destek olan, yol gösteren ve sabırla yanımda bulunan değerli hocalarıma ve aileme teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

Öncelikle, çok değerli tez danışmanım Doç. Burçin Barut Dikicigiller’e; akademik bilgi ve tecrübeleriyle bana yol gösterdiği, sabrı ve desteğiyle bu süreci daha anlamlı ve başarılı bir şekilde tamamlamamda büyük katkı sağladığı için en içten teşekkürlerimi sunarım.

Hayatımın her anında yanımda olan sevgili eşim Utku Arif Günaydın’a ve canım oğlum Deniz Yaman Günaydın’a, sabırları, sevgileri ve bana verdikleri güç için minnettarım. Çalışmalarım boyunca motivasyonumu her zaman yüksek tutan sevgili anneme, babama, ablama ve canım Günaydın ailesine, bana duydukları güven ve sevgiden ötürü gönülden teşekkür ederim.

Sanatta yeterlik yolculuğuma başladığım ilk günden bu yana her daim yanımda olan, desteğini ve dostluğunu hiç esirgemeyen çok sevgili arkadaşım İlayda Bayram Karaköse’ye gönülden teşekkür ederim. Ayrıca, değerli hocam Doç. Deniz Sever’e de bu süreçteki katkıları ve yardımları için minnettarlığımı sunarım.

Zorlu anlarda yanımda bulunarak manevi desteklerini esirgemeyen dostlarıma ve bu süreçte her daim yanımda olan değerli çalışma arkadaşlarıma da şükranlarımı sunarım.

Son olarak, bilgi ve birikimlerini paylaşan tüm akademisyenlere, kurum ve kuruluşlara; çalışmamın gerçekleşmesinde katkıda bulunan herkese teşekkür ederim.

Aylin GÜNAYDIN

ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ

Bu tezin bana ait, özgün bir çalışma olduğunu; çalışmamın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumu olmak üzere tüm aşamalarında bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı; bu çalışma kapsamında elde edilen tüm veri ve bilgiler için kaynak gösterdiğimi ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi; bu çalışmanın Anadolu Üniversitesi tarafından kullanılan “bilimsel intihal tespit programı”yla tarandığını ve hiçbir şekilde “intihal içermediğini” beyan ederim.

Herhangi bir zamanda, çalışmamla ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara razı olduğumu bildiririm.

Aylin GÜNAYDIN

ÜRETKEN YAPAY ZEKÂ KULLANIM BEYANI

Bu tezi hazırlarken ChatGPT, Deepl üretken yapay zekâ programını destek aldığımı beyan ederim. Tezin hazırlığı aşamasında üretken yapay zekâ programlarından çeviri desteği aldım. Üretken yapay zekâ programlarından aldığım bilgilerin doğruluğunu kontrol ettiğimi bildiririm. Herhangi bir zamanda, çalışmamla ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçları kabul ettiğimi bildiririm.

Aylin GÜNAYDIN

İÇİNDEKİLER

Sayfa

BAŞLIK SAYFASI.....	i
JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI.....	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
ÖN SÖZ	v
ETİK İLKE VE KURALLARA UYGUNLUK BEYANNAMESİ	vi
ÜRETKEN YAPAY ZEKÂ KULLANIM BEYANI	vii
GÖRSELLER DİZİNİ	xi
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	xii
1.GİRİŞ.....	1
1.1.Problem.....	2
1.2. Araştırmanın Amacı	2
1.3. Araştırmanın Önemi.....	3
1.4. Sınırlılıklar ve Evren Örneklem.....	3
1.5. Yöntem.....	3
1.6. Araştırmanın Modeli	3
1.7. Verilerin Toplanması ve Analizi.....	4
1.8. Varsayımlar	4
1.9. Tanımlar	4
2. FRANSIZ FLÜT EKOLÜ'NÜN TARİHİ VE MÜZİK EĞİTİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	7
2.1. Fransız Flüt Ekolü'nün Tarihsel Kökenleri ve Gelişimi	7
2.2. Fransız Flüt Ekolü'nün Temel Prensipleri ve Eğitim Yaklaşımları	13
2.3 Fransız Flüt Ekolü'nün Teknik Becerilerin Geliştirilmesindeki Rolü ..	16

2.4 Fransız Flüt Ekolü'nde Müzikalite ve Duygusal İfadeye Odaklanmanın Önemi.....	17
3. PAUL TAFFANEL&GAUBERT BİYOGRAFİSİ	19
3.1. Paul Taffanel'in Yaşamı ve Müzik Eğitimi	19
3.2. Paul Taffanel'in Müzikal Kariyerinin Başlangıcı.....	23
3.3. Paul Taffanel ve Paris Konservatuvarı.....	25
3.4. Flüt Eğitimine Katkıları.....	27
3.5. Paul Taffanel'in Eserleri	29
3.6. Philippe Gaubert'in Yaşamı ve Müzik Eğitimi	31
3.7. Philippe Gaubert'in Paul Taffanel ile İlişkisi ve Kariyeri	33
3.8. Philippe Gaubert'in Eğitim Felsefesi.....	33
3.9. Philippe Gaubert'in Müzikal Mirası	35
4. MARCEL MOYSE BİYOGRAFİSİ	39
4.1. Marcel Moyse'un Yaşamı ve Müzik Eğitimi	39
4.2. Müzik Kariyerinin Başlangıcı ve Paris Konservatuvarı'ndaki Yılları	43
4.3. Marcel Moyse'un Eğitim Felsefesi	44
4.4. Marcel Moyse'un Eserleri.....	46
5. P. TAFFANEL&GAUBERT, "17 DAILY EXERCISES" İNCELEMESİ..	47
5.1. <i>The Complete Flute Method</i> Kitabının Yapısı ve İçeriği.....	47
5.2. "17 Daily Exercises" Metodunun Müzikal-Teknik Yaklaşımı ve Eğitim Metodolojisi.....	49
6. MARCEL MOYSE, "EXERCICES JOURNALIERS" İNCELEMESİ	69
6.1. Eserin Yapısı ve İçeriği.....	69
6.2. Müzikal-Teknik Yaklaşımı ve Eğitim Metodolojisi	90
7. P. TAFFANEL&GAUBERT VE M. MOYSE GÜNLÜK EGZERSİZLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI	91

8.SONUÇ 99

KAYNAKÇA 100

ÖZ GEÇMİŞ

GÖRSELLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Görsel 2.1. Bernard Sarrette.....	8
Görsel 2.2. François Devienne.....	9
Görsel 2.3. Jean-Louis Tulou.....	10
Görsel 2.4. Boehm flüt (1828).....	11
Görsel 2.5. Boehm flüt (1850).....	11
Görsel 2.6. Joseph-Henri Altès.....	12
Görsel 3.1. Paul Taffanel ve Jules Taffanel (babası) (1854).....	20
Görsel 3.2. Paul Taffanel.....	22
Görsel 3.3. Philippe Gaubert (1920).....	32
Görsel 4.1. Marcel Moyse.....	40

ŞEKİLLER DİZİNİ

Sayfa

Şekil 5.1 Taffanel&Gaubert, <i>Complete Flute Method</i> “Daily Exercises” S.111.....	50
Şekil 5.2 Taffanel&Gaubert, <i>Complete Flute Method</i> , Günlük Çalışma Tablosu.....	51
Şekil 5.3 Taffanel&Gaubert, <i>Complete Flute Method</i> “Daily Exercises” S.112.....	52
Şekil 5.4.Taffanel&Gaubert, <i>Complete Flute Method</i> “Daily Exercises” S.114.....	53
Şekil 5.5 Taffanel&Gaubert, <i>Complete Flute Method</i> “Daily Exercises” S.116.....	53
Şekil 5.6 Taffanel&Gaubert, <i>Complete Flute Method</i> “Daily Exercises” S.117.....	54
Şekil 5.7 Taffanel&Gaubert, <i>Complete Flute Method</i> “Daily Exercises” S.118.....	54
Şekil 5.8 Taffanel&Gaubert, <i>Complete Flute Method</i> “Daily Exercises” S.119.....	55
Şekil 5.9 Taffanel&Gaubert, <i>Complete Flute Method</i> “Daily Exercises” S.123.....	56
Şekil 5.10 Taffanel&Gaubert, <i>Complete Flute Method</i> “Daily Exercises” S.124.....	57
Şekil 5.11 Taffanel&Gaubert, <i>Complete Flute Method</i> “Daily Exercises” S.124.....	57
Şekil 5.12 Taffanel&Gaubert, <i>Complete Flute Method</i> “Daily Exercises” S.124.....	58
Şekil 5.13 Taffanel&Gaubert, <i>Complete Flute Method</i> “Daily Exercises” S.125.....	58
Şekil 5.14 Taffanel&Gaubert, <i>Complete Flute Method</i> “Daily Exercises” S.126.....	59
Şekil 5.15 Taffanel&Gaubert, <i>Complete Flute Method</i> “Daily Exercises” S.127.....	60
Şekil 5.16 Taffanel&Gaubert, <i>Complete Flute Method</i> “Daily Exercises” S.128.....	61
Şekil 5.17. Taffanel&Gaubert, <i>Complete Flute Method</i> “Daily Exercises” S.130.....	62
Şekil 5.18 Taffanel&Gaubert, <i>Complete Flute Method</i> “Daily Exercises” S.134.....	63
Şekil 5.19 Taffanel&Gaubert, <i>Complete Flute Method</i> “Daily Exercises” S.136.....	64

Şekil 5.20 Taffanel&Gaubert, <i>Complete Flute Method</i> “Daily Exercises” S.138.....	65
Şekil 5.21 Taffanel&Gaubert, <i>Complete Flute Method</i> “Daily Exercises” S.140.....	66
Şekil 5.22 Taffanel&Gaubert, <i>Complete Flute Method</i> “Daily Exercises” S.141.....	67
Şekil 5.23 Taffanel&Gaubert, <i>Complete Flute Method</i> “Daily Exercises” S.142.....	68
Şekil 6.1 Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.1.....	69
Şekil 6.2 Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.2.....	70
Şekil 6.3 Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.3.....	71
Şekil 6.4 Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.6-7.....	72
Şekil 6.5 Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.8-9.....	73
Şekil 6.6 Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.10.....	74
Şekil 6.7 Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.12.....	75
Şekil 6.8 Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.14.....	76
Şekil 6.9 Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.16.....	77
Şekil 6.10 Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.18.....	78
Şekil 6.11 Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.20.....	79
Şekil 6.12 Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.22.....	79
Şekil 6.13 Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.24.....	80
Şekil 6.14 Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.26.....	81
Şekil 6.15 Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.27.....	81
Şekil 6.16 Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.30.....	82
Şekil 6.17 Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.30.....	83

Şekil 6.18 Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.32.....	83
Şekil 6.19 Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.33.....	84
Şekil 6.20 Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.36.....	85
Şekil 6.21 Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.36.....	85
Şekil 6.22 Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.38.....	86
Şekil 6.23 Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.39.....	86
Şekil 6.24 Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.42.....	87
Şekil 6.25 Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.44.....	88
Şekil 6.26 Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.48.....	89
Şekil 7.1 Taffanel&Gaubert 4.Alıştırma (Majör-Minör Gamlar).....	91
Şekil 7.2 Marcel Moyse 7.Sayfa (Majör-Minör Gamlar).....	92
Şekil 7.3 Taffanel&Gaubert 5.Alıştırma (Kromatik Gamlar).....	92
Şekil 7.4 Moyse 1.sayfa (Kromatik Egzersizler).....	93
Şekil 54. Taffanel&Gaubert 6.Alıştırma (Tersiyalar).....	93
Şekil 7.5 Taffanel&Gaubert 6.Alıştırma (Do Eksenli Gam Örneklemeleri).....	94
Şekil 7.6 Moyse 11.Sayfa (Tersiyalar).....	94
Şekil 7.7 Taffanel&Gaubert 6.Alıştırma (6’lı Aralıklar).....	95
Şekil 7.8 Moyse 17.Sayfa (6’lı aralıklar).....	95
Şekil 7.9 Taffanel&Gaubert Arpej Egzersizleri.....	96
Şekil 7.10 Moyse Arpej Egzersizleri (S.13-16-19-22-25).....	97

1.GİRİŞ

Günlük egzersizler, bir flütistin tekniğini koruduğu ve geliştirdiği için oldukça önemlidir. Bir flütistin, yaşadığı teknik ve ısınma sorunlarını çözmesi ve kendini geliştirmesi için ton, artikülasyon tekniği, kromatik iniş-çıkış, gamlar ve arpejler gibi ayrı ayrı günlük egzersizler ve çalışmalar yapması gerekmektedir. Taffanel ve Gaubert ve Moyse, flütistin parmak hızını artırması ve tonu iyileştirmesi için bazı yöntemler yazmış ve 20. yüzyılın başlarında teknik çalışmaya yeni bir bakış açısı getirmişlerdir. Theobald Boehm'ün flüt konstrüksiyonuna getirdiği yenilikler ile 19. yüzyılın ortalarından itibaren, çok önemli değişimler meydana gelmiş ve sanatçıya olan talepler de bu bağlamda değişmiştir. Bu sebeple, flütistler için Fransız Flüt Ekolünün bazı temsilcileri, dünya çapında önem kazanan metotlar yazmışlardır. Joseph-Henri Altés (1869-1893), Taffanel ve Gaubert (1890-1910), Moyse (1920-1935) ve Trevor Wye (1981-1987) gibi besteciler, flütistler için çeşitli çalışma yöntemlerinin yer aldığı kitaplar yazmıştır.

Günlük egzersizler, bir bireyin alıştırma rutininin en önemli bölümlerinden biri olmalıdır. Öğrencinin tekniği geliştikçe, günlük egzersizin türü ve zorluğu gelişim düzeyine göre değişmelidir. Taffanel ve Gaubert ve Moyse'un günlük alıştırmaları, farklı yeterlilik seviyelerine sahip flütistler için rutin bir planlamada kullanılabilir. Taffanel'in yazıp Gaubert'in tamamladığı "Complete Flute Method" kitabı, 19.yüzyılda Boehm'ün yeni flüt mekanizması için yazılmış en önemli eserlerden biridir. Taffanel ve Gaubert'in "17 Daily Exercises" metodunda yer alan egzersizler, flüt tekniğiyle ilgili tüm çalışmaları kapsamaktadır. Bu egzersizlerin içinde, tüm artikülasyonların kullanıldığı gamlar, kromatik iniş çıkışlar, aralıklar ve triller yer almaktadır. Bu alıştırmalar, flüt çalışırken karşılaşılan teknik zorlukları belirlemektedir. Bu zorlukları çözebilmek için alternatif çalışmalar içeren egzersizlerden oluşmaktadır. Örneğin Moyse, kendi eksikliklerini ve öğrencilerinin eksikliklerini düzeltmek adına flüt için egzersizler yazmıştır. Bu egzersizlerin ise günümüzde flüt eğitiminde çok önem arz ettiğini görmekteyiz. Moyse'un günlük egzersizleri; tüm gamları, arpejleri, kromatik iniş-çıkışları ve aralıkları içermektedir. Yapılan incelemeler, Moyse'un başlangıçta yaşadığı teknik zorlukların üstesinden gelme ve kendini geliştirme yöntemlerinin, flütistin sadece flüt eğitiminde değil hayatı boyunca da yararlandığı yöntemler olduğunu göstermiştir. Bu çalışmanın amacı hem Taffanel ve Gaubert "17 Daily Exercises" metodunu hem de Moyse'un "Exercices Journaliers" metodunu incelemektir.

1.1.Problem

Fransız Flüt Ekolü, flütistlere teknik mükemmeliyeti ve duygusal ifadeyi bir arada sunma amacı güden özel bir çalma geleneğidir. Bu geleneğin temel taşlarından biri, Taffanel ve Gaubert'in "17 Daily Exercises", diğeri ise Moyse'un "Exercices Journaliers" adlı günlük flüt egzersizleridir denilebilir. Her iki çalışma, flütistlere teknik becerilerini geliştirmede kilit rol oynamaktadır. Ancak her biri farklı vurgular yapmaktadır.

Bu karşılaştırmanın amacı, her iki eserin özelliklerini ve farklılıklarını belirleyerek Fransız Flüt Ekolü içindeki eğitim yaklaşımlarını ve öğretim felsefelerini daha iyi anlamaktır. Ayrıca, her iki eserin flütistlerin teknik ve müzikal gelişimine nasıl katkıda bulunduğunu ve Fransız Flüt Ekolü'nün genel etkisini nasıl yansıttığını ortaya koymak da önemlidir. Bu karşılaştırma, özellikle şu sorulara odaklanacaktır:

1. Taffanel ve Gaubert ile Moyse'un günlük egzersizlerindeki eğitim yaklaşımları arasında temel farklılıklar nelerdir?
2. Her iki eserin flütistlere öğrettiği temel teknik beceriler nelerdir?
3. Her iki eser, öğrencilerin müzikal ifade, yorumlama yetenekleri ve sahne performansları üzerinde nasıl bir etki gösterecektir?

Bu karşılaştırma, Fransız Flüt Ekolü'nün öğrenciler üzerindeki etkisini incelemek ve P. Taffanel ve Gaubert ile M. Moyse egzersiz kitaplarının önemini ve mirasını daha geniş bir şekilde değerlendirmek için önemli bir adım olacaktır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu çalışma, Taffanel ve Gaubert ve Moyse'un günlük flüt egzersizlerinin bir karşılaştırmasını sunmaktadır. Taffanel ve Gaubert ve Moyse'un günlük egzersiz metotları; başlangıç çalışmaları, ambişür, günlük alıştırma ve seçilmiş artikülasyon çalışma yaklaşımlarının yönlerini içermektedir. Karşılaştırma yöntemi, seçilen egzersizlerin açıklamalarından oluşmaktadır. Seçilen öğretim yöntemleri, başlangıç aşamasından profesyonel seviyelere kadar uygulamalı flüt eğitiminin, nasıl daha kapsamlı bir şekilde geliştirilebileceğini göstermektedir. Aynı zamanda bu çalışma, flütistlerin Taffanel ve Gaubert ve Moyse günlük egzersizlerini, neden ve nasıl çalışılması gerektiğini amaçlamıştır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Fransız Flüt Ekolü, flütistlere teknik becerilerin ustalığını ve müzikaliteyi birleştirmeyi öğreten kapsamlı bir çalma geleneğidir. Bu geleneğin temel eserlerinden olan Taffanel ve Gaubert'in "17 Daily Exercises" ve Moyse'un "Exercices Journaliers" adlı günlük flüt egzersizleri, bu geleneğin özünü yansıtan iki klasik kaynaktır. Bu karşılaştırma, her iki eserin benzersiz özelliklerini ve eğitim yaklaşımlarını vurgulayarak, Fransız Flüt Ekolü içindeki eğitim metodolojileri ve müzikal felsefeler hakkında derinlemesine bir anlayış sunmayı amaçlamaktadır. Her iki çalışmanın içerikleri, yapısal özellikleri, teknik odakları ve müzikal hedefleri dikkate alındığında, flütistlerin bu eserler aracılığıyla nasıl bir eğitim sürecinden geçtiklerini ve bu eğitimin performanslarına nasıl yansıdığını anlamak açısından önemli bir çerçeve sunmaktadır. Bu şekilde, her iki eserin de kendi içindeki önemini ve Fransız Flüt Ekolü'nün genel müzikal mirasındaki yerini daha iyi kavramak mümkün olacaktır.

1.4. Sınırlılıklar ve Evren Örneklem

Bu araştırma ile ilgili sınırlılıklar şöyle belirtilebilir:

1. Araştırma için tanınan süre ile,
2. Yapılan pratikler ile,
3. Deneyim ve gözlemler ile,
4. Ulaşılabilen kaynaklar ile sınırlıdır.

1.5. Yöntem

Bu bölümde, araştırmanın modeli, evren örnekleme, verilerin toplanması ve analizine yer verilecektir.

1.6. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, gözlem, deneyim, pratik ve kaynak (literatür) tarama yöntemi kullanılarak "Fransız Flüt Ekolü Bağlamında P. Taffanel&Gaubert "17 Daily Exercises" ve Marcel

Moyse “Exercices Journaliers” Günlük Flüt Egzersizlerinin Karşılaştırılması” adlı kuramsal bir çalışmadır.

1.7. Verilerin Toplanması ve Analizi

Bu araştırma için Taffanel ve Gaubert’in “17 Daily Exercises” ve Moyse’un “Exercices Journaliers” metotları ile birlikte, nitel olarak deneyim, gözlem ve kaynak tarama yapılmıştır.

1.8. Varsayımlar

Bu araştırma için kullanılan dokümanların, deneyimlerin, gözlemlerin amaçlarına uygun olduğu ve erişilen kaynakların yeterli olduğu varsayılmaktadır.

1.9. Tanımlar

Akor: Aynı anda duyulan ya da duyulma işlevinde olan üç ya da daha fazla sesin birleşimi.¹

Aksan: Vurgulu bir şekilde çalmak.

Aralık: Art arda aynı iki sesin arasındaki uzaklık.

Arpej: Akor seslerinin art arda çalınması.

Artikülasyon: Notaların tane tane belirtilmesi, telaffuz biçimi.

Alterasyon: Notanın önüne konan diyez ve bemol işaretleriyle ses yüksekliğinin değişmesi.

Crescendo: Sesin giderek kuvvetlenmesi gerektiğini gösteren nüans işareti.

Diminiendo: Ses yüksekliğinin giderek azalması.

¹ Say, Ahmet. 2002, *Müzik Sözlüğü*, s.18

Dominant: Tonalitenin beşinci derecesi.

Ekol: Bir bilim ve sanat kolunda ayrı nitelik ve özellikleri bulunan yöntem veya akım.

Entonasyon: Doğru tonlama, tam sesi verebilmek, sesin yönlendirilmesi.

Fantezi: Düşsel, şiirsel, serbest tonda parça.

Flüt: En eski çağlardan beri kullanılmakta olan üflemeli bir çalgıdır. Flütün yapısı ince ve silindirik biçimindedir ve yan tutularak çalınır. “Baş”, “Gövde” ve “Kuyruk” olmak üzere üç “ses bölgesi” vardır. Flüt ailesi kendi içinde Piccolo, Flüt, Alto Flüt ve Bas Flütten oluşur.²

Forte: Kuvvetli çalınmasını gösteren nüans işareti.

Ton: Artistik yönden sesin gölgeli, parlak, görkemli, renkli olması gibi taşıdığı özellikler.³

Kompozisyon: Müzikte çeşitli öğeleri bir araya getirerek oluşturulan ya da yaratılan yapıt.

Kromatik: On iki perdeli dizide, yarım perdeler sırasıyla çıkarak ya da inerek ilerleyiş.⁴

Metronom: Eserin belirli tempoda çalınabilmesi için eşit ses vuruşları üreten alet.

Nüans: Eserdeki tını farklılıklarını belirleyen yapılardır.

Oktav: Aynı iki ses arasındaki sekiz notalık ses dizisi.

Pianissimo: Çok hafif bir şekilde çalınması gerektiğini gösteren nüans işareti.

Staccato: Seslerin kesintili, tane tane çalınması.

Subdominant: Tonalitenin dördüncü derecesi.

² Say, a.g.e., s.512

³ Say, a.g.e., s.220

⁴ Say, a.g.e., s.313

Tonik: Tonalitenin birinci derecesi.

Tremolo: Bir veya birkaç sesin çok çabuk olarak yinelenerek çalınması.

Trill: Bir sesin bir alt ya da st notası ile hızlı bir şekilde yinelenerek çalınması.

Uvertr: Opera, bale veya konçertonun açılışındaki parçadır.

Vibrato: “Salınım”. Sesi zenginleştirmek, yumuşatmak, yoğunlaştırmak amacıyla. Vokal müzikte, üflemeli çalgılarda, telli ve yaylı çalgılarda seslendiriciler tarafından uygulanan titreştirme (salınım) tekniği. Ses perdesinin hafifçe dalgalanıp yoğunlaştırılması.⁵

Virtz: Enstrmanını ustalıkla icra eden kişi.

⁵ Say, 2002. S.562.

2. FRANSIZ FLÜT EKOLÜ'NÜN TARİHİ VE MÜZİK EĞİTİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

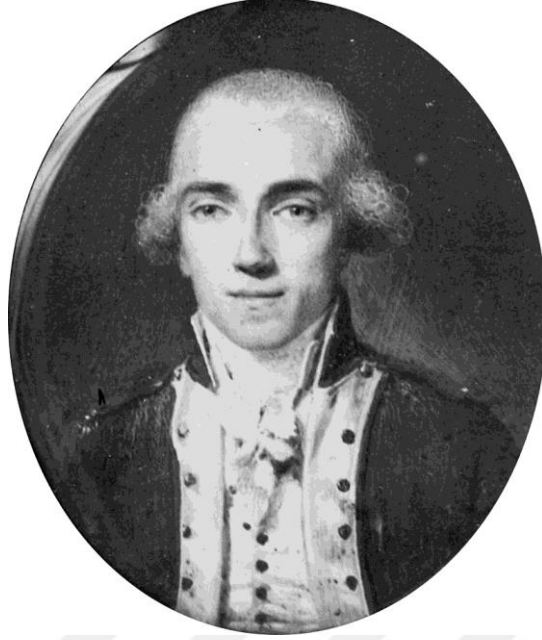
2.1. Fransız Flüt Ekolü'nün Tarihsel Kökenleri ve Gelişimi

Fransız Flüt Ekolü'nün kökleri, Paris Konservatuvarı'nın tarihine ve 19. yüzyılda flütte yapılan teknolojik gelişmelere derinden bağlıdır. Fransız flüt ekolü, Paris'te 1860'lı yıllardan başlayıp, 20. yüzyıla kadar gelişen bir stildir ve Fransız müziğini önemli ölçüde etkilemiştir. Fransız Flüt ekolünün oluşumunda en büyük etken, ilk olarak konservatuvarın kuruluşu, konservatuvardaki flüt profesörleri ve 19. yüzyılın başlarında flütün teknik gelişimidir. İkinci olarak, Jean Louis Tulou (1829-1859)'nun konservatuvardaki görev süresi ve tasarımı kendisine ait olan flütün gelişimi üzerindeki etkisidir. Son olarak ise gümüş Boehm flütün gelişimi ve bu flütle yapılan ilk eğitim yıllarıdır. Bu ekolü diğer stillerden ayıran en büyük özellik, daha zengin ve daha canlı ton renklerine yaptığı vurgu olmuştur. Kökenleri 19. yüzyılın ortalarında meydana gelen birkaç olay ve gelişmeye dayanmaktadır. Bunların arasında Boehm'ün 1833 yılında Boehm flütü Paris'te tanıtması, 1847 yılında flütte meydana getirdiği yenilikler ve 1855 yılında tamamen gümüş bir flüt modeli sunması yer almaktadır. Diğer gelişme ise büyük Fransız flüt virtüözü Paul Taffanel'in ön plana çıkmasından kaynaklanmaktadır.⁶

Bu sebeple Fransız Flüt Ekolü'nün tarihsel kökenini ve gelişimini anlatmak için konservatuvarın kuruluşundan itibaren detaylı bir şekilde incelemek gerekir;

19. yüzyılın ilk yarısından itibaren *Opera Comique*, *Paris Operası* ve *Paris Konservatuvarı*, Paris'i başlıca müzik merkezlerinden biri haline getirmiştir. Bu operalar, Konservatuvar'da eğitim görmüş olan çok sayıda orkestra müzisyeni istihdam etmiştir. Paris Konservatuvarı ise 1795 yılında Fransız Devrimi sırasında açılmış ve dünyanın en önemli müzik okullarından biri haline gelmiştir. Okulun kuruluşundaki ilk adımlar, Ulusal Muhafız Yüzbaşı Bernard Sarrette (1765-1858) tarafından atılmıştır.

⁶ Kaplan, L. 2019. *The major influences on the emergence of The French School of flute playing*. s.4

Görsel 2.1. *Bernard Sarrette*⁷

Bordeaux doğumlu Sarrette, Paris'e okumak için taşınmış ve Fransız Devrimi olması sebebiyle Ulusal Muhafızlara katılmıştır. Bunun üzerine Sarrette, çeşitli sivil festivallerde çalmak üzere bir askeri bando kurmuştur. Fransız Devrimi sırasında müzik, kamuoyunu etkilemek için bir araç olarak kullanılmaktadır. Sarrette bu sayede, 1790 yılında Paris şehir yönetimini, bandoyu finanse etmeye ikna etmiştir.

Fransız Devrimi ile milliyetçilik yükselmeye başlamış ve Napolyon Bonapart Avrupa'yı fethetmiştir. Ardından müzisyenler piyade hizmeti yerine bu askeri bandolarda çalışabileceklerini öğrenmişlerdir. Konservatuvarın kapılarını açmasıyla birlikte, bu gruplarda yer alan en iyi müzisyenlerden okulda görev almaları istenmiştir. Bunların arasında ünlü flüt virtüözleri; François Devienne (1759-1803), Antoine Hugot (1761-1803) ve Jacques Schneitzhoeffter (1785-1852) yer almaktadır. Başlangıçtan itibaren konservatuvarın asıl amacı yüksek kalitede Fransız müzisyenler yetiştirmek olmuştur. 1790 yılında Fransız Devrimi, hükümeti yeniden şekillendirmeye başlamıştır. Bu sayede müziğin kamusal yaşamdaki önemi ve profesyonel müzisyenlere duyulan ihtiyacın artması ile “*Conservatoire National Supérieur de Musique*” kurulmuştur.

1793 yılında Sarrette, askeri bandoyu vatansever ilahiler seslendirmek üzere Ulusal Kongre'ye getirmiştir. Delegeler bu performanstan oldukça etkilenmiş ve *Institut National De Musique*'i kurulması için bir önergeyi kabul etmişlerdir. 1793 yılında

⁷ https://en.wikipedia.org/wiki/Bernard_Sarrette

Fransa'da eğitimi yeniden düzenlemek için *Comité D'instruction Publique* (Kamu Eğitimi Komitesi) kurulmuş ve tüm ulusal akademiler *Institut National Des Sciences Et Arts*'ta birleştirilmiştir. *Institut National De Musique*, 3 Ağustos 1795 yılında koro eğitimi ve performans akademisi olan *École royale de chant* ile birleşerek *Conservatoire National Supérieur De Musique* olmuştur. Bu sayede bu kurum, Avrupa'daki diğer ulusal konservatuvarlar için bir model haline gelmiştir. Ardından *Conservatoire National Supérieur De Musique*, Fransız müzisyen ve operacı nesiller yetiştirmiş, profesörler tarafından metot kitaplarının yayınlanmasını teşvik etmiş ve ücretsiz bir müzik kütüphanesi kurmuştur. Aynı zamanda 19. yüzyılda opera, piyano, yaylılar, nefesliler, üflemeliler, armoni ve kompozisyon gibi bölümleri kapsayarak, her neslin önde gelen Parisli müzisyenlerini yetiştirmiştir. Yıllar boyunca, 19. yüzyılın en büyük Fransız flütistlerinin birçoğu çeşitli zamanlarda konservatuvarda görev almıştır. Bunlar arasında yukarıda adı geçen François Devienne (1795-1803), Jean Louis Tulou, Louis Dorus (1860-1868), Joseph-Henri Altés ve en önemlisi Paul Taffanel (1893-1908) öne çıkmaktadır.

Görsel 2.2. *François Devienne*⁸

Konservatuvarın ilk yıllarında François Devienne, müdür ve flüt profesörü olarak önemli bir yere sahip olmuştur. Devienne, *Opéra* orkestrasında ve *Garde Nationale* bandosunda çalmış, *École Gratuite De Musique De La Garde Nationale Parisienne*'de ders vermiş ve

⁸ https://fr.wikipedia.org/wiki/Fran%C3%A7ois_Devienne

1793 yılında *École gratuite*'e müdür olarak atanmıştır. Devienne döneminde flüt, teknik değişimler geçirmiştir. *Opéra* flütistleri gibi, *Société des concerts du Conservatoire* flüt bölümü üyeleri de her biri dört veya altı tuş arasında değişen farklı flütler çalmıştır.⁹

Görsel 2.3. Jean-Louis Tulou ¹⁰

1828 yılında *Société des concerts du Conservatoire*'ın kurulmasıyla birlikte Paris, Devienne döneminde reddedilen yeni nesil flütistlere, Jean-Louis Tulou liderliğinde kucak açmıştır. Başarılı bir performans kariyerinin ardından Tulou, 1829 yılında Konservatuvar'a profesör olarak atanmıştır. Tulou, ölümüne kadar *Société des concerts du Conservatoire*'ın baş flütisti olarak görev almıştır. Besteci olmasının yanı sıra, flüt repertuvarını önemli ölçüde genişletmiştir. Konservatuardaki görev süresi boyunca, 1832 yılından 1860 yılına kadar tüm flüt konkurlarını bestelemiştir. Genellikle bravura stilinde olan eserleri arasında senfoniler, konçertolar, düetler, flüt soloları, fantaziler ve varyasyonlar yer almıştır.¹¹

Tulou, flüt repertuvarına önemli derecede katkılar sağlamış ve yenilenmiş bir flüt eğitimi için oldukça çaba göstermiştir. 1845 yılında, *Méthode du flûte* (1835) adlı eserini yazmıştır. Sonraki yıllarda konservatuarda, Tulou'nun metodunda yer alan benzer materyallerin olduğu ve enstrümandaki değişimlerin baz alındığı yeni baskılar

⁹ Giannini, *Great Flute Makers of France*. s.84

¹⁰ https://en.wikipedia.org/wiki/Jean-Louis_Tulou#/media/File:Jean-Louis_Tulou.jpg

¹¹ Toff, N. *The Flute Book*. s.226-250

yayımlanmıştır. Flüte yeni tuşlar eklendikçe, yeni baskılara parmaklarla ilgili ek bilgiler de dahil edilmiştir. Tulou'nun metodu, kendi tasarımını yaptığı flütü kullanan öğrenciler için tasarlanmıştır. 1831 yılında Tulou, flüt yapımcısı Jacques Nonon (1802-1867) ile bir flüt üretim şirketi kurmuş ve konservatuvara enstrüman tedarik etmeye başlamıştır.¹²

Ardından 19.yüzyılda Alman flüt yapımcısı Boehm, mekanizmalı gümüş flütü geliştirmiştir. O dönem bu flüt, ahşap gövdeli flütlerden farklı olan tınısı nedeniyle flütistler tarafından tercih edilmeye başlamıştır.

Görsel 2.4. Boehm flüt (1828)

Görsel 2.5. Boehm flüt (1850)¹³

1847 yılında Boehm'ün flüt üzerine yürüttüğü çalışmalar, enstrümanın ton kalitesini geliştirmiştir. Böylece 1828 yapımı flütüne kıyasla entonasyon daha iyi bir düzeye ulaşmıştır. Ayrıca kromatik sesler daha kolay çalınabilmektedir. Özellikle birinci oktavdaki notaların tonu daha güçlenmiştir. Tiz seslerin entonasyon problemleri azalmış ve bu sesler daha kolay elde edilmeye başlanmıştır. Aynı zamanda, flütün tonunda ve mekanizmasında meydana gelen yenilikler nedeniyle flütistlerin çalım stilleri değişmiştir. Bu nedenle flüt ekolleri oluşmuş ve bu ekolleri birbirinden ayıran başlıca önemli unsurlar meydana gelmiştir. Bu değişiklikler ve bu değişikliklerin meydana gelme şekli, Paris'i Fransız Flüt Ekolünün yapı taşlarından olacak yeni bir döneme hazırlamıştır.

1860 yılı, flüt tarihinde önemli bir yer olarak kabul görmektedir. Bunun nedeni konservatuvara yeni bir flüt profesörünün atanması ve yıllardır reddedilen Boehm flütün kabul edilmesi olmuştur. Çünkü flüt profesörü olarak atanan Dorus, bu enstrümanın uzun zamandır savunucusu olmuştur. Emekliliği yaklaşan Tulou'nun itirazları artık komitenin kararları üzerinde bir etkiye sahip olmadığı için, gümüş Boehm flüt Tulou'nun

¹² Powell, *The Flute*. s.213

¹³ Boehm, T., *The Flute and The Flute Playing*, Dover Publications, New York. s.11

emekliliğinden sonra konservatuvarda kabul edilmiştir. Konservatuvarın enstrümanı benimsemesinin ardından gümüş flütler Paris'te hızla popüler hale gelirken, bazı ülkelerde hemen benimsenememiştir. Gümüş flütlerin hem amatörler hem de profesyoneller tarafından kullanılmaya başlanması, I. Dünya Savaşı sonrasını bulmuştur.

Dorus emekli olduktan sonra, Altès (1826-1895) onun yerini almış ve Konservatuvar'da 20 yılı aşkın bir süre ders vermiştir.¹⁴ Altès, okulda öğrencilerinin müzik teorisi ve flüt tekniğini aynı anda çalışmasını zorunlu kılmış ve bu sayede öğretime yeni bir eğitim yaklaşımı getirmiştir. Bu eğitim yaklaşımını ise *Célèbre Méthode Complète De Flûte* (1880) adlı eserinde ortaya koymuştur. Aynı zamanda bu metot, konservatuvarın ilk resmi Boehm flüt metodu olmuştur.

Görsel 2.6. *Joseph-Henri Altès*¹⁵

Ardından Taffanel dönemi başlamıştır. Taffanel'in Fransız Flüt Ekolü'nün kurucusu olarak görülmesinin temelini, Paris Konservatuvarının kuruluşu ve 19. yüzyılda flütte yaşanan gelişmeler oluşturmuştur. Bu bağlamda Devienne'den Altès'e kadar olan profesörler, Taffanel'in yön verdiği, konservatuvar flüt eğitiminin yolunu açmıştır. Taffanel'in Fransız Flüt Ekolü'nün kurucusu olarak kabul edilmesi, konservatuvarın kuruluşuna ve gümüş Boehm flütünün kabul edilmesine dayanmaktadır. Konservatuvardaki kariyeri ve öğretmenliği onun konumunu sağlamlaştırmıştır. Taffanel,

¹⁴ Giannini, a.g.e., s.143

¹⁵ https://en.wikipedia.org/wiki/Joseph-Henri_Alt%C3%A8s

1894 yılında konservatuvara profesör olarak atanmıştır. Gümüş flüte geçiş döneminde yetişmiş bir flütist olarak, flüt öğretimini ton ve vibrato olmak üzere iki önemli ana başlıkta birleştirmiştir. Çünkü Taffanel, "bir icracının müziği, dinleyiciye aktarmasının en iyi yolunun ton ile mümkün olduğuna" inanmıştır.¹⁶

Atanmasının ardından Taffanel, konservatuvardaki flüt eğitiminde bazı önemli değişiklikler yapmıştır. Taffanel, öğrencilere bireysel dersler vermeye başlamış ve öğrencilerin kendi bireysel gelişimlerini sürdürebilmeleri için her bir öğrencinin repertuvarını özelleştirerek eğitim modelini farklılaştırmıştır. Bu yeni yapılandırma sayesinde, her öğrenci için daha kişiselleştirilmiş bir eğitim sağlamıştır. Ardından Taffanel'in *Méthode Complète De Flute* (1923) adlı kitabı, Altès *Méthode*' unun yerini almıştır. Konservatuvardaki çalışma süresi boyunca Taffanel, flüt çalma ideallerini yeni nesil flütistlere taşıyacak olan birçok öğrenciye ders vermiştir. *Méthode complète* kitabı, onun teknik öğretme yaklaşımını özetlemiş ve flüt pedagojisinin temelini oluşturmuştur. Aslında Taffanel'in önemli bir flüt figürü olmasının ve Fransız Flüt Ekolü'nün babası olarak kabul edilmesinin temelini oluşturan şey, uzun bir sahne kariyeriyle birleşen öğretmenliği olmuştur.

Sonuç olarak Fransız Flüt Ekolü, tüm bu yaşanan gelişmeler sayesinde, temelini lirik ve ifade dolu bir çalma stilinden oluşturmuştur. Bu ekol ton kalitesine ve vurgulu ifadeye önem vermiştir. Aynı zamanda artikülasyonda esneklik, hafiflik ve çeviklik gibi özelliklere odaklanmıştır. Vibrato kullanımını ise, Fransız Flüt Ekolü' ne özgü bir ifade aracı olarak ön plana çıkarmıştır. Tarihsel kökenlerinden günümüze kadar süregelen bir geleneğin öncüsü olmuştur. Flüte önemli katkılarda bulunmuş ve kültürel mirası ile modern flütistlere ilham kaynağı haline gelmiştir. Konservatuvar eğitiminin yapısı, flüt profesörleri ve enstrümandaki teknik ilerlemeler, Fransız Flüt Ekolü'nün temelini oluşturmuş ve küresel çapta yaygınlaşmasına katkıda bulunmuştur.

2.2. Fransız Flüt Ekolü'nün Temel Prensipleri ve Eğitim Yaklaşımları

Fransız flüt ekolü, "zarafet, çekicilik ve Ravel'in eserlerinde yakaladığı berraklık" gibi özellikler ile tanımlanabilir.¹⁷ Fransız flüt ekolünün başlıca unsurları; ton, vibrato,

¹⁶ Toff, a.g.e., s.111

¹⁷ Nancy Andrew, Ann McCutlan, 2000-2001. *Marcel Moyse and the French School of Flute Playing, The Marcel Moyse Society Newsletter*, Vol. 12, s.8

artikülasyon ve nefes kontrolüdür. İyi bir ton elde etmek için dudakların gerilmemesi, üst dudağın rahat ve kontrollü bir pozisyonda olması gerekmektedir. Vibrato, Fransız Flüt Ekolü'nün en önemli unsurlarından biridir. Fransız stili vibratosu, Paris Konservatuvarı'nda ortaya çıkmış ve şarkı söyler gibi doğal bir yapıda olması gerekmektedir. Artikülasyon tekniği ise geleneksel Fransız dil kullanma yöntemi ile ilişkilendirilir. "Tu" kelimesini telaffuz ettiğimizde, ağız içindeki hareket ne kadar basitse, sonuç o kadar iyi olur. Bu yöntem hem konuşurken hem de flüt çalarken net ve hızlı bir artikülasyon tekniği geliştirmektedir.

“Eğer iyice incelersek bütün dünyada kullanılan metotlar Taffanel&Gaubert ve Moyse'un metotları. Bu bir rastlantı değil. Altını çizmek isterim ki "teknik", ton ve artikülasyon tekniklerini de kapsar. Bence Fransız Ekolünün etkisi yalnızca ton anlayışı değil, aynı zamanda teknik ustalık ve virtüözitedir.”¹⁸

Fransız flüt ekolü ile çalan flütistler, üst dudağı rahat bırakarak ve dudak kenarlarının kontrolü sağladığı bir pozisyonla çalmaktadır. Üst dudağın gergin olmaması, hava deliğinin büyüklüğünü ve şeklini değiştirmesine olanak tanır ve farklı ton renkleri elde etmeyi sağlamaktadır.

Moyse'a göre, Fransız flüt ekolünün artikülasyon tekniğinin belirginliği, Fransızca dilinin fonetiği ve bu dile özel sesleri çıkartış biçimiyle ilgilidir. Moyse, bu görüşünü şöyle açıklamaktadır:

“Fransızca konuşmak için ağızın ve dilin aldığı doğal pozisyon, zaten flütten ton çıkarmak için ağızın aldığı pozisyonudur.”¹⁹

Hafif ve berrak bir ton, Fransız Flüt Ekolü'nün temel yapısını oluşturmaktadır. Bu ekol, tona ve cümleye duygusal olarak dikkat çekmiştir. Günümüz flütistleri de, tonun, bir cümlelerin yaratılmasına ve şekillendirilmesine olanak tanıyarak bu geleneği sürdürmektedir.

Taffanel'in egzersizlerine baktığımızda, tümünde tonun sürekli şekilde tekrarlanması göze çarpmaktadır. Bu bağlamda ton kavramının önemi, Fransız Flüt Ekolü'nün tanımlayıcı özellikleri arasındaki ilişkisini ispatlar niteliktedir. Taffanel, bir öğrencinin tona odaklanmasına yardımcı olmak için özel bir teknik geliştirmiştir. Bu tekniği, "iskelet alıştırması" olarak adlandırmıştır. Taffanel, öğrencisine bir pasajdaki en önemli notaları

¹⁸ Gresset, Pascal. 2002. “Une Interview avec Emmanuel Pahud”, Traversières, No.72. s.12

¹⁹ McCuttan, a.g.e., s.48

tespit ettirdikten sonra yalnızca bu notaları çalmasını öğütlemiştir. Ardından, bu sefer öğrenciden başlangıçta atladığı notaları yeniden çalmasını ve ton rengini dikkatli bir şekilde değiştirmesini istemiştir. Bu alıştırmaları hem ton hem de cümle egzersizleri için tasarlamıştır. Blakeman'a göre, Moyse da öğretiminde bu tekniği kullanmıştır. Bu sayede öğrencinin, ton ve yorum arasındaki bağ sayesinde eseri en iyi şekilde ifade ettiği görülmüştür.²⁰ Moyse'un "*The Flute and Its Problems ve Tone Development Through Interpretation for the Flute*" adlı kitabında; Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791), Giacomo Puccini (1858-1924) ve Johann Sebastian Bach (1685-1750)'ın vokal melodileri yer almaktadır. Moyse müzikal çizginin ve ifadenin gelişimini bu şekilde teşvik etmiştir.

Taffanel'in ton felsefesinin bir diğer unsuru Méthode Complète'de doğrudan belirtilmemiştir. Bu yaklaşım öğrencisi Marcel Moyse tarafından ortaya konmuştur. Moyse, Fransız dil yapısının bir flütistin ağız ve dil pozisyonu için bir çerçeve oluşturduğunu keşfetmesine öncülük ettiği için Taffanel'e teşekkür etmiştir.²¹

Vibrato, Fransız Flüt Ekolü'nü tanımlayan başka bir temel unsurdur. Toff, vibratoya yaklaşımı üç düşünce ekolüne ayırır.²² Birincisi Taffanel, Gaubert ve Georges Barrère (1876-1944) ekolüdür. Bu düşünce ekolü, vibratonun ton üretimiyle birlikte doğal olarak ortaya çıktığını ve herhangi bir özel çaba ya da tekniğin ürünü olmaması gerektiğini savunmaktadır. İkinci düşünce ekolü olarak görülen Moyse, flütte vibratonun şarkı söylemekle bağlantılı olduğunu savunmuş ve kontrol edilebildiği için öğretilmesi gerektiğine inanmamıştır. Üçüncüsü düşünce ekolü ise, vibratonun öğretilmesi gerektiğini ve doğal vibratoya sahip olan flütistlerin bile vibratoyu geliştirmeyi ve kontrol etmeyi öğrenebileceğini savunmaktadır.

Eğitim yaklaşımlarına baktığımızda, yazılmış egzersizler ve etütlerin, öğrencinin teknik, ton ve vibrato gelişimine yardımcı olmak için tasarlandığını görmekteyiz. Repertuvar anlamında Taffanel'in öğretisinin ilkeleri uygulanmış ve Bach, Gaubert, Mozart ve Saint-Saëns gibi besteciler dahil edilmiştir. Taffanel böylece repertuvar açısından, 18. yüzyıl ve 20. yüzyıl arasındaki boşluğu doldurmuştur. Aynı zamanda hemen hemen her flütist bu sayede, Fransız bestecilerin flüt eserlerinin büyük bir kısmını çalışmış ve icra etmiş

²⁰ Blakeman, 2005. Taffanel, s.188

²¹ McCutchan, a.g.e., s.47

²² Toff, a.g.e., s.107

olacaktır. Parçalar genellikle benzer bir şekilde bestelenmiştir. Parçaların çoğu lirik bir açılış ve daha hızlı, teknik olarak zorlayıcı bir ikinci bölüm içermiştir.

Fransız Flüt Ekolü, sadece teknik beceriler üzerinde değil, aynı zamanda müziği anlamada, duygusal bir şekilde ifade etmede ve dinleyiciyle bütünleşme konusunda da öğrencilerini yetiştirmeyi amaç edinmiştir. Bu prensipler hem teknik bir beceri hem de sanatsal bir ifade aracını ortaya koyan bir bakış açısı yansıtmıştır. Bu bağlamda Fransız Flüt Ekolü'nün temel prensipleri ve eğitim yaklaşımları; ton, artikülasyon, vibrato, süslemeler, nefes, genişletilmiş teknikler ve kapsamlı metot kitapları olmak üzere geniş yelpazeli bir eğitim modeli sunmaktadır.

2.3 Fransız Flüt Ekolü'nün Teknik Becerilerin Geliştirilmesindeki Rolü

Fransız Flüt Ekolü, teknik becerilerin geliştirilmesine büyük önem vermiştir. Paris Konservatuvarı'nda, Boehm mekanizmalı gümüş flütün resmi kabulünün ardından Fransız flüt sanatçıları bu enstrümanı kullanmaya başlamıştır. Böylece Boehm mekanizmalı gümüş flüt, bu ekolün en önemli unsurlarından biri haline gelmiştir. Boehm mekanizmalı gümüş flütlerin, teknik ve müzikal olarak yeni açılımlar sağlamasıyla hem teknik yönden kazanımları artmış hem de flütün müzikal konumu zenginleşmiştir. Yeni yazılan eserlerin teknik seviyelerinin ilerlemesiyle icracılıkta yaşanacak problemlerin azaltılması için, Paris Konservatuvarı öğretmenleri çok önemli egzersiz kitapları yazmıştır. Fransız Flüt Ekolü, öğrencilere hem flütün temel teknik zorluklarını hem de müzikal ifadeyi öğretmeyi amaçlamıştır. Başlıca unsurları ise; Taffanel ve Gaubert Metodu, ton ve ambişür teknikleri, artikülasyon, genişletilmiş teknikler, egzersizler ve etütler olmuştur.

Fransız Flüt Ekolü'nün temelini oluşturan Taffanel&Gaubert Metodu, flütistlere kapsamlı bir teknik eğitim sunmaktadır. Bu kitap, ton, artikülasyon ve vibrato kullanımının yer aldığı geniş çaplı teknik konuları kapsamaktadır. Ton ve ambişür teknikleri; temiz, parlak ve zengin bir ton elde etmenin önemine vurgu yaparak çalışmayı içermektedir. Doğru nefes kontrolü ve ambişür teknikleri, tonun kalitesini artırmak adına öğrencilere öğretilir. Fransız flütistlerin teknik ustalıklarının temelini, hızlı ve doğru bir artikülasyon oluşturmaktadır. Öğrencilere, notalar arasındaki geçişleri belirgin bir şekilde yapma becerisi kazandırabilmek için özel artikülasyon çalışmaları yapılmaktadır. Teknik

becerilerin geliştirilmesinde, çeşitli teknik egzersizlere ve etütlere önem verilir. Bu çalışmalar, parmak hızını artırmak, nefes kontrolünü sağlamak ve genel çalma becerilerini yükseltmek amacı taşımaktadır. Armonikler, multiphonics, flutter-tonguing gibi genişletilmiş teknikler, öğrencilere flütün sınırlarını genişletme ve ses olanaklarını keşfetme fırsatı tanımaktadır. Bu teknikler, öğrencilere yaratıcı bir şekilde müzik yapma ve teknik repertuvarlarını zenginleştirmede olanak tanımaktadır. Bu unsurlar, Fransız Flüt Ekolü'nün flütistlere hem teknik hem de müzikal ifade konusunda sağlam temeli olan bir eğitim modeli sunmaktadır.

Paris Konservatuvarı flüt öğretmenlerinden Michel Debost'a göre "*Fransız flüt ekolü, flüt çalmanın temellerinin sistemli bir biçimde öğretilişinden ibarettir.*" Emmanuel Pahud, Paris Konservatuvarı flüt öğretmenleri tarafından yazılmış flüt metotları ve egzersizlerinin önemini "*Bu stille yetişenlerin teknik ve virtüözüteye dayalı bir çalışma programını takip etmeleri, Fransız ekolünü flütün ekolü haline getirdi.*" sözüyle vurgulamaktadır.²³

Teknik, ton ve artikülasyon tekniklerini kapsayan Taffanel, Gaubert ve Moyse'un metotları, Fransız Ekolü'nün temel taşlarını oluşturmuştur. Bu özellikler ile Fransız Flüt Ekolü, teknik mükemmelliği ve müzikaliteyi birleştiren flüt çalma konusundaki temel unsurları baz alarak ününü tüm dünyaya yaymıştır. Bu ekol, günümüzde hala flütistler ve flüt öğrencileri tarafından öğrenilmeye ve uygulanmaya devam etmektedir.

2.4 Fransız Flüt Ekolü'nde Müzikalite ve Duygusal İfadeye Odaklanmanın Önemi

Fransız Flüt Ekolü, yalnızca teknik mükemmeliyetin dışında müzikal ifade ve duygusal derinlik üzerinde yoğunlaşan bir flüt geleneğini temsil etmiştir. Öğrencilere flütün sadece bir enstrüman olarak görmenin aksine bir sanat aracı olarak nasıl kullanılacağı konusunda da rehberlik etmiştir. Fransız Flüt Ekolü'ne göre, bir cümledeki her notanın belirli bir amacı vardır. Bu bağlamda her nota üzerinde dikkatle durulmalı ve buna uygun çalınmalıdır. Ayrıca ritim ve armoni konularına da çok dikkat edilmelidir.

²³ Ceren Hepyücel, 2009. 19. Yüzyıldan Günümüze Fransız Ekolü ve Marcel Moyse'un Dünya Flüt Sanatına Etkileri, s.3

Boehm flüt ile performanslarda teknik gösterim imkânı, çeşitlilik kazanmıştır. Ayrıca insan sesine benzeyen farklı nüanslar üretilebilmiştir. Bu sayede flüt, zarafeti ve birçok farklı duyguyu ifade etmede, en gözde enstrümanlardan biri haline gelmiştir.

Jean-Pierre Rampal (1922-2000), günümüz sanatçılarından Fransız Ekolü'nün en ünlü temsilcilerinden biridir. Rampal'ın felsefesi, 'doğal' bir çalım biçimini yansıtmıştır. Öğrencilerine bir eserin nasıl yorumlanacağını anlatırken, belirli kalıplarla kısıtlanmalarını öğretmiştir. Aksine kendi yaratıcılıklarını ortaya çıkarmalarını istemiştir. Ayrıca, tekniğin bir müzikalitenin önüne asla geçmemesi gerektiğini savunmuştur.

Fransız Flüt Ekolü'ndeki müzikalitenin ve duygusal ifadenin ortaya çıkmasındaki en büyük etkenler; ton, vibrato ve nefes kontrolü olmuştur. Fransız tekniğinin en göze çarpan unsuru ton, renk ve netliktir. Tüm bu unsurlar virtüözüte katkıda bulunmaktadır. Bu ekolün tonu eşsiz, gümüşü, saf ve tatlı olarak tanımlanmaktadır. Çoğu Fransız öğretmen, virtüözüte hakkında bilgiler verirken, ilk olarak ton konusuyla başlar. Bu nedenle Fransız flütistler hızlı pasajlar çalarken bile tona odaklanıp, net bir ses elde ederler.

Ton konusunda farklı görüşler vardır. Örneğin, Marcel Moyse flüt tonunda homojenliğin önemini vurgulamıştır. Ses homojenliğini geliştirmek için yorumlama yoluyla, ton geliştirme egzersizleri yazmıştır. Rampal'e göre ise sesin homojenliğine müdahale etmemek gerekir. Oktav veya nota geçişlerinde, pozisyonun aynı kalması gerektiğini, değişen şeyin havanın üflendiği yön olması gerektiğini belirtmiştir. Sesi olabildiğince pürüzsüz üretmek için, öğrencilerin her zaman bir notadan diğerine geçişle ilgili bağlantı kurmasını söylemiştir. Sesin herhangi bir teknik kısıtlama olmadan akıcı olması gerekmektedir. Ton rengi, her zaman daha önemlidir. Kısacası Fransız tonu; sade, zarif ve ton renklerinin çeşitliliğine sahiptir.

Müzikalite ve duygusal ifade de oldukça hassas bir diğer konu ise, sesin önemli bir unsuru olan vibratodur. Taffanel, Gaubert, André Maquarre (1875-1936) ve Barrère, vibratonun üretilmediğine ama doğal olarak oluşan tonun bir sonucu ve aslında kişinin kendi müzikal duygularından kaynaklanan bir şey olduğuna inanmışlardır.²⁴ Vibratonun bu "doğal ekolünün" bir diğer örneği ise vibratoyu öğretmeyen Moyse'dur. Moyse, vibratonun doğal ve şarkı söyler gibi olması gerektiğini belirtmiştir. Rampal ise vibratoyu hiçbir zaman

²⁴ Toff; a.g.e., s.107

özel olarak ele almamış, sadece kullanmıştır.²⁵ Özet olarak vibrato, duygusal bir ifade aracı olarak kullanılan bir süsleme olmuştur. Eğer kontrollü bir şekilde kullanılırsa, notalar arasında duygusal bir bağ oluşur ve müzikal bir anlam kazandırır.

Bir diğer faktör ise nefes kontrolüdür. Jean-Pierre Rampal, hızlı ve açık bir ağızdan nefes almaktaydı. Flüt çalarken nefes almak, onun için günlük hayatta nefes almak gibi bir hale gelmişti. Ancak sadece biraz daha geniş çaplı idi. Fransız ekollü Emmanuel Pahud da ağzını geniş açarak nefes almaktadır. Bu teknik, hava akımının kulağın arkasına doğru yönlendirerek, boğazın açık olmasını sağlamaktadır. Böylece hava kesilmez, boynun rahat kalmasına yardımcı olup, iyi bir ton elde edilebilmektedir.

Son olarak Fransız Flüt Ekolü, öğrencilere notaları sadece doğru bir şekilde çalmakla kalmayıp, aynı zamanda müziği anlamlandırma ve kendi yorumlarını katma konusunda her zaman teşvik etmiştir. Her öğrencinin müziği kendi duygusal ifadesiyle anlamasında yardımcı olmuştur.

3. PAUL TAFFANEL&GAUBERT BİYOGRAFİSİ

3.1. Paul Taffanel'in Yaşamı ve Müzik Eğitimi

Claude Paul Taffanel, Fransa'nın Bordeaux kentinde 16 Eylül 1844 yılında doğmuş ve Paris'te 22 Kasım 1908 yılında vefat etmiştir. Fransız Flüt Ekolü'nün kurucusu ve babası olarak kabul edilen Fransız bir flütist, şef ve eğitmendir.

Claude-Paul Taffanel, Jules ve Anne Taffanel'in ortanca çocuğudur. Jules Taffanel gençken bandoda çalmış ve ardından enstrüman yapımı ve onarımı üzerine bir atölye kurmuştur. Enstrüman yapımcısı Jules Taffanel, fagot ve trompet çalarak Bordeaux'daki Grand Théâtre'da görev almıştır. Aynı zamanda çok aranan bir öğretmen olan Jules, 1840'larda Bordeaux Garde Nationale'in de şefi olmuştur.

²⁵ Floyd, 1990. *The Gilbert Legacy*, s.91

Görsel 3.1. *Paul Taffanel ve Jules Taffanel (babası) 1854*²⁶

Taffanel, 7 yaşındayken babasından flüt, keman ve piyano dersleri alarak müzik eğitime başlamıştır. Flütte gerçek bir yetenek olan genç müzisyen, kısa bir süre sonra keman derslerini bırakmıştır. Ancak Cenevre Konservatuvarı'nın eski profesörü olan Joseph Schad ile piyano eğitimine devam etmiştir. Schad'ın, genç Taffanel'in müzikal temeline büyük katkısı olmuştur. Aldığı piyano eğitimi, hayatının ilerleyen dönemlerinde bestecilik ve orkestra şefliği yapmasında büyük bir etken haline gelmiştir. 1854 yılında Taffanel, ilk flüt konserini Bordeaux'da vermiştir.

Taffanel, babası ile flüt derslerine başladığı zaman nasıl bir flüt kullandığı net olarak bilinmemektedir. İlk flütünün, babasının yaptığı eski sekiz delikli flütlerden olduğu düşünülmektedir. Ardından, Boehm'ün tasarladığı modern Boehm flütü kullanmaya başladığı bilinmektedir.²⁷

1858 yılında, Taffanel ailesi Paris'e taşınmış, böylece Taffanel Paris'te tanınmış flütist Louis Dorus ile çalışmaya başlamıştır. Dorus, Bordeaux'da yaşayan saygın bir flütist olan Paul Guercy'nin tavsiyesi üzerine Taffanel'e ders vermeyi kabul etmiştir. Guercy, Dorus'un arkadaşı ve meslektaşısıdır. Her ikisi de Paris Konservatuvarı'nda Joseph Guillou ile çalışmıştır. Taffanel ailesi Guercy'nin önerisi üzerine Paris'e taşındığında, Guercy arkadaşı Dorus'a, Taffanel adına bir tavsiye mektubu yazmıştır. Taffanel, bu sayede Mart

²⁶ Blakeman, a.g.e., s.6

²⁷ Blakeman, a.g.e., s.7

1858'de Dorus ile düzenli olarak çalışmaya başlamıştır. Taffanel'in kariyeri tam gelişmeye başlamışken, annesi 1868 yılında vefat etmiştir.

Taffanel, kariyerine devam ederken küçük kardeşi ve babasıyla birlikte birkaç kez daha taşınmıştır. Ardından Opéra ve Société Des Concerts Du Conservatoire'da çalarak kariyerini geliştirmiştir. Meslektaşı çellist Charles Lebouc (1822-1893), Taffanel'i 1873 yılında özel bir kız okulundaki öğrenciler için vereceği yıl sonu konserine katılmaya davet etmiştir. Taffanel'e, Geneviève Deslignières (1852-1940) eşlik etti. Bir yıl sonra Taffanel, Geneviève ile Saint-Philippe du Roule'de birçok tanınmış müzisyenin katılımıyla evlendi. Le Ménestrel adlı müzik dergisindeki haberde, düğünde Camille Saint-Saëns (1835-1921) ve Franck'ın çaldığı belirtilmiştir.²⁸ Franck o dönemde Saint-Philippe du Roule'de orgcu ve koro şefiydi. Törende, Lebouc'un bir Offertoire'ı ve Franck'ın Panis Andelicus'u olmak üzere henüz yayınlanmamış iki parçası seslendirildi. Nikahtan sonra çift, operaya yakın bir apartman dairesine taşınmıştı. Taffanel çiftinin, 20 Mayıs 1875 yılında Jules-Lucien-Jacques adında bir erkek ve 25 Mayıs 1879 yılında ise Juliette adında bir kız çocuğu olmuştu. Aile, 1876'da 8 Avenue Gourgaud'da bir arazi satın almış ve ev inşa ettirmiştir. 1880 yılında Taffanel, Fransa'nın güneyinde yer alan Hyères'de bir tatil evi inşa etmek için ikinci bir arsa satın almıştır. Aynı yıl Père'de bir aile mezarlığı için de yer almıştır. Ardından 1881 yılında kızları Juliette'yi henüz yirmi iki aylıkken vefat etmiştir. Böylece Juliette ailede, aile mezarlığına gömülen ilk kişi olmuştur. Taffanel'in en küçük çocuğu Marie-Camille 17 Haziran 1882'de doğmuştur. Taffanel'in yakın arkadaşı Saint-Saëns, onun vaftiz babası olmayı kabul etmiştir.

²⁸ J. L. Heugel, 1874. *Le Ménestrel*, s.288

Görsel 3.2. Paul Taffanel²⁹

1883 yılında Taffanel, Richard Wagner'in (1813-1883) operalarının Alman prodüksiyonlarını incelemek üzere Münih'e gitmiş ve oğlu Jacques bu esnada babasına eşlik etmiştir. Taffanel araştırmacısı Edward Blakeman'a göre, Taffanel bu gezilerden notlar, biletler, programlar biriktirmiştir. 1900 yılının ocak ayında besteci, gribe yakalanmış ve iki ay boyunca *Société Des Concerts Du Conservatoire*'a katılamamıştır.³⁰ 1901 yılında katılmadığı bir başka konserden sonra Taffanel, sezon sonunda emekli olduğunu açıklamıştır. Emekli olduktan sonra bile zaman zaman *Société Des Concerts Du Conservatoire*'da konuk şef olarak yer almıştır. Albert Lavignac'ın (1846–1916) *Encyclopédie de la Musique et Dictionnaire du Conservatoire* (1913) adlı eseri için çeşitli notlar ile *L'Art de diriger* başlıklı bir şeflik incelemesi kaleme almıştır. 1908 yılının haziran ayında hastalandıktan sonra 21 Kasım'da vefat etmiştir.³¹ Cenaze töreni *Saint-François de Sales*'de yapılmıştır. Père Lachaise Mezarlığı'ndaki aile mezarlığına defnedilmiştir. Ayrıca Taffanel'in hiçbir çocuğu müzisyenliğe devam etmemiştir. Jacques, *École normale supérieure* ve *École polytechnique*'de okumuş ve maden mühendisi, araştırmacı ve yabancı maden güvenliği danışmanı olarak başarılı bir kariyere sahip

²⁹ https://en.wikipedia.org/wiki/Paul_Taffanel#/media/File:Paul_Taffanel.jpg

³⁰ Holoman, 1828. *The Société des concerts du Conservatoire*, S.310

³¹ Blakeman, a.g.e., s.204

olmuştur.³² Marie-Camille Sorbonne'a devam etmiş ve 1912 yılında tarihçi Charles Samaran ile evlenmiştir. Marie-Camille'in üç kızından ikisi profesyonel müzisyen olmuştur. Annette kemancı, Charlotte piyanist olmuştur. Jeanne ise çellist olarak konservatuvara girdikten sonra kurumda kütüphaneci olarak görev almıştır. Taffanel'in genel olarak hayatı ele alındığında özel hayatı ile profesyonel hayatını bir arada yürütmeyi başarmış olduğu görülmüştür. İlk evinin operaya yakınlığı ve eğitim için Bayreuth'a yaptığı seyahatler gibi kişisel hayatındaki birçok seçim kariyeriyle bağlantılı gibi görünse de Wagner operalarından sonra Taffanel ailesine zaman ayırmıştır. Marie-Camille ve Geneviève' e sık sık yazdığı mektuplar ve Jacques'i birçok seyahatine dahil etmesi, ailesine olan bağlılığının kanıtı niteliği taşımaktadır.

3.2. Paul Taffanel'in Müzikal Kariyerinin Başlangıcı

Taffanel, çok genç yaşta Boehm sistem flüt ile çalışmaya başladığı için yeni neslin önde gelen flütistlerinden biri olmuştur. Paris müziğinde öne çıkan Taffanel, gümüş Boehm flütün konservatuvarda kabul edilmesiyle aynı döneme denk gelmiştir. Bu durum, sanatçının Böhm flütünün tarihinde önemli bir rol üstlenmesine yol açmıştır. Böylece Taffanel'in Fransız Flüt Ekolü'nün kurucusu olarak kabul edilmesine büyük ölçüde katkıda bulunduğu söylenebilir. Kariyeri de bu durumla doğru orantılıdır. Taffanel, *Opéra*, *Société Des Concerts Du Conservatoire* ve çeşitli oda toplulukları da dahil olmak üzere Paris'in önde gelen birçok topluluğunun üyesi olmuştur. Etkisi, bir flütist olarak virtüözlüğünün yanı sıra bir orkestra şefi olmasından da kaynaklanmıştır.

1858 yılında, Taffanel Paris'e taşındıktan sonra flütist Louis Dorus ile çalışmaya başlamıştır. Ardından Dorus, 1860 yılında Paris Konservatuarı'na profesör olarak atanmış ve Taffanel'in sınıfına katılmasını sağlamıştır. O dönem flüt dersleri haftada üç gün ikişer saat olarak toplu yapılmaktaydı. Boehm mekanizmalı modern flüte yeni geçmiş olan flüt sınıfından, 1860 yılındaki konkurda sadece beş öğrencinin yarışmasına izin verilmiştir. Tulou *Fifth Concerto, op. 37* eserini çalan Taffanel, konservatuvara başlayalı birkaç ay olmasına rağmen, dokuz jüri üyesinden sekizinin oylarıyla birincilik ödülüne layık görülmüştür.³³

³² Blakeman, a.g.e., s.205

³³ Blakeman, a.g.e., s.17

Taffanel, Dorus ile flüt derslerine devam ederken aynı zamanda armoni (1862) ve füğ (1865) diplomalarını almıştır. 1860 yılında Taffanel, Jules Massenet'in (1842-1912) sınıf arkadaşı olduğu Henri Reber'in (1807-1880) armoni sınıfına kabul edilmiştir. Taffanel, armoni dalında da birincilik ödölü kazanmıştır. 3 Şubat 1861 yılında Taffanel, Jules Pasdeloup'nun (1819-1887) yönetimindeki *Société Des Jeunes Artistes Du Conservatoire Impérial De Musique* orkestrasında ilk profesyonel yolculuğuna başlamıştır. 1852 yılında Pasdeloup, genç bestecilerin çalışmalarını teşvik etmek amacıyla bu senfonik topluluğ kurmuş ve bu orkestra ile Charles Gounod (1818-1893), Saint-Saëns, Robert Schumann (1810-1856) ve Wagner gibi bestecilerin birçok eserinin prömiyerini yapmıştır. Bu dönem boyunca Taffanel ikinci flütist, Louis-Antoine Brunot (1820-1885) ise baş flütist olarak görev almıştır. 1862 yılından itibaren ise Taffanel, opéra-comique orkestrasında Brunot'nun yanında ikinci flütist olarak da çalmaya başlamıştır. Taffanel konservatuvardaki çalışmalarına devam ederken, aynı zamanda oda müziği konserlerinde de solist olarak yer almıştır. 1861 yılında Taffanel, Louise Farrenc'in (1804-1875) flüt, viyolonsel ve piyano için yazdığı Op.45 Trio eserini, çelist Alfred Marx ve piyanist Marie Mongin ile seslendirmiştir. 1 ay sonra ise Dorus ve Taffanel, *Revue et Gazette Musicale*'e göre, Franz&Karl Doppler'in (1821-1883) düetini çalmıştır. Ardından 1863 yılında, opera sanatçısı Pauline Viardot (1821-1910) ile birlikte tekrar sahneye çıkmışlardır.

Taffanel'i diğer öğrencilerden ayıran en önemli özellik, 1862'de müzik teorisinde ve 1865'te kontrpuan ve füğte birincilik ödölü kazanmasıdır. 1864 ve 1865 yıllarında sırasıyla *Opéra Orkestrası* ve *Société des Concerts*' ın baş flütisti olarak Altès'in yerine geçmesinin ardından performans kariyeri, 1893'te Paris Konservatuarı'nda flüt profesörü olarak atanana kadar devam etmiştir.

Taffanel, 1 Mayıs 1864 yılında Dorus, Altès ve Ludovic Leplus'un yer aldığı prestijli Paris Opérası'na yedek flütist olarak kabul edilmiştir. Opéra'da Taffanel, kadrolu sanatçılardan herhangi birinin yokluğu durumunda onun yerini doldurmuştur. 1864 yılında Taffanel, Dorus'un 3 aylık izne ayrılmasıyla birlikte onun yerine geçmiştir. 1866 yılında ise Dorus ve Leplus emekli olmuştur. Ardından Altès baş flütist, Taffanel ikinci flütist ve Johannes Donjon (1839-1912) üçüncü flütist olarak yer almıştır. 1871 yılında Taffanel, Altès'in yerine baş flütist olmuştur. Donjon ikinci flüt ve Edouard Lafleurance (1836- 1897) üçüncü flüt olarak seçilmiştir.³⁴

³⁴ Blakeman, a.g.e., s.59

1880 yılında Taffanel, sayısız sergilediği performanslardan sonra emekli olmaya karar vermiştir. Emeklilik talebinden on yıl sonra, Taffanel 1890 yılında opera orkestrasının üçüncü şefi olarak atanmıştır. 1891 yılında Taffanel, operadaki ilk orkestra şefi pozisyonu için başvuruda bulunmuş ve 1893 yılında bu göreve atanmıştır. Bu dönemde, diğer iki opera şefi Edouard Colonne (1838-1910) ve Charles Lamoureux (1834-1899), Wagner'in operalarının Paris'teki önemli prömiyerlerini yönetmiştir. Taffanel, Wagner'in opera prodüksiyonları hakkında daha fazla bilgi edinmek için 1892 yılında Bayreuth Festivali'ne bir gezi düzenlemiştir. 1893 yılında Münih'e gitmiş ve her iki geziden de Paris'e, orkestra düzeni de dahil olmak üzere çeşitli prodüksiyon unsurlarının yer aldığı notlarla dönmüştür. Taffanel, opera'da yeni Wagner yapımlarını yönetirken bu eskizleri kullanmıştır. Taffanel, aynı zamanda *Société Des Concerts Du Conservatoire*'ın repertuvarını çağdaş müziği de içerecek ve destekleyecek şekilde genişletirken, tarihi eserlere de ilgi duyulmasını sağlamıştır.

Taffanel, Paris'in önde gelen topluluklarında sahne aldığı ve şeflik yaptığı otuz yıllık kariyerinin ardından 1894 yılında konservatuvara profesör olarak atanmıştır. 1892 yılında Taffanel, baş orkestra şefi olarak atanmasından sadece birkaç yıl sonra sağlık sorunları yaşamaya başlamış ve grip hastalığına yakalanan Taffanel, 1900 yılının ilk iki ayından sonra bir daha konserlere katılamamış ve ardından emekli olduğunu açıklamıştır. 1901 yılında komite, onun yerine geçecek kişiyi aramaya başlamıştır. Holoman'a göre popüler bir şef olan Taffanel, dokuz sezon boyunca *Société Des Concerts Du Conservatoire*'a hizmet etmiştir. Taffanel'in ölümünden sonra André Messager (1853-1929) konservatuvar mezunu olmayan ilk orkestra şefi olmuştur. Topluluğu uluslararası üne doğru yönlendirmiştir.

3.3. Paul Taffanel ve Paris Konservatuvarı

Taffanel'in Paris Konservatuvarı'na flüt profesörü olarak atanmasının ardından, konservatuvarda flüt için kullanılan öğretim tarzında ve literatüründe keskin bir değişiklik meydana gelmiştir. Taffanel, konservatuvar ustalık sınıflarını yeniden yapılandırmıştır. Flüt için tekniğe ve tona odaklanıp flüt repertuvarını genişletirken, aynı zamanda her öğrenci için farklı eserler seçerek dersleri özelleştirmiştir. Altés ve Tulou'nun soloları, otuz üç sene boyunca (1860-93) sınav repertuvarına hâkim olurken, Taffanel'den sonra Faure, Chaminade ve Enesco gibi besteciler literatürde temsil edilmeye başlamıştır. İlk

defa ustalık sınıflarının haricinde, birebir dersleri flüt öğrencilerinin haftalık rutinine eklemiş ve bireysel olarak daha hızlı yol kat etmelerini sağlamıştır. Bu sebeple Taffanel'in öğretim teknikleri ve pedagojik kişiliği, büyük farklılıklar göstermektedir. Ayrıca günümüzde dünyadaki tüm konservatuvarlarda yapılan flüt dersleri, hala bu geleneği sürdürmektedir.

Taffanel, Paris'in önde gelen orkestralarında çalıştığı ve şeflik yaptığı 30 yıllık bir kariyerin ve o döneme kadar jüri olarak yer aldığı görevinin ardından, 1892 yılında konservatuvar'ın yönetim ve öğretim uygulama denetiminin yapıldığı kurulda görev yapmak üzere seçilmiştir. 1894 yılında ise konservatuvara profesör olarak atanmıştır. Flüt sınıfında hem profesyonel flütist adayları hem de askeri müzisyenler yer almıştır.

Taffanel'in öğretisinin iki ana yönü, ton ve vibrato olmuştur. Gümüş flüte geçiş döneminde yetişmiş bir flütist olarak Taffanel'in tonu ve tınısı her zaman flüt sesinin özü olarak görülmüştür. Taffanel, bir icracının müziği dinleyiciye aktarmasının en iyi yolunun ton kalitesi ile olduğuna inanmıştır.³⁵ O dönemlerde kayıt teknolojisinin mevcut olmasına rağmen, Taffanel'in tonunun günümüzde duyulması adına maalesef ki hiçbir kayıt yoktur. Sınavlar sırasında bile öğrencilerine yaptığı yorumlarının çoğu tonla ilgili olduğu bilinmektedir. Çünkü tonun ruhunun, nefes olduğunu ve tekniğin her zaman tona tabi olduğunu vurgulamıştır.³⁶ Vibrato konusunda ise doğal, sezgisel bir vibratoyu savunduğu bilinmektedir.

Taffanel, öğrencilere bireysel ilgi göstermek için ders yapısını düzenlemiştir. Her bir öğrencisi için özel bir sınav parçası seçmiş ve yılda iki defa sınav yaparak öğrencilerin gelişimini değerlendirmiştir. En iyi öğrencilerin konkurda yarışmasına izin vermiştir. Altès Méthode'un yerini alan Taffanel'in Méthode Complète De Flute (1923) adlı kitabı, çeşitli gam egzersizlerinin tekrarlanmasıyla tekniğin geliştirilmesini sağlamıştır. Taffanel, bütün gamlarda ve arpejlerde flütün, tüm ses aralığını kapsayan egzersizler tasarlamıştır. Bu sayede flütte teknik ustalığın yolunu açmıştır.

Taffanel, tüm bunlara ek olarak, çalışma ve sınav için seçilen parçaları da çeşitlendirmiştir. Taffanel, 19. yüzyılın başlarındaki virtüöz repertuarını teknik ve lirik çalışmalara dönüştürmüştür. Bu parçalar genellikle lirik pasajlar içermektedir. Bunları Fransız Flüt Ekolü ile özdeşleşen ifade, cümle, müzikalite ve ton gibi yönlerini öğretmek

³⁵ Toff, a.g.e., s.111

³⁶ Blakeman, a.g.e., S.215

için kullanmıştır. Öğrenciler, bu sayede repertuvardaki teknik ve lirik zorluklarda temel ustalıklarını göstermiştir. Ardından Taffanel öğrencilerinin Bach, Handel, Mozart ve Saint-Saëns'ı içeren eserleri çalmaya geçmelerine izin vermiştir. O dönemde Tulou gibi profesörler, sınavlar için yeni eserler yazmıştır. Altès gibi daha sonraki profesörler ise Tulou'nun besteleri ile kendi besteleri arasında gidip gelmişlerdir. Taffanel, sınavlar için yeni eserler sipariş etmiş ve bestecileri flüt için eserler yazmaya teşvik etmiştir. 1897 yılından itibaren ise tüm üflemeli çalgıların repertuarı genişlemeye başlamıştır. Taffanel'in sipariş ettiği eserlerin, özellikle "ifade, anlatım, ton ve virtüözitenin" yer aldığı pasajlara sahip olmasını ve piyano eşliği ile birlikte yaklaşık 5-6 dakika uzunluğunda olması gerektiğini belirtmiştir.³⁷ Bu parçalar, Fransız Flüt Ekolü'nün stili ile ilişkilendirilmiştir.

Taffanel'in konservatuvarda verdiği dersler, konservatuvar ve hükümet yetkilileri tarafından her daim takdir edilmiştir. Konservatuvarın 100. yıl kutlamasında, Taffanel *Palmes Académiques* (1895) ile ödüllendirilmiştir. 1902 yılında ise *Officier De L'instruction Publique*'e terfi etmiştir. Taffanel'in sağlığının kötüleşmesiyle, yerine Hennebains geçmiştir.

Konservatuvardaki görev süresi boyunca Taffanel, flüt çalma ideallerini yeni nesil flütistlere aktaracak birçok öğrenciye ders vermiştir. *Méthode Complète* kitabı, onun teknik öğretme yaklaşımını özetlemiş ve flüt pedagojisinin temellerinden biri haline getirmiştir. Taffanel'in önemli bir flüt figürü haline gelmesindeki en büyük etken ve Fransız Flüt Ekolü'nün babası olarak görülmesinin temelini oluşturan unsur, uzun sahne kariyeriyle birleşen öğretmenliğidir.

3.4. Flüt Eğitime Katkıları

Taffanel, konservatuvarın ustalık sınıflarını yeniden yapılandırmış, teknik ve tona odaklanmış ve flüt repertuarını genişletirken her öğrenci için seçilen parçaları özelleştirmiştir. Konservatuvar flüt sınıfının eğitim yapısında yaptığı değişiklikler, Taffanel'in öğrencilerinin gelişiminin daha iyi yönde ilerlemesini sağlamıştır. Amerikan üniversiteleri ve konservatuvar flüt sınıflarının çoğu günümüzde bile hala bu geleneği sürdürmektedir. Bu eğitim modelinde, profesör veya öğrenci çalışılacak repertuarı

³⁷ Blakeman, a.g.e., s.187

bireysel olarak seçmiştir. Taffanel bunlara ek olarak, özellikle ton ve tekniğin geliştirilmesini baz almıştır. Tüm bunların sonucunda, Devienne, Tulou ve konservatuvarda yer alan diğer flüt profesörleri gibi Taffanel de bir flüt metodu için materyal derlemeye başlamıştır.

Taffanel'in ölümünden sonra 1923'te yayımlanan *Méthode Complète De Flute* kitabı, Gaubert tarafından tamamlanmıştır. Taffanel'in pedagojik bakış açısını sunan bu kitap, Fransız Flüt Ekolü'nün temelini yapı taşlarından biri haline gelmiştir. Alıştırıcıları ve etütleri, öğrencinin teknik, ton ve vibrato gelişimine yardımcı olmak için tasarlanmıştır. Taffanel'in öğretisinin ilkelerinin başında repertuvar çok önemli bir yere sahiptir. Repertuvar açısından, 18. yüzyıl, 19. yüzyıl ve 20. yüzyıl arasındaki boşluğu doldurmuştur. Genel olarak bakıldığında Taffanel'in 19. yüzyıl sonlarında sipariş ettiği eserlerin çoğu, hala düzenli olarak çalışılmakta ve icra edilmektedir. Örneğin; Fauré'nin *Fantasie*, op. 79 (28 Temmuz 1898 konkuru için bestelenmiştir), Duvernoy *Concertino*, op. 45 (27 Temmuz 1899), Ganne *Andante et Scherzo* (26 Temmuz 1901, Temmuz 27, 1905), Chaminade *Concertino*, op. 107 (26 Temmuz 1902), Périlhou *Ballade* (27 Temmuz 1903), Enesco *Cantabile et Presto* (28 Temmuz 1904), Gaubert *Nocturne et allegro Scherzando* (27 Temmuz 1906) ve Taffanel *Andante pastoral et scherzettino* (11 Temmuz 1907).

Fransız bestecilerin flüt müziği, flütistler tarafından "Fransız Kitabı" olarak adlandırılmıştır. Neredeyse her flütist, bu parçaların büyük bir kısmını çalışmış veya icra etmiştir. Taffanel, aynı zamanda yeni flüt eserlerinin bestelenmesini teşvik etmiş ve Bach, Mozart gibi bestecilerin eserlerini yeniden canlandırarak flüt repertuvarını genişletmiştir. Ayrıca, kendisine ithaf edilen çeşitli eserler bulunmaktadır. Taffanel'in bu eserlerin bestelenmesindeki etkisi onun mirasının bir parçasıdır. Taffanel'e adanmış eserlerin birkaçı şunlardır;

- *Camille Saint-Saëns (1835-1921) Romance, op. 37 (for flute and piano)*
- *Louis Diémer (1843-1919) Sérénade (for voice, flute, and piano)*
- *Émile Bernard (1843-1902) Romance, op. 33 (for flute and orchestra or piano)*
- *Grieg arr. Blanc Three Lieder (for two flutes, alto flute, harp and string quartet)*
- *Jacques Durand (1865-1928) Romance, op. 7 (for flute and piano)*

- *Charles Lefebvre (1843-1917) Deux Pièces, op. 72 (for flute and piano)*
- *Paul Fournier Allegro (for flute and piano)*
- *Clémence de Grandval (1830-1907) Valse mélancolique (for flute and harp)*³⁸

Taffanel, 1909 yılında öldüğünde ardında iki büyük eser bırakmıştır; *Encyclopaedia of Music and Dictionary of the Conservatoire* adlı bir makale ve *Complete Flute Method*. Louis Fleury makaleyi tamamlama görevini üstlenmiş ve Philippe Gaubert ise 1923 yılında metodu tamamlamıştır.

3.5. Paul Taffanel'in Eserleri

Paul Taffanel, bir flüt virtüözü, öğretmen ve şef olarak tanınmıştır. Bu nedenle bilinen kendi bestelediği eserler sınırlıdır. Bu eserler, Taffanel'in kendi çaldığı ve öğretiminde kullandığı repertuvara bir örnek oluşturmaktadır.

Eserleri;

- Ambroise Thomas'ın "Mignon" operası üzerine Büyük Fantezi. Paris: Heugel, 1874.
- Ch. M. Weber'in "Freischütz" teması üzerine Fantezi. Paris: Mackar, 1876.
- Üflemeli Beşlisi (flüt, obua, klarnet, korno, fagot) Paris: Leduc, 1878. (Henri Reber'e ithafen)
- J.P. Rameau'nun opera-balesi "Les Indes Galantes" 'ın uyarlaması üzerine Fantezi. Paris: Mackar, 1877.
- Leo Delibes'nin operası "Jean de Nivelle" üzerine Fantezi. Paris: Heugel, 1881.
- Ambroise Thomas'ın "Françoise de Rimini" operası üzerine Fantezi. Paris: Heugel, 1884.
- Sicilienne Op.7 – etüt. Paris: Mackar, 1885.
- Andantino. Paris: Le Monde Musical, 1902.
- Andante Pastoral ve Scherzettino. Paris: Enoch, 1907.
- Flüt için 17 Günlük Büyük Egzersiz. Paris: Leduc, 1923-1927.

³⁸ Blakeman, a.g.e., s.40-41

- Mozart Flüt Konçertoları için Kadans. Paris: Leduc, 1923.
- Donizetti'nin "Lucia di Lammermoor" da Mme Melba için kadans. Paris: Heugel, 1900.

Teorik Eserleri;

- "L'Art de Diriger" Encyclopedie de la Musique et Dictionnaire du Conservatoire, ed. Albert Lavignac ve Lionel de la Laurancie, bölüm 2, vol.4, sayfa no 2129 – 2134, Paris, 1906.
- "La Flute" Encyclopedie de la Musique et Dictionnaire du Conservatoire, ed. Albert Lavignac ve Lionel de la Laurancie, bölüm 2, vol. 3, sayfa no 1483-1526, Paris.
- "Méthode Complète de Flute" I vol., 8 bölüm, Leduc, Paris, 1923.

Bu eserlerden bazılarını açıklamak gerekirse;

1. ***Fantaisie sur le Freyschütz (Weber)***: Taffanel, Weber'in Freischütz operasını temel alarak bestelemiştir.
2. ***Fantaisie sur Mignon (Thomas)***: Thomas'ın Mignon operası için bestelediği eserdir.
3. ***Andante Pastoral et Scherzettino***: Paris Konservatuvarı'nın 1907 Concours'u için bestelenmiştir. Bu eser Taffanel'in ölümünden önce yayımlanmış son eseridir. Bestecinin flüt repertuvarına kazandırdığı özgün bir çalışma olmuştur. İki bölümden oluşmaktadır: Andante pastoral (yavaş) ve Scherzettino (hafif ve neşeli, scherzo tarzında).
4. ***Grande Fantaisie sur Mignon***: Taffanel'in Mignon operası üzerine bestelemiş olduğu bir eserdir.
5. ***Fantaisie sur Der Freischütz de Weber***: Weber'in Der Freischütz operasından esinlenerek bestelemiştir.
6. ***12 Études de virtuosité d'après Hector Berlioz***: Taffanel'in Hector Berlioz'un eserlerinden ilham alarak yazdığı 12 etütten oluşmaktadır.

3.6. Philippe Gaubert'in Yaşamı ve Müzik Eğitimi

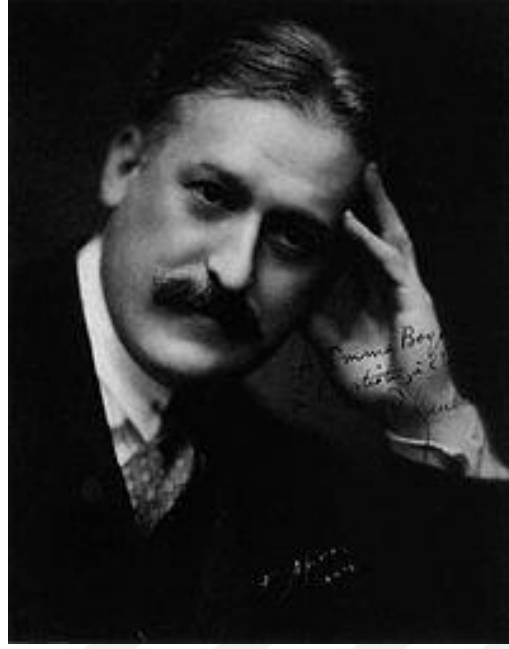
Philippe Gaubert, 4 Temmuz 1879 yılında Fransa'nın Cahors kentinde doğmuştur. Babası bir ayakkabıcı, annesi ise Paris Konservatuvarı'nın gelecekteki flüt profesörü Paul Taffanel için çalışan bir hizmetçidir. Gaubert, annesi çalışırken çoğunlukla onun yanındaydı. Bu sebeple Taffanel ile Gaubert tanışmış ve aralarında uzun, başarı dolu bir ilişki başlamıştır. Gaubert, Taffanel ile tanıştıktan sonra ondan flüt dersleri almaya başlamıştır. On üç yaşında ise konservatuvara girmiştir. Bu esnada Taffanel konservatuvarda profesör olmuştur. 1896 yılında, Gaubert 16 yaşındayken, Taffanel onu "...on altı yaşındaki genç sizi şaşırtacak flütü benden on kat daha iyi çalışıyor" diye tanımlamıştır.³⁹ Taffanel ve Gaubert arasındaki yakınlık Gaubert'in çağdaşları için de önemliydi. Bir besteci ve orkestra şefi olan Désiré-Emile Inghelbrecht, Taffanel ve Gaubert arasındaki benzerliği aşağıdaki alıntıda anlatmıştır:

*"Henüz çocukken, dudaklarının yapısından etkilenen Taffanel tarafından fark edilmiş ve onu bir flüt sanatçısı olarak yerini alacak kişi olarak öngörmüştü. Taffanel'i dinleyenler; Gaubert'le en iyi flütistlerin o zamandan beri asla erişemediği o olağanüstü sesin yeniden keşfedildiğini söylüyorlardı... Taffanel, manevi oğlunu Opéra ve Société Des Concerts'de kendisinin yerine geçirecek pozisyonlara onu çocukluğundan itibaren hazırlamıştı."*⁴⁰

Gaubert, flüt öğrencisi olarak konservatuvarda başarılı olmasının yanı sıra henüz on beş yaşındayken flüt dalında Premier Prix kazanmıştır. Tüm bunların sonucunda yetenekli bir müzisyen olduğunu ispatlamıştır. 1903 yılında, füg kompozisyonu dalında Concours'u kazanmıştır. 1904 yılında ise kompozisyondaki bu başarısı sayesinde *Prix de Rome*'a katılmış ve büyük ödül olan *Premier Deuxième* kazanmıştır.

³⁹ Edward Blakeman, 1991. Liner notes for Gaubert: Complete Works for Flute and Piano (Essex, Chandos, CHAN 8981/2), s.4

⁴⁰ Blakeman, a.g.e., s.142

Görsel 3.3. *Philippe Gaubert (1920)*⁴¹

Gaubert, bugün hala kullanılan *Les Classiques de la Flûte* adlı flüt ve piyano için transkripsiyonlar ve orijinal eserlerin yer aldığı bir projeye dahil olmuştur. Aynı zamanda çeşitli düzenleme ve transkripsiyon projelerinde de yer almıştır. 1919 yılında, *Société des Concerts du Conservatoire*'ın şefliğine seçilmiştir. Ardından konservatuvarda flüt profesörlüğüne getirilmiş ve operanın şefi olmuştur. Bir şef olarak Gaubert, çağdaş Fransız bestecilerin eserlerini savunmuştur. Widor, Chausson, Duparc, Caplet, Schmitt, Honegger, Hahn ve Milhaud'nun eserlerini yönetmiş, özellikle Beethoven, Wagner, Stravinsky, Prokofiev, Richard Strauss ve Liszt'e de sıklıkla yer vermiştir.⁴² Bu esnada besteciliğe devam etmiştir. 1919-1931 yılları arasında, konservatuvarda flüt sınıfını, 1932 ve 1933 yıllarında ise orkestra şefliği sınıfını yönetmiştir.

Philippe Gaubert, 1941 yılında Paris'te vefat etmiş ve flüt dünyası, flütist, besteci, orkestra şefi ve pedagog olarak önemli bir liderini kaybetmiştir. Ancak öğrencileri ve stili, dünyanın dört bir yanındaki flütistlere taşıyan öğrencileri sayesinde devam etmiştir.

⁴¹ https://en.wikipedia.org/wiki/Philippe_Gaubert#/media/File:Philippe_Gaubert.JPG

⁴² Holoman, *The Société des Concerts du Conservatoire*, 1828-1967, s.391

3.7. Philippe Gaubert'in Paul Taffanel ile İlişkisi ve Kariyeri

Paul Taffanel ve Philippe Gaubert, Fransız Flüt Ekolü'nün öncüleri olarak adlandırılmıştır. İkisinin arasındaki ilişki, Gaubert'in annesinin Taffanel'in hizmetçisi olarak işe girmesiyle başlamış ve öğretmen-öğrenci ilişkilerinin dışında Taffanel'in onu manevi oğlu olarak kabul etmesine kadar dayanmıştır. Bu iki başarılı müzisyen, 19. ve 20. yüzyılın başlarında sadece kendi dönemlerinin değil, aynı zamanda gelecek nesillerin flüt çalma ve öğrenme yöntemlerinin yapı taşlarını oluşturmuştur. Taffanel, bilindiği üzere Fransız Flüt Ekolü'nün öncülerinden biri olarak, öğrencilerine sadece notaları çalmayı değil, aynı zamanda müzikalitenin önemini vurgulamıştır. Öğrencisi olan Philippe Gaubert ise bu mirası devralarak kendi müzikal kimliğini oluşturmuştur. Taffanel ve Gaubert arasındaki öğretmen ve öğrenci ilişkisi, müziğin gelecek nesillere aktarılmasında bir köprü olmuştur. Gaubert, Taffanel'in öğrencisi olarak Paris Konservatuvarı'nda eğitim almıştır. Gaubert ileriki yıllarda öğretmeninin yerini alarak konservatuvara flüt profesörü olarak atanmıştır. Gaubert'in öğrencileri arasında Fernand Caratgé (1902-1991), Gaston Crunelle (1898-1990), René LeRoy (1898-1985), Georges Laurent, Marcel Moyse ve Louis Moyse (1912-2007) gibi ünlü flütistler vardır. Aynı zamanda Gaubert, görev süresi boyunca Taffanel'in flüt çalma konusundaki felsefelerini aktarmaya devam etmiştir.

Taffanel ve Gaubert, birlikte yazdıkları "*Méthode Complète de Flûte*" adlı eseri, flüt öğrencilerine kapsamlı bir eğitim metodu sunmuştur. Bu metot kitabı, sadece teknik becerileri değil, aynı zamanda müzikalite konusunda öğrencilere rehberlik etmiştir. Taffanel ve Gaubert, Paris Opera Orkestrası'nda beraber çalışmaya başlamasının ardından orkestra şefliği, düzenlemeler ve bestecilik üzerine birlikte çalışmışlardır.

Taffanel ve Gaubert'in mirasıyla, Fransız Flüt Ekolü günümüzde hala yaşamaktadır. Onların öğretileri, flüt öğrencileri ve sanatçılarına derin bir etki bırakmış, teknik ve müzikalitenin birleştiği bir geleneği devralmıştır.

3.8. Philippe Gaubert'in Eğitim Felsefesi

Philippe Gaubert hem flüt virtüözü hem de bir öğretmen olarak her zaman öğrencilerine yönelik bir eğitim felsefesi benimsemiştir. Onun felsefesi hem müzikal hem de teknik gelişimi destekleyen bir yaklaşımı ele almaktadır. Müzikalite, teknik, ifade ve duygusal

aktarım, öğrencilerinin kendi sanatsal kimliğini oluşturmalarını amaçlayan bir felsefe, onun eğitime bakış açısının özeti niteliği taşımaktaydı.

Gaubert, başarılı bir flüt öğretmeni olmak için kendine özgü yöntemler geliştirmiştir. Pedagojik fikirlerinden biri, müzikal çizginin net bir şekilde ortaya konması olmuştur. Böylece icracıya ton rengine konsantre olma fırsatı sunmuş ve bir parçadaki en önemli notaları belirleyerek çalıştırmıştır. Bu yöntem ile bir alıştırma sırasında, bir cümledeki en önemli notaları tanıtmış ve vurgulamıştır.

Öğrencisi ve ilerleyen yıllarda konservatuvarda yerini alacak olan Moyse, Gaubert hakkında şunları söylemiştir:

“Gaubert her zaman çok güzel çalardı. Saf, pırıltılı bir sesle çalardı ve olağanüstü doğal, akıcı bir tekniği vardı. Tonundaki 'hayat' onun için en önemli şeydi... Gaubert'i dinlemeyi çok severdim ve her zaman onun çalışını kendi çalışımda taklit etmeye çalışırdım. Her fırsatta onu dinlerdim. Asla kötü çalmazdı. Dinlediğim en tutarlı çalanlardan biriydi.”⁴³

“Gaubert ile bir ders için randevum vardı ve erken geldim. Bayan Gaubert beklememi istedi. Gaubert, Bach Si minör Sonat, 1. bölüm çalışıyordu. O kadar güzeldi ki! Bir süre dinledim, sonra Gaubert çıktı ve "Bekliyor muydun?" dedi (Sanırım dinlediğimi biliyordu!) Ona derse ihtiyacım olmadığını söyledim. Gaubert'i dinleyerek yeterince şey öğrenmişim. Olağanüstü bir şeydi.”⁴⁴

Aynı zamanda Gaubert'in kariyeri, flüt için önemli bir döneme denk gelmiştir. Taffanel'in çırağı Gaubert ile başlayan bir sonraki nesilde flüt, “kuş benzeri” ününden sıyrılarak, önemli bir enstrüman haline gelmiştir. Taffanel ve Gaubert metodunu ve Moyse'un ton geliştirme egzersizlerini içeren yeni öğretim materyalleri de bu sayede ortaya çıkmış ve flütte bir devrim niteliği yaratmıştır. Tona odaklanma özellikle Gaubert'in müziğinde öne çıkmaktadır ve tüm eserlerde önemli bir bileşen olarak görülmektedir.

Konservatuvarda Taffanel ve Gaubert'in bu yeni geleneğini destekleyen önemli öğrenciler olmuştur. Bunlardan bazıları, bu stili Amerika Birleşik Devletleri'ne taşımıştır. 1905 yılında Georges Barrère, New York Senfonisi'nde çalmak üzere Amerika'ya gitmiştir. Daha sonra 1920 yılında, New York Flüt Kulübü'nü kurmuştur. 1918 yılında Georges Laurent, Serge Koussevitsky tarafından senfonide çalması için Boston'a gitmiştir. 1949 yılında Moyse ise Amerika Birleşik Devletleri'ne taşınarak, Marlboro Müzik Festivali'nin kurucularından biri olmuştur.

⁴³ Fischer, Penelope Ann. *Marcel Moyse, interview*, s.9

⁴⁴ Trevor Wye, 1993. *Marcel Moyse: An Extraordinary Man*, s.55

3.9. Philippe Gaubert'in Müzikal Mirası

Genellikle flütist, orkestra şefi ve pedagog olarak anılan Philippe Gaubert aynı zamanda başarılı bir besteci olmuştur. Orkestra ve sahne müziği, yaşamı boyunca beğenilmiş ve sıkça seslendirilmiş olsa da ölümünden sonra popülerliğini maalesef ki koruyamamıştır.

Gaubert'in yayımlanmış müziklerinin büyük bir kısmı flüt ve piyano içindir. Trompet, trombon ve klarnet için birkaç oda müziği eserleri, çeşitli enstrüman/ses kombinasyonları için oda müziği eserleri ve 3 orkestra eserinden oluşmaktadır.

Gaubert'in müziğini ya da hayatını ayrıntılı olarak ele alan neredeyse hiçbir belge yoktur. Sadece birkaç kaynaktan kendisinden, Taffanel ile metodun ortak yazarı olarak konusu geçmiştir. Genel olarak, Gaubert'in besteleri hakkında daha fazla bilgi edinmek isteyenler, önemli ölçüde kaynak eksikliği sıkıntısı yaşamaktadır.

Gaubert bir flütist olarak, enstrümanın tüm özelliklerine hakimdi. Bestelediği eserlerin her biri; ton rengi değişiklikleri, aşırı ve hızlı dinamikler, alt oktavlarda forte ve üst oktavlarda yumuşak çalma stili, oktav sıçramaları ve piyano ile sık sık unison pasajlar içermektedir. Gaubert, 19. yüzyılın başlarında tamamen teknik ya da gösterişli eserler yazmamıştır. Aksine Gaubert müziğinde, büyük tonal ve dinamik çeşitliliklere yer vermiştir. Gaubert'in eserleri, flüt repertuarında eşsiz bir ahenk niteliği taşımaktadır.

1904 yılında Gaubert, Londra'da albümler kaydetmiştir. Gaubert, Taffanel'e göre daha geniş bir tür çeşitliliğine sahip ve daha fazla sayıda eser bestelemiştir. Gaubert'in eserleri *Société Des Concerts Du Conservatoire*'da yirmiden fazla kez sahnelenmiştir.⁴⁵ Gaubert'in eserleri arasında orkestra eserleri, operalar, vokal ve solo flüt eserleri vardır. 1906 yılında Taffanel, flüt için Gaubert'ten bir eser sipariş etmiş ve bu eser aynı yıl *Nocturne et Allegro Scherzando* adıyla yayımlanmıştır.⁴⁶

Gaubert'in eserleri⁴⁷; (Penelope Fischer'in Philippe Gaubert (1879-1941) adlı kitabındaki Philippe Gaubert'in eserleri listesinden alınmıştır.)

Vokal için;

- *Parfum, Voice and Piano. (1906)*

⁴⁵ Holoman, a.g.e., s.390

⁴⁶ Blakeman, a.g.e., s.180

⁴⁷ Penelope Fischer's. 1982. Philippe Gaubert (1879-1941), *His Life and Contributions as Flutist, Editor, Conductor and Composer*. DMA Dissertation, University of Maryland

- *Pour l'absente, Voice and Piano. (1906)*
- *Mon desir, Voice and Piano. (1907)*
- *Unfée, Voice and Piano. (1907)*
- *Paysage, Voice and Piano. (1908)*
- *Soir Païen, Voice, Flute and Piano. (1909)*
- *Le repos en Egypte, Voice and Piano. (1910)*
- *Deux poèmes d'automne, Voice and Piano. (1910)*
- *Trois melodies, Voice and Piano. (1912)*
- *Les Heures d'après-midi, Voice and Piano. (1913)*
- *Cinq Melodies, Voice and Piano. (1914)*
- *Au jardin de l'Infante, Voice and Piano. (1914)*
- *Deux Melodies sur des poèmes de Henri de Régnier, Voice and Piano. (1923)*
- *Elégie, Voice and Piano. (1924)*
- *Automne, Voice and Piano. (1924)*
- *Le secret, Voice and Piano. (1925)*
- *Quatre ballades françaises de Paul Fort, Voice and Piano. (1925)*
- *Soleils couchants, Voice and Piano. (1926)*
- *J'ai fleuri l'ombre odorante, Voice and Piano. (1926)*
- *Voeu, Voice and Piano. (1926)*
- *Cloches printanières, Voice and Piano. (1926)*
- *Le Cyprès, Voice and Piano. (1926)*
- *Trois nouvelles ballades françaises de Paul Fort, Voice and Piano. (1928)*
- *Les stances, Voice and Piano. (1929)*
- *La verdure dorée, Voice and Piano. (1933)*

- *Dix Poèmes, Voice and Piano (1934)*
- *Chansons pour me consoler d'être heureux, Voice and Piano. (1938)*

Oda Müziği için;

- *Deux Pièces, Oboe or English Horn and Piano. (1903)*
- *Tarentelle, Flute, Oboe and Piano. (1904)*
- *Romance, Flute and Piano. (1905)*
- *Pavane, Piano. (1906)*
- *Nocturne et allegro scherzando, Flute and Piano. (1906)*
- *Berceuse, Flute and Piano. (1907)*
- *Madrigal, Flute and Piano. (1908)*
- *Cantabile et scherzetto, Cornet and Piano. (1909)*
- *Divertissement Grec, Flute and Piano. (1909)*
- *Sur L'Eau, Flute and Piano. (1910)*
- *Fantasie, Clarinet and Piano. (1911)*
- *Morceau symphonique, Trombone and Piano. (1912)*
- *Légende, Harp. (1912)*
- *Fantase, Flute and Piano. (1912)*
- *Deux Esquisses, Flute and Piano. (1914)*
- *Medailles antiques, Flute, Violin and Piano. (1916)*
- *Sonate, Violin and Piano. (1917)*
- *Sonate, Flute and Piano. (1918)*
- *Sarabande, Harp. (1920)*
- *Suite, Flute and Piano. (1922)*
- *Cinq Préludes, Violin and Piano. (1924)*

- *Deuxième Sonate, Flute and Piano. (1925)*
- *Pièce Romantique, Flute, Violoncello and Piano (1926)*
- *Quatre Esquisses, Violin and Piano. (1927)*
- *Ballade, Flute and Piano. (1927)*
- *Trois Pièces, Violoncello and Piano. (1928)*
- *Habanera, Violin and Piano. (1931)*
- *Deux Préludes, Violin and Piano. (1933)*
- *Intermède Champêtre, Oboe and Piano. (1934)*
- *Troisième Sonate, Flute and Piano. (1934)*
- *Sonatine, Flute and Piano. (1937)*
- *Ballade, Viola and Piano. (1938)*
- *Calme du soir, Violin and Piano. (1943)*

Sahne Müziği için;

- *Sonïa, Lyric drama. (1913)*
- *Philotis, Ballet. (1914)*
- *Josiane, Legend for soloists, women's chorus and orchestra. (1921)*
- *Naïla, Oriental fairytale. (1927)*
- *Alexander le Grand, Ballet. (1937)*
- *Le chevalier et la demoiselle, Narrated ballet. (1941)*

Orkestra için;

- *Rhapsodie sur des themes populaires (1910)*
- *Poème pastorale (1910)*
- *Le Cortège d'Amphitrite (1911)*
- *Sicilienne pour petit orchestre (1914)*
- *Lamento pour violoncello et orchestre (1921)*

- *Fantasie pour violon et orchestre (1922)*
- *Fresques (1924)*
- *Concerto pour violon et orchestre (1930)*
- *Les Chants de la mer (1929)*
- *Au pays Basque (1931)*
- *Extase (1931)*
- *Les Chants de la terre (1931)*
- *Poème Romanesque pour violoncello et orchestre (1932)*
- *Concert en fa pour orchestre (1933)*
- *Inscription pour les portes de la ville (1934)*
- *Symphonie en fa (1936)*
- *Divertissement sur un choral (1938)*
- *Poème des champs et des villages 1939*

Gaubert, zarafeti, teknik ustalığı ve müziğe olan tüm sevgisiyle dopdolu bir hayat sürmüştür. Onun müzikal mirası hem bir flüt virtüözü ve öğretmen hem de bir besteci olarak bıraktığı izlerle müzik dünyasında yaşamaya devam etmektedir. Aynı zamanda Gaubert, sadece notalarla değil, duygulara önem veren bir sanatçı olarak da anılmaktadır.

4. MARCEL MOYSE BİYOGRAFİSİ

4.1. Marcel Moyse'un Yaşamı ve Müzik Eğitimi

Marcel Moyse, 17 Mayıs 1889 yılında Fransa'nın St. Amour kentinde doğmuş ve 1 Kasım 1984 yılında Amerika'nın Brattleboro kentinde vefat etmiştir. Fransız flüt ekolünü, Amerika ve Avrupa'da yaygınlaştıran besteci, eğitimci ve çok iyi bir flütist olarak tanınmaktadır.

Görsel 4.1. *Marcel Moyse*⁴⁸

Moyse, Christine Josephine Moyse ile Bernod adıyla bilinen bir noterin gayrimeşru çocuğudur. Annesi Christine, doğumdan 7 gün sonra vefat etmiştir. Christine'in ebeveynleri Alfred ve Felicité Moyse, kızlarının ölümünden haberdar edilmiş, ancak Moyse'un de öldüğü konusunda yanlış bilgilendirilmiştir. Ebe Madam Romand, bebeği bir yetimhaneye göndermek üzere trene bindirmiştir. O esnada 3 aylık Moyse, çok hastalanmış ve Madam Romand'ın komşusu Madam Perretier bebeği büyötmeyi teklif etmiştir. Madam Perretier tarafından evlat edinilen Moyse, 7 yaşına kadar onunla ve iki kızıyla birlikte yaşamıştır. Çünkü dedesi Alfred ve Felicité Moyse, onun varlığını öğrenmiş ve onu almak için geri dönmüştür. Böylece Moyse, Fransa'nın Besançon kentine taşınmıştır.

Moyse'un büyükanne ve büyükbabası onu birçok konsere ve operaya götürmüştür. 10 yaşına geldiğinde yaklaşık 40 opera izlemiş olan Moyse, ardından enstrüman dersleri almaya başlamıştır. 3 yaşından beri el yapımı flütler çalan sanatçı için, flüt enstrümanı seçilmiştir. Ann McCutchan, Marcel Moyse: *Voice of the Flute* adlı kitabında Moyse'un el yapımı bir flütün yapım sürecini anlattığı bir hikâyeyi anlatmıştır:

"Moyse, "Sapla dala vuruyorsunuz ve dalın içi açılıyor," diye açıklıyor. "Oyma işleminde altı delik açarsınız." Marcel ilk flütünü yaptığında üç ya da dört yaşındaydı, bu flüt enine (yandan üflemeli) değildi. Küçük enstrümanı hemen benimsemiş, kasaba toplantılarında duyduğu köy

⁴⁸ <https://moysesociety.org/photo-gallery>

şarkılarını ve popüler melodileri kulaktan çalmaya başlamış. "Onu mükemmelleştirmeye çalışmadan bir gün bile geçirmedim," diye övünüyordu. "En büyük sorun diyezler ve bemollerdi."⁴⁹

Alfred, Moyse'u iyi bir müzik eğitimi alması için Besançon belediye müzik okuluna yazdırmıştır. Ayrıca, Guy Angeloz'dan flüt dersleri almıştır. Moyse, Henri Altès'in *Method for Boehm Flute* kitabını çalışmış ve bu metot, Moyse'un kendi öğretim felsefesini belirginleştirmiştir.

1904 yılında, amcası Joseph Moyse'un Paris'teki evine taşınmıştır. 1904 yılı mayıs ayında, Joseph onu operada solo flüt çalan ve Altès'in eski öğrencisi olan Adolphe Hennebains ile tanıştırmıştır. O dönem Hennebains aynı zamanda Paris Konservatuvarı'nda Paul Taffanel'in asistanıdır. Hennebains, Moyse'un tekniğini düzeltmiş ve çeşitli eserlerle tanıştırmıştır. Moyse, 1829 yılından 1856 yılına kadar Paris Konservatuvarı'nda flüt profesörü olan Jean-Louis Tulou'nun eserlerini öğrenmiştir. Ayrıca Albert Franz Doppler ve en önemlisi Friedrich Kuhlau'nun (1786-1832) eserlerini de çalışmıştır.

Birçok egzersiz metotları ve yapıtları olan Moyse, Taffanel ile çalıştığı Paris Konservatuvarı'nı 15 yaşında kazanmıştır. Moyse'un sınavlara girdiği yıl, Gabriel Faure'un konservatuvar müdürü olarak ilk yılıdır. Moyse, 1906 yılında Konservatuarda birincilik ödülünü almış ve ardından Paris'te bir sanatçı olarak çok başarılı bir kariyere imza atmıştır.

Moyse, Taffanel'in sınıfına girdikten sonra, teknikten çok müzikalitenin önemini öğrenmiştir. Bu, Moyse'un felsefesini ve bestecinin müziği virtüözlüğü göstermek için bir araç olarak kullanmaktan ziyade müzisyenin amaçladığı müzikal ifadeyi yeniden üretme sorumluluğunu vurgulayan flüt çalma yaklaşımını etkilemeye yardımcı olmuştur. Paris Konservatuvarı'ndan mezun olduktan sonra Gaubert'in öğretim asistanı seçilmiştir.⁵⁰

1909 yılında, eşi Celine Gautrau ile tanışmıştır. Celine, Gaité-Lyrique Tiyatrosu'nun dansçısıydı. Moyse onu Meyerbeer'in *L'africaine* oyununda görmüş ve kendini tanıtmıştır. 1912 yılında evlenmişler ve aynı yılın ağustos ayında Louis Joseph Moyse adında oğulları dünyaya gelmiştir.

Moyse St. Amour'da yaşarken bronşiyal pnömoniye yakalanmıştır.⁵¹ Celine kendini Moyse'a ve onun kariyerine adanmıştır. Bu süre zarfında, hastalığının etkilerine karşı

⁴⁹ McCutchan, 1994. *Voice of the Flute*, s.31

⁵⁰ Şenol, Ajda. *Flute Exercises Of Marcel Moyse*. S.1. 2012.

⁵¹ McCutchan a.g.e., S.29

koymak ve kendisini formda tutmak için yazı yazmaya ve egzersizler düzenlemeye de başlamıştır.

Moyse başarılı bir müzisyen olarak tanınmasına rağmen, hayatının bazı dönemlerinde pek çok sorunla karşılaşmıştır. Moyse, 1913-1914 sezonu boyunca soprano Nellie Melba ile birlikte Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada'da turneye çıkmıştır. Amerika Birleşik Devletleri'ndeki turne sırasında Melba, Moyse'un konserlerde solo parçalar çalmasına izin vermiştir. Bu esnada, Moyse'a Minneapolis Senfonisi'nde bir teklif gelmiştir. Bu sebeple turneden ayrılan sanatçı, Minneapolis'e gittiğinde orkestranın dağıldığını görmüştür. Moyse'un Fransa'ya dönmek için bilet alacak parası olmadığı için flütünü rehin bırakmış ve bir yük gemisinde atlara bakarak eve dönüş biletini almıştır.

Moyse, Amerika Birleşik Devletleri'nde geçirdiği zamanın ardından ülkesine döndüğünde, Fransa I. Dünya Savaşı'nın başlangıcındadır. Moyse orduya katılmayı denemiş ancak akciğerlerindeki hasar nedeniyle kabul edilmemiştir. Bu esnada, konserler iptal edilmiş ya da ertelenmiştir. Savaşın sonlarına doğru, neredeyse otuz yaşındaki Moyse fiziksel ve psikolojik bir çöküş yaşamıştır. Çocukluğunda geçirdiği hastalıktan ötürü zatürre nöbetleri geçirmektedir. Bir doktorun tavsiyesiyle, iyileşmek için flüt çalmayı birkaç aylığına bırakmıştır. Sağlığı yerine geldiğinde ise uyabileceği katı ve ilerici bir program belirlemiştir.

1916 yılında, *l'Opéra Comique*'de solo flüt sanatçısı olmuştur. Yıllar sonra Moyse, *Société des Concerts*'in baş flütisti olmuştur. Moyse 1932 yılında Gaubert'in emekli olması üzerine Paris Konservatuari'nda flüt profesörü, 1933 yılında ise Cenevre Konservatuari'nda flüt profesörü olmuştur. Cenevre'de, flütte Marcel Moyse, piyanoda Louis Moyse ve kemanda Blanche Honegger'den oluşan ünlü Moyse Trio kurulmuştur.

Moyse'un performans kariyeri 1930'lu yıllarda doruğa ulaşmıştır. 1934 yılında kendisine ithaf edilen Ibert Konçertosu'nun prömiyerini yapmıştır. 1936 yılında, bir müzisyen olarak sanatsal katkıları nedeniyle, *Légion D'Honneur* şövalyesi olmuştur.⁵² Bunun sonucunda Avrupa'yı dolaşarak konserler vermiş ve kayıtlar yapmıştır. Moyse 1938 yılında Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Tanglewood Festivali'nde konser vermek üzere davet edilmiştir. New York'taki N.B.C. Radyosu'nda konser vermek üzere Moyse Trio olarak Louis ve Blanche ona eşlik etmiştir.

⁵² Wye a.g.e., s.5

1940 yılında, Moyse ve ailesi Paris'ten ayrılmıştır. İkinci Dünya Savaşı'nın hemen ardından Moyse, konservatuvarda yeniden flüt profesörü olarak atanmıştır. 1949 yılında ise ailesiyle birlikte yaklaşık iki yıl Arjantin'de yaşamıştır. Daha sonra Amerika Birleşik Devletleri'ne taşınmış ve Marlboro College'da bir müzik bölümü açmak için Vermont'a yerleşmiştir. Moyse, aynı zamanda haftada bir gün Montreal Konservatuvarı'nda ve New York'ta ders vermiştir. 1964 yılında, İsviçre ve Vermont'ta ustalık sınıfları vermeye başlamıştır.

Aynı zamanda Moyse; Gaston Grunelle, Aur le Nicolet, Peter Lucas Graf, James Galway ve Trewor Wye gibi birçok önemli flütist yetiştirmiştir. Bu flütistlerin birçoğu, Fransız geleneğini sürdürmüş ve orkestralarda ve birçok konservatuvarda hizmet vererek, dünya çapında başarılı bir kariyere sahip olmaya devam etmiştir.

4.2. Müzik Kariyerinin Başlangıcı ve Paris Konservatuvarı'ndaki Yılları

1904 yılında konservatuvara kabul edilen Moyse, Hennebains, Taffanel ve Gaubert'in öğrencisi olmuştur. Öncelikle 1904 yılından itibaren Taffanel'in konservatuvardaki asistanı olan Hennebains ile çalışmaya başlamıştır. Moyse, Hennebains ile sadece birkaç ay çalıştıktan sonra konservatuvara kabul edilmiştir.⁵³ Sadece kısa bir süre için öğrencisi olmasına rağmen Moyse, Taffanel ile çalıştığı dönemden sık sık bahsetmiş ve bunlar hakkında yazılar yazmıştır. 1906 yılında, Gaubert'in *Nocturne et Allegro Scherzando* eserini icra ederek, flüt dalında *Premier Prix* ödülünü kazanmıştır. Premier Prix'i ödülünü kazandıktan sonra, Gaubert'ten dersler almaya devam etmiştir.⁵⁴ Moyse, kendini Fransız Flüt Ekolü geleneğiyle özdeşleştirmiş ve öğretmenleriyle birlikte çalışıyla da Taffanel'in ideallerini gelecek nesillere miras bırakmak istemiştir. Çoğu flütist genellikle tek bir büyük flüt pedagoguyla çalışırken, Moyse'un 2 büyük flütist ile art arda çalışma fırsatı yakalaması ona eşsiz gelecek ve kariyer hedefi kazandırmıştır. Öğretmenlerini büyük katedrallerle eşleştirmiş, Hennebains'i *Rouen Katedrali*'ne, Gaubert'i *Reims Katedrali*'ne ve Taffanel'i *Notre Dame Katedrali*'ne benzetmiştir.⁵⁵ Moyse özellikle, Taffanel'i dikkatle gözlemlemiş ve onun öğretilerini yakından takip etmeye özen göstermiştir.

⁵³ McCutchan, *Marcel Moyse*, s.46-56

⁵⁴ Powell, a.g.e., s.221

⁵⁵ McCutchan, a.g.e., s.76

Gaubert Paris'te Taffanel'in yerini alırken, Barrère Amerika Birleşik Devletleri'nde kariyerini taçlandırmıştır. Moyse ise her iki kıtada da başarılı bir kariyere sahip olmuştur. 1920'lerde Moyse, Gaubert'in *Société Des Concerts Du Conservatoire*'daki flüt pozisyonunun yerine geçmiş ve *Opéra Comique* orkestrasında da çalmıştır. Moyse, 1932 yılında Gaubert'in konservatuvardaki yerine geçmiş ve 1933 yılından 1949 yılına kadar Cenevre Konservatuvarı'nda flüt profesörü olarak görev yapmıştır.⁵⁶ Her iki görevi de üstlenmesi, Moyse'un iki şehir arasında sık sık seyahat etmesine sebep olmuştur. Paris'teki kariyeri boyunca Moyse, Ravel'in *Daphnis et Chloé* (1912) ve Stravinsky'nin *Petrushka* (1911) ve *Rite of Spring* (1913) eserlerinin prömiyerini yapmıştır.⁵⁷ Aynı zamanda solist ve orkestra üyesi olarak Paris ve Londra'da çok sayıda kayıtlar yapmıştır. 1938 yılında, Massachusetts'teki Tanglewood Festivali'nde sahne alması için ilk kez davet edilmiştir. 9 yıl sonra kalıcı olarak Amerika Birleşik Devletleri'ne yerleşmiştir. Moyse 1949 yılından 1957 yılına kadar Marlboro College'da ders vermiştir. New York, Boston, Montreal ve Hartford, Connecticut'ta özel stüdyolar açmıştır.⁵⁸ Moyse, Fransız Flüt Ekolünü Amerika Birleşik Devletleri'ne taşımış ve birçok Amerikalı flütisti derinlemesine etkilemiştir.

4.3. Marcel Moyse'un Eğitim Felsefesi

Flüt eğitimi denince akla hemen Fransız flütist Marcel Moyse'un yöntemleri ve öğretileri gelmektedir. Günümüzde ileri düzey flütistlerin neredeyse hepsi Moyse'un etüt ve egzersizlerine hakimdir. Flütistler bu egzersizleri, flüt çalmadaki becerilerini korumak ve daha da geliştirmek için kullanmaktadır.

Moyse, her zaman eşsiz bir öğretmen olmuştur. Müzikal performansın bir birleşimi olarak enstrümanın mekaniğine dikkat çekerek, ambişür üzerine odaklanmıştır. Nüanslar, parmaklar ve dilin kontrolü üzerine ise sürekli düşünmüştür. Flüt çalma sürecinin mekaniğine odaklanırken, öğrencilerini doğal çalmaya teşvik etmiştir. Bu yaklaşımı Gaubert'le olan derslerinden geliştirmiştir.⁵⁹ Moyse, karşılaşılabileceği sorunların üstesinden gelebilmesi için, zamanının çoğunu sevdiği melodileri düzenleyerek geçirmiştir. Melodilere ve alıştırmaları her açıdan ele alarak yeni şeyler türetmeye çalışmıştır.

⁵⁶ Powell, a.g.e., s.223

⁵⁷ Powell, a.g.e., s.223

⁵⁸ Powell, a.g.e., s.243

⁵⁹ Wye, a.g.e., s.12

Moyse, alıştırma yazmaya olan sevgisini kanıtlar nitelikte 19 metot kitabı yayımlamıştır. Flüt eğitiminde iki ana unsura odaklanmıştır; ton ve teknik. Moyse'un metot kitaplarının çoğu ton gelişimine odaklanmıştır. Moyse'un en ünlü kitapları *De La Sonorité* ve *Tone Development Through Interpretation*, istediği Fransız tonuna ulaşmak için oluşturduğu egzersizlerden oluşmuştur. Moyse tonun iki önemli yönü olarak gördüğü, sesin homojenliğini ve ton renklerinin kullanımını vurgulamıştır.

Ton geliştirme metodu kitaplarında sık sık vibrato ile çalmaktan bahsetmiştir. Bu konuda verdiği bazı talimatlar *De La Sonorité* kitabının 5. bölümünde yer almaktadır. Moyse, kısa notalar yerine uzun notalarda vibrato kullanılmasını tavsiye etmiştir. *Tone Development Through Interpretation*, Moyse'un Paris Konservatuvarı'nda ve opera orkestralarında öğrenci olarak edindiği deneyimlerinden yola çıkarak, flüt çalmanın mekaniği ve ifadesi üzerine farklı yollar tasarladığı kapsamlı bir kitaptır. Bu kitapta, flütistin daha fazla ton rengine sahip olması için orkestra edebiyatından ve operalardan alıntılara yer vermiştir. Teknik ise tonla birlikte, geliştirmeye ve uygulamaya devam edilmesi gereken bir unsurdur. Moyse'un ton ve teknik üzerine metotlarında keşfedilen tüm kavramları geliştirmek için etüt kitapları yazmış ve bu kitaplar her seviyeden öğrencinin başarılı olmasını sağlamıştır. Başlangıç seviyesindeki öğrenciler bu etütler sayesinde cümle kurmayı ve ne zaman nefes almaları gerektiğini öğrenmiştir. İleri seviyedeki öğrenciler ise bu etütleri ton rengi ve transpozisyon tekniklerindeki nüansları geliştirmek için kullanmıştır. Ayrıca Moyse, *Le Débutant flûtiste* (1935) adlı kitabını daha kapsamlı tasarlamıştır. Bu kitap, yeni başlayanların daha hızlı ilerlemesini sağlamış ve öğrencinin on üç dersin sonunda tüm notalara hakim olmasını amaçlamıştır.

Moyse, parlak tekniği ve deşifre yeteneği ile bilinmektedir. El yazmasını performansından iki gün önce almasına rağmen Jacques Ibert Flüt Konçertosunun prömiyerini yapmıştır. Moyse'un teknik yöntemleri, pratik yapmak için benzersiz yaklaşımlar olarak kabul edilmiştir. Moyse'un pratik yapma felsefelerinden biri, tüm teknik olanaklar tükenene kadar alıştırımlara devam etmeyi içerir. 1923'te yayınlanan *The Daily Exercises*, Trevor Wye tarafından flüt tekniğinde bir dönüm noktası olarak görmektedir. Çünkü bu alıştırımlar o zamana kadar yazılmış en kapsamlı egzersizlerdir.⁶⁰

Moyse'un yaşamı boyunca odaklandığı tek önemli şey müziktir. Tekniği geliştirmenin, müziği güzel yapabilmenin bir yolu olarak görmüştür. Moyse şöyle demiştir:

⁶⁰ Wye, Trevor. 1985. "Marcel Moyse, An Appreciation." Pan Vol.3/No.1, s.36

*"Ben ne Fransız, ne Alman, ne İngiliz ne de Amerikan flüt stilini çalıyorum. Müzik ve besteci, ne gerektiriyorsa onu çalmaya çalışıyorum."*⁶¹

Sonuç olarak Moyse, flüt öğrencilerine sadece enstrümanlarını çalmayı öğretmeyi değil, aynı zamanda müziğin içsel anlamını ve duygusal derinliğini kavramayı hedeflemiştir.

4.4. Marcel Moyse'un Eserleri

Marcel Moyse'un Flüt için Yazdığı, Düzenlediği ve Flüte Uyarladığı Egzersiz Kitaplarının Listesi;

Moyse'un Flüt İçin Yazdığı Egzersiz Kitapları⁶²

- Etudes et Exercices Techniques (1921)
- Exercices Journaliers (1923)
- Mécanisme-Chromatisme (1928)
- Ecole de l'Articulation (1928)
- 24 Petites Etudes Mélodiques avec Variations (1932)
- 25 Etudes Mélodiques avec Variations (1932)
- Gammes et Arpèges-480 Exercices (1933)
- 48 Etudes de Virtuosité (1933)
- De La Sonarité-Art Technique (1934)
- Le Débutant Flutiste (1935)
- 20 Exercices et Etudes sur les Grandes Liasons (1935)

Moyse'un Düzenlemiş Olduğu Egzersiz Kitapları

- Demerssemann 50 EtudesMélodiques Op.4 (1937)
- Exercices Op.15 (1945)

⁶¹ Wye, a.g.e., s.115

⁶² Wye, a.g.e., s.116-117

- Berbiguier 18 Exercices ou Etudes (1949)
- Grande Etudes Caractéristiques (1949)
- Boehm 12 Etudes (1949)
- 24 Caprices Etudes Op.26 (1949)
- 26 Exercices ou Etudes Op.107 (1949)
- 6 Grandes Etudes (1949)
- Fürstenau Bouquet de Tons Op.125 (1952)

Moyse'un Flüte Uyarlamış Olduğu Egzersiz Kitapları⁶³

- 12 Etudes Grande Virtuosité d'après Chopin (1929)
- 20 Etudes d'après Kreutzer (1929)
- 100 Etudes Faciles et Progressives d'après Cramer (1933)
- 25 Etudes d'après Kessler (1935)
- 10 Etudes d'après Wieniawsky (1935)

5. P. TAFFANEL&GAUBERT, "17 DAILY EXERCISES" İNCELEMESİ

5.1. *The Complete Flute Method* Kitabının Yapısı ve İçeriği

The Complete Flute Method, Taffanel'in ölümünden sonra Gaubert tarafından 1923'te tamamlanmış ve Alphonse Leduc&Co. tarafından yayınlanmıştır. Pedagojik açıdan geniş çaplı bir bakış açısı sunan metot, Fransız Flüt Ekolü'nün temelini yansıtmaktadır. Bu metodun bazı bölümleri Taffanel tarafından, konservatuvarda öğretim materyali olarak da kullanılmıştır. Metot, teknikle birlikte ton gelişimine odaklanırken, aynı zamanda gam ve arpejleri kapsayan çeşitli artikülasyonlarla kapsamlı günlük egzersizleri içermektedir. Taffanel, Boehm'ün flütünü ayrıntılı bir şekilde inceleyip, kitap yazan ilk flütistlerden biridir. Bu metot, flütte çözülmesi gereken ses problemleri, entonasyon, teknik zorluklar üzerine odaklanmaktadır.

⁶³ McCuttan, a.g.e., S.239-240.

Taffanel'in *Méthode complète de flute* (1923), Altès *Méthode*'un yerini alarak, çeşitli gam alıştırmalarının tekrarlanmasıyla teknik yönden geliştirme sağlamıştır. Taffanel, bu metot ile flütte teknik ustalığa yol açmayı amaçlamıştır. Aynı zamanda bu egzersizler için Moyse, Taffanel'in, legato ve ses homojenliği için her gün birden beşe kadar olan egzersizleri yavaşça çalışılması gerektiğini söylemiştir.⁶⁴ *Méthode complète*, ton ve teknik gelişimi için bir yapı sağlamayı hedefleyerek flüte bir "şarkı söyler gibi" olarak yaklaşmıştır.

Taffanel'in müfredatının temelini oluşturan bu metot; parmak şeması, tutuş ve vücut pozisyonu ve ses üretimi gibi standart konularla başlamaktadır. İki önemli unsur bu kitabı diğer benzer kitaplardan ayırmaktadır. Birincisi Taffanel ve Gaubert'in önceki flüt metodu kitaplarında yer almayan pratik çizelgeyi bir yönerge ile sunması, ikincisi ise stil ve müzikal nüansa verilen önemdir.

Kitap içeriği ele alındığında; Sesin tonuna ve homojenliğine odaklanılmalıdır. Entonasyon çok önemlidir. Tonla birlikte teknikten daha öncelikli olarak görülen entonasyondur. Nefes alırken cümle uzunluğuna ve müzikal çizgiye dikkat edilmelidir. Flüt çalarken rahat ve doğal bir duruş önemlidir. Parmaklar tuşlara yakın tutulmalıdır. Ambişür deliği, gövdenin tuşlarının ortası ile hizalanmalıdır. Kafa, dudaklara paralel tutulmalıdır. Fa tuşunun altında flütü destekleyen başparmak yer almalıdır.

P. Taffanel&Gaubert'in *Méthode complète de flute*, Boehm flütü çalmanın yeni tonal ve teknik yönlerini ele alan ilk eksiksiz yöntemdir. Bu metot, ton rengine ve tekniğe yönelik yaklaşımların ilk kez ele alındığı yeni bir flüt çalma eğitiminin başlangıcını göstermektedir.

The Complete Flute Method, 8 bölümden oluşmaktadır:

- I. Temel Teknik
- II. Süslemeler
- III. Farklı Dil Teknikleri
- IV. Günlük Egzersizler
- V. İleri Seviye için 12 Etüt
- VI. Virtüözlük için 12 Etüt

⁶⁴ Blakeman, a.g.e., s.185

VII. Stil

VIII. Zor Pasajlar

Kısacası bu metot, temel, süslemeler, diller, günlük alıştırma, virtüözlük, üslup ve orkestral alıntılar içermektedir.

5.2. “17 Daily Exercises” Metodunun Müzikal-Teknik Yaklaşımı ve Eğitim

Metodolojisi

Daily Exercises, teknikle birlikte ton gelişimine odaklanmıştır. Ayrıca 4. Bölüm olarak kitapta yer alan *Daily Exercises* kısmı, diğer bölümlerden ayrı olarak da bir metot olarak yayımlanmıştır. Tüm gamları ve arpejleri kapsayan çeşitli artikülasyonlarla kapsamlı günlük egzersizlerden oluşmaktadır. Taffanel'in bu metodunda, tonun devamlı tekrarlandığı ve Fransız Flüt Ekolü'nün tanımlayıcı özellikleri arasındaki merkezi yeri ile tutarlılık göstermektedir. Taffanel, “iskelet alıştırması” olarak adlandırdığı yöntemi, bir öğrencinin tona çalışmasına yardımcı olmak için tasarlamıştır. Bu çalışma, öğrenciye bir pasajdaki en önemli notaları tespit ettirdikten sonra, pasajın iskeleti olarak yalnızca bu notaları çalmayı içermekteydi. Bu alıştırma hem ton çalışmaları hem de cümle egzersizleri için kullanılmaktaydı. Blakeman'a göre, Moyse da öğretiminde bu tekniği kullanmıştır.

Taffanel, gamlara ve arpejlere dayalı bir pasaj kombinasyonu tasarlamıştır. Bu egzersizler, tüm artikülasyonları, gamları, kromatik iniş çıkışları, aralıkları ve trilleri kapsamaktadır. Bu egzersizler, tüm gamlarda pratik yaptırarak, 8 ile 10 farklı artikülasyon çalıştırmaktadır. Egzersizler, enstrümanın tüm zorluklarını içerecek şekilde tasarlanmıştır. Taffanel ve Gaubert, bunların günlük olarak bir metronom ile yavaş tempoda, entonasyona ve tona dikkat ederek çalışılması gerektiğini belirtmiştir. Özellikle flüt çalışırken karşılaşılan teknik zorluklar, bu alıştırma ile tespit edilip, çözüme kavuşturmak açısından oldukça faydalıdır. Bu egzersizler, majör ve minör tonlarda parmak egzersizleri, gamlar, kromatik gamlar, aralıklar, majör ve minör, üçlü, eksik üçlü, yedili, dominant yedili arpejler, kırık arpejler ve triller olarak 17 tane günlük egzersiz kombinasyonu olarak tasarlanmıştır.

Taffanel&Gaubert “Daily Exercises” metodunun ilk sayfasında, egzersizlerin nasıl çalışılması gerektiği hakkında kısa bir önsöz bulunmaktadır.

NOTE ON PRACTISING	ANMERKUNG ÜBER DAS ÜBEN	NOTA PARA EL ESTUDIO
On trouvera à la première page de la Méthode un emploi du temps, et l'on y verra que la place réservée à la pratique des <i>Grands Exercices de Mécanisme</i> y est considérable. L'étude régulière et attentive de ces exercices est indispensable à tout flûtiste. Toutes les difficultés de l'instrument y sont contenues. L'élève observera rigoureusement les prescriptions suivantes, faute de quoi son travail sera, soit stérile, soit beaucoup moins fructueux: 1°. Travailler d'abord lentement en s'aidant du métronome, non pas seulement pour l'indication du mouvement, mais pour le battement de la mesure durant tout l'exercice. Ne passer à un mouvement plus vif que lorsque l'exécution sera devenue irréprochable. 2°. Chaque exercice est précédé d'un tableau où sont indiquées des articulations différentes. Il serait impossible de travailler dans la même journée tous les exercices dans toutes les articulations. L'élève variera donc les articulations suivant le temps dont il disposera et suivant le plus ou moins grand nombre de difficultés qu'il aura à surmonter dans l'emploi de chacune d'elles. 3°. Ces exercices seront travaillés alternativement dans les différents degrés d'intensité <i>mf</i> (sons naturels) d'abord, puis <i>f</i>, puis <i>p</i>, puis <i>ff</i>, puis <i>pp</i>, etc... 4°. L'élève s'appliquera à jouer juste, et toujours en surveillant la pureté du son. Il a d'ailleurs été prévenu dès le début de la Méthode de cette condition indispensable à laquelle il devra toujours attacher une importance primordiale. (1) Extraits de la Méthode Complète dans laquelle P. TAFFANEL leur avait assigné une place prépondérante. Copyright 1928 and 1927 and © 1958 by ALPHONSE LEDUC et Cie	On the first page of the Method is found a timetable, where it will be seen, there is a considerable amount of time given to daily exercises. Regular and thoughtful study of these exercises is necessary for all flutists. They contain all the difficulties of the instrument. The student will observe the following directions, without which his practice may be fruitless: 1. Practise slowly at first with a metronome, not only to indicate the tempo, but to keep a steady beat throughout the exercise. Do not pass to a quicker tempo until the exercise has been played faultlessly. 2. Each exercise is headed with a list of different articulations. It would be impossible to practise all these exercises in all the articulations every day. The student will vary the articulations according to the amount of time at his disposal and according to the number of difficulties which have to be overcome in the use of each. 3. These exercises will be practised alternately in different degrees of intensity <i>mf</i> (natural tone) at first, then: <i>f</i>; <i>p</i>; <i>ff</i>; <i>pp</i>; etc... 4. Purity of tone and intonation must be carefully noticed. As stated at the beginning of the Method these qualities are of the utmost importance. (1) Taken from the Complete Method, in which P. TAFFANEL had set apart a preponderant place for them. A. L. 10588	A la primera página del Método, se trata de la manera de emplear el tiempo consagrado al estudio. Considerable es la parte reservada a la práctica de los Grandes Ejercicios de Mecanismo. Indispensable es para el flautista estudiar con regularidad y atención esos estudios que contienen todas las dificultades que presenta el instrumento. Ha de observar el alumno escrupulosamente las indicaciones siguientes. Por no haberlo hecho, quedaría su estudio estéril o menos fructuoso. 1° En primer lugar, durante todo el ejercicio, trabajar lentamente, ayudándose del metrónomo, no solo para la indicación del movimiento, pero también para llevar el compás. Pasar a un movimiento más rápido, solamente cuando la ejecución sea perfecta. 2° Está precedido cada ejercicio de un índice de articulaciones diferentes. Imposible sería trabajar el mismo día todos los ejercicios en todas las articulaciones. Habrá de variar el alumno las articulaciones según el tiempo del cual dispondrá y según las dificultades a vencer en el empleo de cada una. 3° Se trabajarán esos estudios en primer lugar, alternativamente, en los diferentes grados de intensidad <i>mf</i> (sonidos naturales) después <i>f</i>, después <i>p</i>, después <i>ff</i>, después <i>pp</i>, etc... 4° Deberá aplicarse el alumno en tocar justo, cuidando siempre la pureza del sonido. Desde el principio del Método, se le ha recomendado esa indispensable condición de importancia primordial. (1) Sacado del Método completo, en que P. TAFFANEL les había asignado preponderante puesto. Tous droits d'exécution, de reproduction, de transcription et d'adaptation réservés pour tous pays

Şekil 5.1. Taffanel&Gaubert, Complete Flute Method “Daily Exercises” S.111⁶⁵

Önsözde yer alan açıklamalara göre;

Metodun ilk sayfasında bir zaman çizelgesi bulunmakta olup, burada görüleceği üzere günlük egzersizlere önemli miktarda zaman ayrılmıştır.

Bu egzersizlerin düzenli ve dikkatli bir şekilde çalışılması tüm flütistler için gereklidir. Enstrümanın tüm zorluklarını içerirler.

⁶⁵ [https://vmirror.imslp.org/files/imglnks/usimg/a/a8/IMSLP650995-PMLP644139-Taffanel_Complete-Flute-Method-Part-4_\(17_daily\)_with_repaired_exercise_4.pdf](https://vmirror.imslp.org/files/imglnks/usimg/a/a8/IMSLP650995-PMLP644139-Taffanel_Complete-Flute-Method-Part-4_(17_daily)_with_repaired_exercise_4.pdf)

Öğrenci aşağıdaki talimatlara uyacaktır, aksi takdirde uygulaması sonuçsuz kalabilir:

1. İlk başta bir metronomla yavaş çalışın, sadece tempoyu ayarlamak için değil, egzersiz boyunca sabit bir ritmi korumak için. Egzersiz hatasız çalınana kadar daha hızlı bir tempoya geçmeyin.
2. Her alıştırmanın başında farklı artikülasyonların bir listesi bulunmaktadır. Tüm bu alıştırmaları her gün tüm artikülasyonlarda uygulamak imkansızdır. Öğrenci, elindeki zamana ve her birinin kullanımında üstesinden gelmesi gereken zorlukların sayısına göre artikülasyonları değiştirecektir.
3. Bu alıştırmalar farklı nüanslarda dönüşümlü olarak çalışılacaktır. Önce **mf** (doğal ton), sonra **f**; **p**; **ff**; **pp**; vb.
4. Ton ve tonlamanın saflığına dikkat edilmelidir. Metodun başında da belirtildiği gibi bu nitelikler son derece önemlidir.

GÜNLÜK EGZERSİZ ÇALIŞMA TABLOSU

	1.	2.	3.
Pazartesi	Legato Gam	Arpejler	Etütler
Salı	Gam (Artikülasyon Çeşitlendirmeleri ile)	Triller	Parçalar
Çarşamba	*	Dominant 7' li Arpejler	Etütler
Perşembe	*	Üçlü aralıklar	Parçalar
Cuma	*	Tüm aralıklar	Etütler
Cumartesi	*	Kromatikler	Parçalar

*Tüm notaları değişik kuvvetlerde uzun ses olarak üfleyin.

1. $p - 2. f - 3. p < f - 4. f > p - 5. p < f > p$

* Gam çalışmalarını mutlaka metronomla ve farklı artikülasyonlar kullanarak çalın.

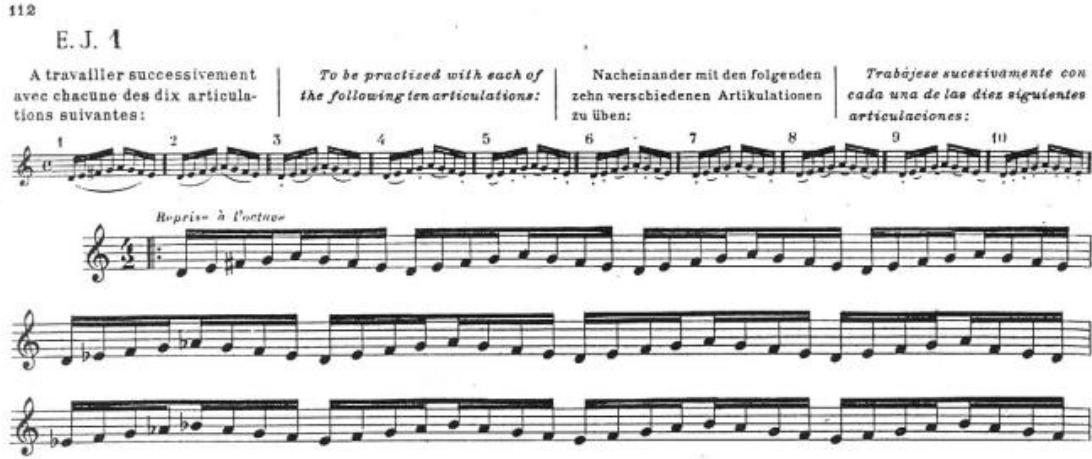
Şekil .2. Taffanel&Gaubert, *Complete Flute Method*, Günlük Çalışma Tablosu⁶⁶

Taffanel, *Complete Flute Method* adlı kitabında, günlük olarak bir çalışma tablosu oluşturmuştur. Bu sayede öğrenci, kitapta belirtildiği gibi çalışarak, teknik olarak kendini geliştirebilecektir. Bu tablo, haftalık nasıl çalışılması gerektiği hakkında yararlı bir örnek oluşturmaktadır. Her gün gam çalışılması gerektiğini vurgulayan Taffanel, ardından öğrencinin “*Daily Exercises*” bölümünden çalışmaları yapması gerektiğini belirtmiştir. Özellikle bu egzersizlere çalışılırken, farklı artikülasyonlarda çalınması gerektiğini vurgulamıştır.

⁶⁶ Taffanel&Gaubert, *Complete Flute Method*. 1923, S.2.

P. Taffanel&Gaubert'in *The Complete Flute Method*'unda yer alan günlük egzersizleri, her biri "Daily Exercises" başlığı altında ve aşağıdaki öğeleri içeren 17 gruptan oluşmaktadır:

E.J.1 (Majör) Parmak Egzersizleri:

Şekil 5.3. Taffanel&Gaubert, *Complete Flute Method* "Daily Exercises" S.112

E.J.1 numaralı egzersiz, sırasıyla 5 parmağı çalıştırmak üzerine tasarlanmıştır. Majör tonda, her 2 satırda bir yarım ton artarak, kromatik bir sırayla ilerleyen teknik bir alıştırmadır. 10 farklı artikülasyon çalışması sunan bu egzersiz için, her gün 2 veya 3 farklı artikülasyon ile yavaş bir tempoda çalınması önerilebilir. Nefes yerleri, tempo arttıkça ölçü sonlarına getirilmeli ve ilk olarak forte ardından piano nüansında dikkatli bir şekilde çalışılmalıdır. Bu şekilde, nüans çalışmasına da önem veren egzersizlerin bir başka unsuru, hava sesini en aza indirgenmesinin sağlanmasıdır. Entonasyona dikkat edilmeli ve zorlanılan 3.oktav pasajlar tekrarlanarak yavaş bir şekilde çalışılmalıdır. Bu egzersiz sayesinde parmak hızı artacak ve ton kontrolü daha rahat sağlanacaktır.

E.J.2 (Minör) Parmak Egzersizi

114

E. J. 2

A travailler successivement avec chacune des dix articulations suivantes: | To be practised with each of the following ten articulations: | Nacheinander mit den folgenden zehn verschiedenen Artikulationen zu üben: | Trabájese sucesivamente con cada una de las diez siguientes articulaciones:

Şekil 5.4. Taffanel&Gaubert, Complete Flute Method "Daily Exercises" S.114

E.J.2 numaralı egzersizin, ilk egzersizden temel farkı minör tonda yazılmış olmasıdır. Armonik ve melodik olarak yazılmış olan minör tonlar, yavaş tempoda çalışılmalıdır. 10 farklı artikülasyon çalışması sunulan bu egzersiz için, her gün 2 veya 3 farklı artikülasyon ile çalışılması önerilebilir. Aynı zamanda entonasyona dikkat edilmeli ve farklı nüanslar ile çalışmalar yapıp, söz konusu armonik ve melodik kaynaklı arızalar sebebiyle parmak geçişlerine özen gösterilmelidir.

E.J.3 Gamlar

116

E. J. 3 - GAMES - Scales - Tonleitern - Escalas.

A travailler successivement avec chacune des articulations suivantes: | To be practised with each of the following articulations: | Nacheinander mit den folgenden Artikulationen zu üben: | Trabájese sucesivamente con cada una de las siguientes articulaciones:

Şekil 5.5. Taffanel&Gaubert, Complete Flute Method "Daily Exercises" S.116

Şekil 5.6. Taffanel&Gaubert, Complete Flute Method “Daily Exercises” S.117

E.J.3. egzersiz, Şekil.5 ve Şekil.6’da görüldüğü gibi, A ve B olmak üzere 2 farklı bölüme ayrılmıştır. Egzersizin “A” bölümünde, iki oktav aralığında sekizlik notalardan oluşan gam dizileri yer almaktadır. Herhangi bir işaretin (arıza) olmadığı bu egzersizde, öncelikle 1.oktav do notasından başlayıp 2.oktav do notasına çıkan ve tekrar do notasına inen bir dizinin, 4 defa tekrarlandığını görmekteyiz. Sırasıyla 1.oktav si notasına kadar bu egzersiz, tüm notalarda yazılmıştır. Öncelikle legato ve dilli, olarak çalışılmalı ardından belirtilen 8 farklı artikülasyon çalışması yapılmalıdır. Egzersizin “B” bölümünde ise “A” bölümünde yer alan gam dizilerinin bir benzeri, bu sefer 16’lık notaların üçlemeler şeklinde yazıldığı görülmektedir. 10 farklı artikülasyon ile çalışılması istenmiştir. Bunun asıl amacı tekniği giderek hızlandırmakla ilgilidir. Bu egzersizi başlangıçta natural tonda çaldıktan sonra, Şekil.7’de görüldüğü gibi farklı tonlarda çalışmak gerekmektedir.

Şekil 5.7. Taffanel&Gaubert, Complete Flute Method “Daily Exercises” S.118

E.J.4 Gamlar

E. J. 4

A travailler successivement avec chacune des articulations suivantes: | To be practised with each of the following articulations. | Nacheinander mit folgenden Artikulationen zu üben: | Trabájase sucesivamente con cada una de las siguientes articulaciones:

RELATIF MINEUR - RELATIVE MINOR - ZUGEHÖRIGE WOLLTONART
RELATIVO MENOR

Şekil 5.8. Taffanel&Gaubert, *Complete Flute Method "Daily Exercises"* S.119

E.J.4 numaralı egzersiz, tüm majör ve minör gamları kapsayan, 5 diyezli ve 6 bemollü gamların dominant beşlileri temel alınarak yazılmıştır. Majör ve minör gamlar sırasıyla inişli çıkışlı bir şekilde yazılmıştır. Egzersizde yer alan majör ve minör tonların, dominant beşlileri üzerinden melodik ve armonik yürüyüş yapılmıştır. Majör tonlar, ilgili minörleriyle arka arkaya gelmektedir. Bütün egzersizin ilk olarak, çift dil tekniğiyle çalışılması önerilebilir. Bu egzersiz yavaş tempoda hem flütün tüm oktavlarını hem de tüm majör ve minör gamları çalıştırmış olmaktadır. Bu bağlamda öğrenci için, çok iyi bir gam alıştırmaları örneği oluşturmaktadır. Sekiz farklı artikülasyonda çalışılması gerektiği belirtilen bu egzersiz, teknik ve melodik anlamda öğrenciye birçok açıdan fayda sağlayacaktır. İleride karşılaşacağı teknik problemlerin önüne geçilmesine yardımcı olacaktır.

Taffanel'in en önem verdiği konu, gamlar üzerinedir. Bir öğrencinin, iyi bir icracı olabilmesi, çaldığı eserleri doğru ve iyi bir şekilde çalabilmesi için tüm gamlara hakim olmasını istediği bilinmektedir. Alıştırmalara çok önem veren Taffanel, bu egzersiz sayesinde, belki de gam çalışmayı sıkıcı olarak gören öğrencilere, daha eğlenceli olarak görülebilecek bir alternatif oluşturduğunu düşünülmektedir.

E.J.5 Kromatik Gamlar

123

E. J. 5 – GAMMES CHROMATIQUES – Chromatic scales – Chromatische Tonleitern – Escalas cromáticas.

A travailler successivement avec chacune des articulations suivantes: | To be practised with each of the following articulations: | Nacheinander mit folgenden Artikulationen zu üben: | Trábalas sucesivamente con cada una de las siguientes articulaciones:

The image displays the first page of a musical exercise book. At the top right, the page number '123' is printed. The title 'E. J. 5 – GAMMES CHROMATIQUES – Chromatic scales – Chromatische Tonleitern – Escalas cromáticas.' is centered. Below the title, there are four columns of text in different languages, each followed by a vertical line. The first column is in French, the second in English, the third in German, and the fourth in Spanish. Below this text, there are two rows of musical notation. The first row contains five exercises, numbered 1 to 5, each with a different articulation symbol. The second row contains five exercises, numbered 6 to 10, each with a different articulation symbol. Below these, there are four staves labeled A, B, C, and D, each showing a chromatic scale in a different key and direction.

Şekil 5.9. Taffanel&Gaubert, *Complete Flute Method “Daily Exercises”* S.123

E.J.5 numaralı egzersizde, 12 harf ile sıralanmış her bir majör gamının, 16'lık notalar ile kromatik ses alıştırmasını görmekteyiz. 10 farklı artikülasyon çalışması sunan bu egzersiz, ilk olarak yavaş bir tempoda metronomla çift dilli olarak çalınmalıdır. Ardından bağlı olarak ve belirtilen farklı artikülasyon çeşitlenmeleri eklenerek çalışılabilir. Parmak ve dil senkronizasyonunun geliştirilebileceği, dikkat edilmesi gereken alıştırmalardan biridir.

E.J.6 Aralıklar

Şekil 5.10. Taffanel&Gaubert, Complete Flute Method “Daily Exercises” S.124

Şekil 5.11. Taffanel&Gaubert, Complete Flute Method “Daily Exercises” S.124

E.J.6 numaralı egzersizde, “A” ve “B” bölümü olmak üzere ikiye ayrılmıştır. İlk olarak “A” bölümünde, 8 farklı artikülasyon çalışmasının yer aldığı üçlü aralıklar, 3 oktav boyunca çıkıcı-inici olarak ardından aynı aralıkların tersten bir versiyonu bulunmaktadır. “B” bölümü ise 9 farklı artikülasyon çeşitlemesi ile altılı aralıklar üç oktav üzerinde çıkıcı-inici olarak ve aynı aralıkların tersten yazılmış bir versiyonundan oluşmaktadır. Bu egzersizin sonunda, Şekil.12’de görüldüğü üzere farklı tonlarla çalışılması gerektiği belirtilmiştir. Bu çalışmanın amacı, aralıklı notalarda ses kaymasının engellenmesi, çene ve dudak pozisyonunun kontrolü sağlanırken aynı zamanda entonasyona odaklanmasından oluşmaktadır. Böylece ses çatlamalarının yaşanması engellenmiş olur.

Travailler chacun des Exercices ci-dessus en y ajoutant successivement les altérations suivantes:	Practice each of the exercises above making the following alterations:	Jede der obigen Übungen ist nacheinander mit folgenden Al- terationen zu arbeiten:	Trabájese cada uno de los sobrecritos Ejercicios agregando sucesivamente las siguientes alteraciones.
---	--	---	---

Exemples — Examples — Beispiel — Ejemplos

A. L. 16588

Şekil 5.12. Taffanel&Gaubert, Complete Flute Method “Daily Exercises” S.124

E.J.7 Aralıklar

E. J. 7 125

A travailler successivement avec chacune des articulations suivantes:	To be practised with each of the following articulations:	Nacheinander mit folgenden Artikulationen zu üben:	Trabájese sucesivamente con cada una de las siguientes articuciones:
---	---	--	--

Lorsque l'élève aura suffisamment travaillé cet Exercice comme il est dit ci-dessus, il le travaillera à l'octave supérieure et dans les mêmes conditions.

When this exercise has been practised sufficiently as it is written above, the student will practise it an octave higher in the same manner.

Hat der Schüler diese Übung wie angegeben ausreichend studiert, so spiele er sie in gleicher Weise in der höheren Oktave.

Cuando haya trabajado suficientemente el alumno dicho ejercicio como se ha dicho arriba, lo trabajará en la octava superior, y en las mismas condiciones.

Travailler l'Exercice ci-dessus en y ajoutant successivement les altérations suivantes:

Practice the exercise above making the following alterations:

Folgende Alterationen sind nacheinander in obige Übung einzuführen:

Trabájese el sobrecrito Ejercicio agregándole sucesivamente las siguientes alteraciones:

Exemples — Examples — Beispiel — Ejemplos

N. B. — Arrivé à cet endroit de la Méthode, l'élève travaillera utilement les études de mécanisme des *EXERCICES

Şekil 5.13. Taffanel&Gaubert, Complete Flute Method “Daily Exercises” S.125

E.J.7 numaralı egzersiz, önemli olduğu düşünülmektedir. Çünkü flütte en çok zorlanılan parmak geçiş pozisyonlarının bir alıştırmasıdır. Bu egzersiz sayesinde parmak senkronizasyonu iyi bir şekilde sağlanmaktadır. Her ölçünün başlangıcı; sırayla mi, fa, sol, la ve si notalarından oluşmaktadır. Amaç burada giderek alıştırmayı zorlaştırmaktır. Egzersizin dipnotunda yazıldığı gibi, öncelikle bu alıştırmanın ikinci oktavda çalışılması, ardından iyi bir şekilde çalınmaya başladıktan sonra üçüncü oktavda çalışılması gerektiği belirtilmektedir. 10 farklı artikülasyon çeşitlemesi ile do majör tonu tamamlandıktan sonra, re bemol majörden kromatik sırayla si majöre kadar olan tüm gamların çalışılması gerektiği gösterilmektedir.

E.J.8 Arpejler

Şekil 5.14. Taffanel&Gaubert, *Complete Flute Method "Daily Exercises"* S.126

E.J.8 numaralı egzersizde, sırasıyla tüm seslerin dominant yedili aralıkları ele alınmıştır. 3 oktav boyunca arpej çevirileri şeklinde yazılmıştır. Bu egzersiz, 7 tane alıştırmanın harflendirmesiyle do notasından si notasına kadar yazılmıştır. 10 farklı artikülasyon çeşitlemesi ile yavaş tempoda seslere ve parmak geçişlerine dikkat edilerek çalışılması gerekmektedir. Her harfli egzersizin sonunda; 1, 2, 3, 4, 5, 6 olarak numaralandırılmış farklı tonlar üzerine yazılmış çalışmalar yer almaktadır. Natural tonda yazılmış ana egzersizin, aynı biçimde bu numaralandırılmış kısımlara göre çalışılması gerektiği gösterilmiştir.

E.J.9 Arpejler

E.J. 9 - ARPÈGES - Arpeggios - Gebrochene Akkorde - Arpeggios 127

A travailler successivement avec chacune des articulations suivantes: To be practised with each of the following articulations: Nacheinander mit folgenden Artikulationen zu üben: Trabájense sucesivamente con cada una de las siguientes articulaciones:

Şekil 5.15. Taffanel&Gaubert, Complete Flute Method "Daily Exercises" S.127

E.J.9 numaralı egzersiz, üçüncü oktav si notasından başlayan dominant yedili akorların iniç arpej çevirilerinden oluşmaktadır. Bu egzersiz, 7 tane alıştırmanın harflendirmesiyle üçüncü oktav si notasından aşağı doğru do notasına kadar yazılmıştır. Yavaş tempoda, seslere ve parmak geçişlerine dikkat edilerek, 10 farklı artikülasyon çeşitlemesi ile çalışılmalıdır. Çoğu flütistin problem yaşadığı üçüncü oktav seslere yer verilen bu egzersiz, iniçi zor ses aralıklarından oluşmaktadır. Aralıklar çalınırken, nefes kontrolü çok önemlidir. İyi bir şekilde çalabilmek için, her gün farklı artikülasyonlarla düzenli çalışmak gerekir.

Bu çalışmada aynı 8 numaralı egzersizde olduğu gibi, her harfli egzersizin sonunda; 1, 2, 3, 4, 5, 6 olarak numaralı farklı tonlar üzerine yazılmış çalışmalar yer almaktadır. Natural tonda yazılmış ana egzersizin, sonrasında aynı şekilde bu numaralandırılmış kısımlara göre çalışılması gerekmektedir.

E.J.10 Arpejler

28 E.J. 10

A travailler successivement avec cha-
cune des articulations suivantes:

To be practised with each of the follow-
ing articulations:

Nacheinander mit folgenden Arti-
kulationen zu üben:

Trabájase successivamente con cada una
de las siguientes articulaciones:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Below the exercises is a musical score consisting of eight staves. The first staff is in 2/8 time and contains a series of eighth-note patterns. The subsequent staves continue these patterns, often with more complex rhythmic values like sixteenth notes and triplets, and include various accidentals (sharps, flats, naturals) to indicate different articulations or phrasing. The score is written in a single melodic line across the staves.

Şekil 5.16. *Taffanel&Gaubert, Complete Flute Method “Daily Exercises” S.128*

E.J.10 numaralı egzersiz, tüm gamlarda yazılmıştır. Kromatik sırayla, tüm seslerin 16'lık notalarda yazılmış gam arpejlerinden oluşur. 10 farklı artikülasyon çeşitlemesi ile çalışılması gereklidir. İlk olarak yavaş tempoda dilli, ardından bağılı olarak çalışmaya başlanabilir. Crescendo ve decrescendo gibi nüanslar uygulanabilir. Farklı dinamiklerle hem alt oktavlardaki geçişler rahatlamış olur hem de ses aralıkları ve parmak geçişleri üzerinde yaşanabilecek problemlerin önüne geçilmiş olunacaktır.

E.J.11 Arpejler

130

E.J. 11 – ARPÈGES BRISÉS – Broken arpeggios – Gebrochene Arpeggien – Arpeggios rotos

A travailler successivement avec chacune des articulations suivantes: | To be practised with each of the following articulations: | Nacheinander mit folgenden Artikulationen zu üben: | Trabájese sucesivamente con cada una de las siguientes articulaciones:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Şekil 5.17. Taffanel&Gaubert, *Complete Flute Method “Daily Exercises”* S.130

E.J.11 numaralı egzersiz; 3'lü, 4'lü, 5'li ve 6'lı aralıklardan oluşan bir arpej çalışmasıdır. Dominant beşli ve yedili akorlarından oluşur. 10 farklı artikülasyonda çalışılması gereken, 9/8'lik tempoda 16'lık notalar ile yazılmış bir egzersizdir. Farklı aralıkların yer aldığı bu egzersizde, ses çatlama olmaması entonasyona dikkat edilerek çalışılması gerekir. İki sayfa boyunca yazılmış, do notasından başlayıp kromatik sırayla si notasına kadar çıkmaktadır. Flütün tüm oktavlarına hitaben, tüm notaların ve çeşitli aralıkların baz alınarak çalınması amaçlanmıştır. Bu egzersiz çalışılırken kontrollü ve dikkatli olmak gerekmektedir.

E.J.12 Arpejler

134

E. J. 12 – ARPÈGES – Arpeggios – Arpeggien – Arpeggios

A travailler successivement avec chacune des articulations suivantes: | To be practised with each of the following articulations: | Nacheinander mit folgenden Artikulationen zu üben: | Trábalas sucesivamente con cada una de las siguientes articulaciones:

Şekil 5.18. Taffanel&Gaubert, Complete Flute Method “Daily Exercises” S.134

E.J.12 numaralı egzersiz, majör ve minör gamların yer aldığı arpejlerden oluşmaktadır. Birinci oktavdan üçüncü oktava kadar çıkıcı ve inici arpejlerde nefes kontrolünü sağlamak çok önemlidir. Dil ve parmak senkronizasyonuna dikkat edilmelidir. 8 farklı artikülasyonda çeşitlemesi ile yazılmıştır. Başta dilli ardından bağlı olarak çalışılabilir. Yavaş tempoda, düzenli çalışılması halinde oktav geçişleri ve parmak geçiş kontrolleri daha iyi sağlanacaktır. Giderek tempo arttırılmalıdır.

E.J.13 Arpejler

136

E.J. 13 – ARPÈGES BRISÉS – Broken arpeggios – Gebrochene Arpeggien – Arpeggios rotos

A travailler successivement avec | To be practised with each of the | Nacheinander mit folgenden Arti- | Trabájese sucesivamente con cada
chacune des articulations suivantes: | following articulations: | kulationen zu üben: | una de las siguientes articulaciones:

Şekil 5.19. Taffanel&Gaubert, *Complete Flute Method "Daily Exercises"* S.136

E.J.13 numaralı egzersiz, majör-minör dominant beşli ve yedili akorlardan oluşmaktadır. Beşli aralıklar ile yazılmış, geniş aralıklar sebebiyle oldukça zor bir alıştırma denebilir. 10 farklı artikülasyon çeşitlemesi ile 12/8'lik tempoda 16'lık notalar ile yazılmıştır. İlk defa çalarken, egzersizi çözmek için dilli çalışılması öğrenciyi rahatlatacaktır. Bağlı çalınırken ses çatlamalarının yaşanmamasına dikkat edilmelidir. Entonasyona dikkat edilmesi ayrıca önemlidir. Yine flütün 1.oktavından 3.oktavına kadar tüm sesleri kapsamaktadır. Çene ve dudak kondisyonunun geliştirilmesi için oldukça faydalıdır. Aralıkların çıkıcı ve inici bir yapıda ele alınması egzersizi hem zorlaştırır hem de flütistin dudak-parmak-nefes kontrolünün sağlanmasına yol açmaktadır.

E.J.14 Arpejler

138 E.J. 14

A travailler successivement avec
chacune des articulations suivantes: | To be practised with each of the
following articulations: | Nacheinander mit folgenden Arti-
kulationen zu üben: | Trabájese sucesivamente con cada
una de las siguientes articulaciones:

1 2 3 4 5 6 7 8

A

B

The image displays a page from a music book, page 138, titled 'E.J. 14'. It contains eight numbered articulation exercises (1-8) at the top, each showing a sequence of notes on a staff. Below these are two main exercises, A and B, each consisting of two staves. Exercise A is in 12/8 time and starts with a treble clef. Exercise B is in 12/8 time and starts with a treble clef. Both exercises feature a series of notes with various articulations (accents, slurs, etc.) and a final double bar line.

Şekil 5.20. Taffanel&Gaubert, *Complete Flute Method "Daily Exercises"* S.138

E.J.14 numaralı egzersiz, dominant yedili akorların küçük ve büyük arpejlerinden oluşmaktadır. 12 egzersiz alfabetik sırayla yazılmıştır. 8 farklı artikülasyon çeşitlemesi ile yavaş tempoda çalışılmalıdır. 1.oktavdan 3.oktava kadar çıkıcı ve inici bir biçimde, ardından arpej çevirilerinin yer aldığı bir egzersizdir. Bu egzersizde en önemli şey nefes kontrolüdür. Örneğin; ilk etapta yavaş tempoda çalarken büyük arpejin bitişinde nefes alınabilir. Ardından küçük arpeje geçildiğinde üçüncü oktav son notada nefes alınması önerilebilir. Hızlı tempoda çalınmaya başlanabildiğinde ise tek nefeste çalınabilir hale gelmelidir.

E.J.15 Arpejler

140

E.J. 15

A travailler successivement avec chacune des articulations suivantes: | To be practised with each of the following articulations: | Nacheinander mit folgenden Artikulationen zu üben: | Trabájense successivamente con cada una de las siguientes articulaciones:

1 2 3 4 Triple coup de langue
Triple tonguing
Dreifacher Zungenstoß
Triple golpe de lengua

A

B

A.L. 18888

Şekil 5.21. Taffanel&Gaubert, Complete Flute Method "Daily Exercises" S.140

E.J.15 numaralı egzersiz, 6/8'lik tempoda üçleme şeklinde yazılmıştır. Bu egzersiz "A" ve "B" olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Her iki bölümün de 4 farklı artikülasyon çeşitlemesi ile çalışılması gerekmektedir. "A" bölümü, do notasından başlayan kromatik sırayla üçüncü oktav fa notasına kadar giden minör gamların birinci çevrim akorlarının çıkışından ve inişinden oluşur. "B" bölümünde ise, "A" bölümünün benzeri şekilde arpej çevrimlerine yer verilmiştir.

E.J.16 Arpejler

E. J. 16

A travailler successivement avec chacune des articulations suivantes: | To be practised with each of the following articulations: | Nacheinander mit folgenden Artikulationen zu üben: | Trabájese sucesivamente con cada una de las siguientes articulaciones:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

A

B

Şekil 5.22. Taffanel&Gaubert, *Complete Flute Method "Daily Exercises"* S.141

E.J.16 numaralı egzersiz, 6/8'lik tempoda 32'lik notalar ile dominant minör yedili akorlardan yazılmıştır. Bu egzersizde, 32'lik notalar dörtleme şeklinde çalınmaktadır. Teknik olarak zorlayıcı olan bu alıştırma, parmak geçişlerinin hızlandırılması açısından oldukça önemli ve yorucudur. Metronom ile seslere ve dile dikkat edilerek yavaş tempoda çalınmalı ardından giderek hızlandırarak nefes kontrolü daha iyi sağlanmalıdır.

E.J.17 Triller

142

E. J. 17 _ SUR LE TRILLE _ Trills _ Triller _ Sobre el Trino.

Şekil 5.23. Taffanel&Gaubert, Complete Flute Method "Daily Exercises" S.142

E.J.17 numaralı egzersiz, birinci oktav re notasından itibaren kromatik sırayla tüm seslerde yapılan trill alıştırmalarından oluşmaktadır. Metronom ile eşit bir şekilde çalınmaya dikkat edilmeli ve giderek tempo arttırılmalıdır. Tüm trill parmak kombinasyonlarına yer verilmiştir.

Özetle; her alıştırmının sonunda, alıştırmaların sonraki tekrarlarında kullanılmak üzere çeşitli anahtar işaretleri sunulmaktadır. Arpej çalışmalarına ise majör, minör ve eksilmiş üç sesli akorlar dahil edilmektedir. Bu alıştırmalarda, eksilmiş üçlü ve yedili arpejler sürekli bir şekilde sunulmaktadır.

Taffanel&Gaubert bu metotta, tüm artikülasyonlar ile alıştırmalar bir günde çalışılamayacağı için, belli günlere ayrılması gerektiğini vurgulamış ve kitabın başında bir şema oluşturmuştur. Her egzersizi, bir sonraki çalışmada farklı dinamikler ile çalınması gerektiğini söylemiştir. Bu sayede, flüt çalışırken alternatif çalışma yöntemleri ile teknik zorlukların üstesinden gelineceğini belirtmiştir.

6. MARCEL MOYSE, "EXERCICES JOURNALIERS" İNCELEMESİ

6.1. Eserin Yapısı ve İçeriği

(*Exercices Journaliers*) *Daily Exercises*, 1923'te yayınlanmıştır. Trevor Wye tarafından flüt tekniğinde bir dönüm noktası olarak kabul edilmektedir. Çünkü bu alıştırmalar, o zamana kadar yazılmış en kapsamlı egzersizleri içermektedir. Günlük Egzersizler, kromatik egzersizlerle başlar, tam ton, majör ve minör gamlar, artmış beşli ve eksilmiş yedililer, üçlü, dördü, altılı, yedili ve oktavları içeren aralıklar ve arpejlerden oluşur. Bu kitapta Moyse, harfleri kullanarak egzersizleri göstermiş ve önsözde Şekil.24'te gösterilen, 26 günlük bir çalışma programı sunmuştur:

1_ A B C D	7_ M N O P	13_ U V X Y	19_ A B C D	25_ A B C D
2_ A B C D	8_ A B C D	14_ A B C D	20_ M N O P	26_ U V X Y
3_ E F G H	9_ E F G H	15_ A B C D	21_ A B C D	
4_ A B C D	10_ A B C D	16_ E F G H	22_ E F G H	
5_ I J K L	11_ Q R S T	17_ A B C D	23_ A B C D	
6_ A B C D	12_ A B C D	18_ I J K L	24_ Q R S T	

Şekil 6.1. Marcel Moyse, "Daily Exercises" S.1⁶⁷

Tabloda gösterilen her harf, kitaptaki çeşitli egzersizlere karşılık gelmektedir. İlk gün için, "A B C D" egzersizlerinin çalışılması gerektiği görünmektedir. Öğrenci, "A" harfli tüm egzersizleri çaldıktan sonra "B" harfli egzersize geçecek ve ardından gösterilen harfli egzersizleri tamamlayacaktır. Tüm egzersizler, tek ve çift dilli olarak, artikülasyon çeşitlemeleri ile çalınmalıdır.

⁶⁷ Marcel Moyse, *Daily Exercises*, 1923.

Bu kitap, gamlar ve arpejlerin yanı sıra çeşitli aralıklarla pratik yaptırmaktadır. Orta ve ileri düzey çalgıcılar tarafından kullanılabilir, ancak bazı alıştırmalar başlangıç seviyesindeki öğrenciler içinde uygulanabilir. Örnek olarak; başlangıç seviyesindeki bir öğrenci, majör gamları öğrenirken, majör gam ve bu gamların yer aldığı aralık çalışmalarını çalışabilir. Bu metodu çalışırken, ileri düzey flütist doğru parmak tekniğine odaklanmış olacaktır. İyi parmak tekniğinin en önemli özelliği, bir notadan diğer notaya geçişin netliği ve hızıdır. İleri düzey ve profesyonel flütistler, Moysse metotlarını çalışma rutinlerine ekleyebilir.

Moysse'un Günlük Egzersizleri, her gamda ve arpejde, flütün tüm olanaklarını kapsamaktadır. Moysse günlük egzersizler için *Daily Exercises* ve *Scales and Arpeggios* 480 *Exercises* olarak iki kitap yazmıştır. Günlük Egzersizler aşağıdaki bölümleri içerir:

1. Kromatik Egzersizler

EXERCICES CHROMATIQUES – CHROMATIC EXERCISES – CHROMATISCHE ÜBUNGEN – 半音音階練習

Şekil 6.2. Marcel Moysse, "Daily Exercises" S.2

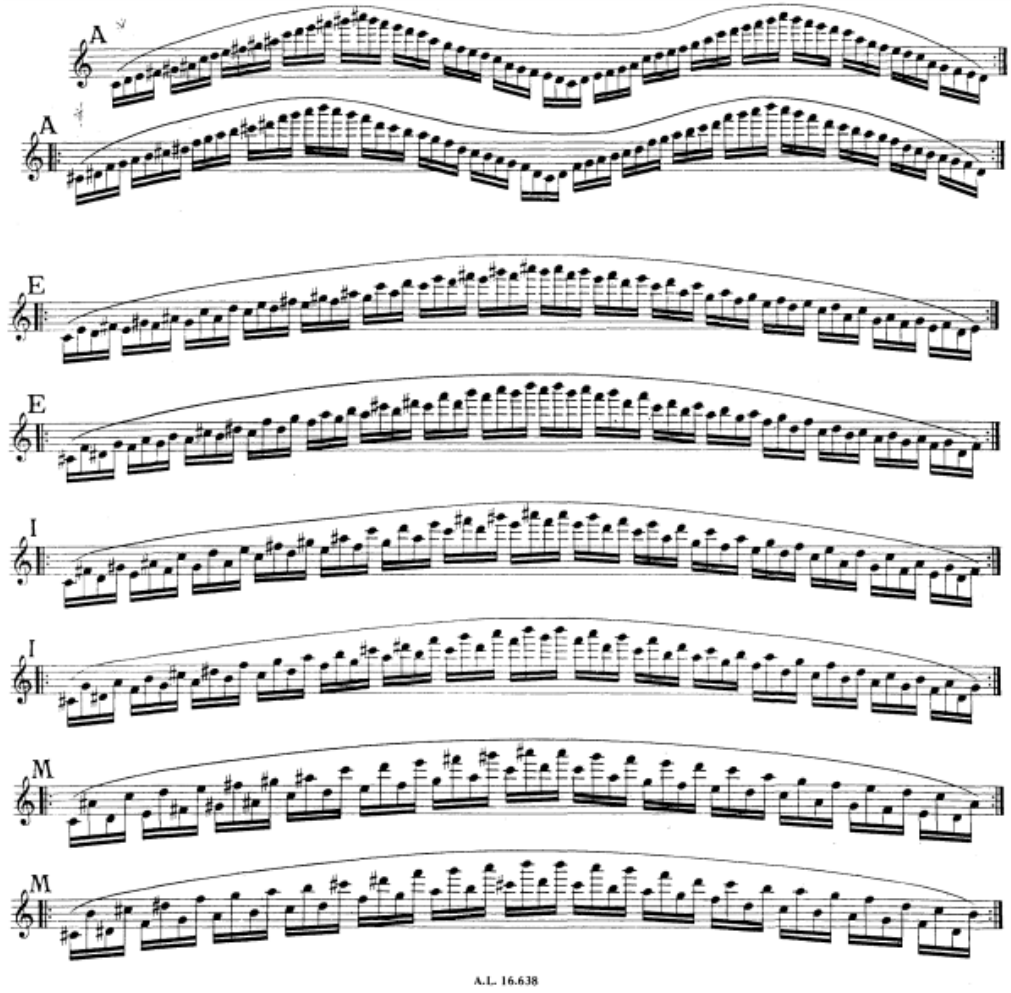
Kromatik egzersizler; A, E, I, M, Q, U harflerinden olmak üzere altı bölüme ayrılmıştır. 4 oktavda, ilk olarak kromatik sırayla ardından aralıklarında eklendiği, kromatik bir çalışmadan oluşur. Flütistlerin parmak tekniklerini geliştirmek ve kromatik geçişlerin daha rahat çalınması için tasarlanmıştır. Bu sayede, parmakların koordinasyonu artarak, hızlı ve akıcı geçişler sağlanmaktadır.

Bu egzersizde, flütistler genellikle bir nota dizisindeki tüm yarım ton aralıkları çalışmış olurlar. Atonal bir yapıda, do notasından başlayıp ve kromatik dizide aralıkların giderek artması (örnek; Şekil.26) ile devam eder. Egzersize başlarken öğrenci, yavaş bir tempoda ve her nota arasındaki geçişleri yumuşatmak için dikkatlice çalışmalıdır. Böylece, tempo arttıkça parmaklarının hızı artar. Aynı zamanda flütistlerin nefes kontrolünü de geliştirir. Öğrencilerin genellikle uzun nefesli pasajlar çalarken yaşadığı nefes problemlerine katkı sağlamaktadır. Bu egzersiz, nefes kapasitelerini artırırken, aynı zamanda nefeslerini nasıl daha etkili bir şekilde kullanacaklarını öğretmesi bakımından tavsiye edilir.

Şekil 24.3. Marcel Moyse, "Daily Exercises" S.3

2. Gamlar (Tam ton gamlar)

A.L. 16.638

Şekil 6.4. Marcel Moyse, "Daily Exercises" S.6-7

Moyse'un tam ton gam egzersizleri, öğrencilerin tonalite bilgisini güçlendirmek ve belirli bir tonalitedeki tüm tam ton ölçeklerini çalmalarını ve parmak tekniklerini geliştirmelerini sağlamaktadır. "A, E, I, M, Q, U" olmak üzere, altı bölüme ayrılmış bu egzersiz, yavaş bir tempoda, her notayı temiz ve net bir şekilde çalarak çalışılmalıdır. Ardından giderek tempoyu arttırarak, daha hızlı ve akıcı geçişler yapılmalıdır.

3. Artmış Beşli Akorlar

ACCORDS DE QUINTE AUGMENTÉE — CHORDS ON THE AUGMENTED FIFTH — UBERMASSIGE DRECKLANGE
増五の分散和音

A.L. 16.638

Şekil 6.5. Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.8-9

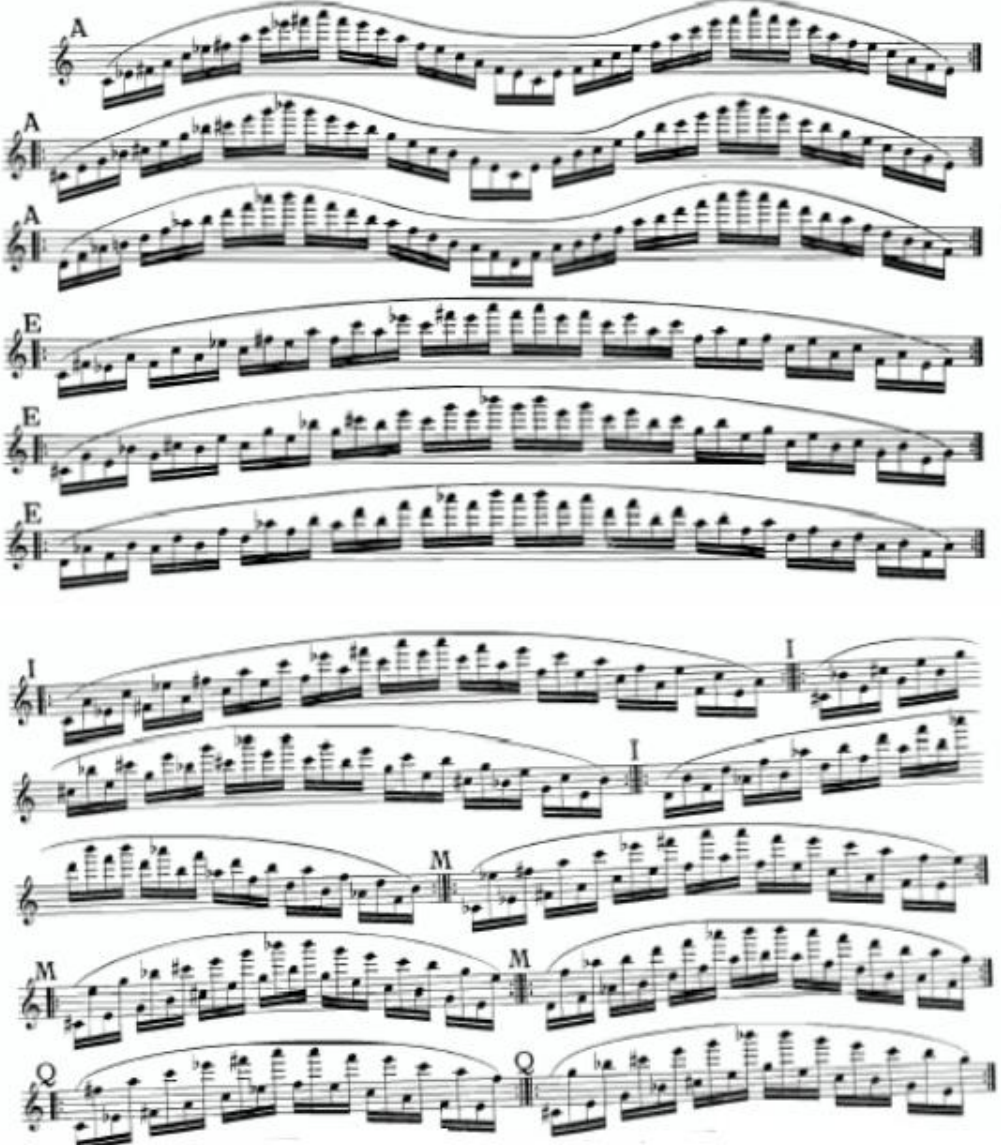
Artmış beşli akor egzersizi, flütistlerin parmak tekniklerini ve hızlı geçişleri geliştirmek için tasarlanmıştır. Artmış beşli akorunu çeşitli aralıklarla flütiste tekrarlatmaktadır. Bu alıştırma öğrencinin hem ses (dudak-çene kontrolü) geçişlerini iyileştirir hem de parmak geçişlerinin kontrolünü sağlayabilmesi için öğrenciye iyi bir fırsat sunmaktadır. Flütistler belirli bir tonalitedeki beşli aralıkları önce yavaş bir tempoda çaldıktan sonra hızlı ve akıcı bir şekilde çalarak parmaklarının esnekliğini ve hızını artırmayı hedefler. Aynı zamanda, doğru nefes kontrolü de bu egzersizde önemli bir rol oynamaktadır. Öğrenci bu egzersizde, artan zorluk seviyeleriyle başa çıkma yeteneğini artırırken, teknik becerilerini sürekli olarak geliştirmektedir. Düzenli olarak bu egzersizi çalışmak, öğrencilerin teknik

becerilerini daha ileri seviyelere taşımalarına ve karmaşık müzikal eserleri daha rahat bir şekilde icra etmelerine yardımcı olur.

4. Eksilmiş Yedili Akorlar

ACCORDS DE SEPTIÈME DIMINUÉE — CHORDS OF THE DIMINISHED SEVENTH — AKKORDE MIT VERMINDERTER SEPTIME

減七の分散和音

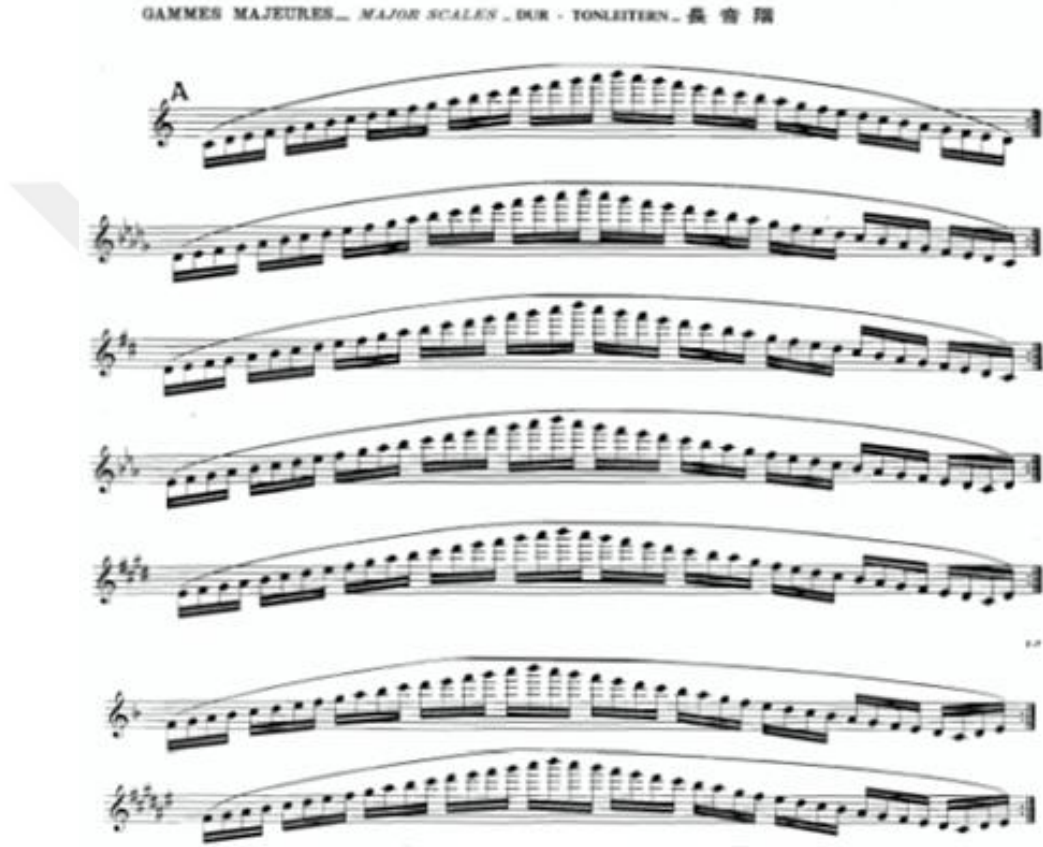

Şekil 6.6. Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.10

Eksilmiş yedili akor egzersizi, flütistlerin parmak tekniğini geliştirirken, aralıkların artması ile geçişleri iyi bir şekilde çalıştırmak için tasarlanmıştır. Eksilmiş yedili akorunu, çeşitli aralıklarla flütiste tekrarlatırken öğrencinin dudak-çene kontrolünü geliştirir. Flütistler bu akorları, önce yavaş bir tempoda çaldıktan sonra hızlı ve akıcı bir şekilde

çalarak parmaklarının hızını artırabilir. Nefes kontrolü, aralıklar arasındaki geçişlerde sağlanacak hava desteği bu egzersizde önemli bir rol oynamaktadır. Öğrenci bu egzersiz sayesinde, giderek zorlaşan aralıklar ile teknik becerilerini geliştirmektedir. Bu egzersizi düzenli çalışmak, öğrencinin teknik becerisini daha ileri bir seviyeye taşımasına yardımcı olacaktır.

5. Majör Gamlar

Şekil 6.7. Marcel Moyse, "Daily Exercises" S.12

Majör gamları ve minör gamları 2 ayrı sayfada ele alan Moyse, bu egzersizi yazarken "A" bölümü olarak adlandırmıştır. 1.oktav do notasından başlatıp 3.oktav si notasına kadar çıkıcı ve inici bir dizilimde yazılmıştır. Kromatik bir sırayla teker teker tüm majör gamların yazıldığı bu alıştırma, özellikle tüm gamlar çıkıcı bir diziden sonra 3.oktav si notasına kadar çıkıp mutlaka 1.oktav do notasına kadar geri dönmektedir. Gamlar, bağlı artikülasyonda ve tek nefeste çalınmaya dikkat edilmelidir. Hem nefes kontrolü hem de teknik anlamda fayda sağlayacak olan bu gam çalışması, her gün düzenli olarak yapılmalıdır. Öğrencilerin eser icra ederken yaşayacağı teknik problemlerin önüne mutlaka geçecektir. Gamlar ne kadar iyi çalınırsa, teknik o kadar iyi olur ve flüt çalarken

yaşanılan sıkıntılar en aza indirgenir. Ayrıca kondisyonun artması açısından oldukça büyük önem arz etmektedir.

6. Minör Gamlar

Şekil 6.8. Marcel Moyse, "Daily Exercises" S.14

Minör gamlar, 2.sayfada "B" bölümü olarak adlandırılmıştır. Majör gamlarda da olduğu gibi bu egzersizin temel prensibi, 1.oktav do notasından başlayıp, 3.oktav si notasına kadar çıkıcı ve inici bir dizilimde yazılmış olmasıdır. Kromatik bir sırayla yazılan bu egzersizde, aynı majör gamlarda da olduğu gibi tüm minör gamlar, do notasından başlayıp yukarı doğru 3.oktav si notasına kadar çıkar ve mutlaka 1.oktav do notasına kadar geri döner. Minör gamlar armonik olarak yazılmıştır. Bağlı artikülasyon ile tek nefeste çalınmalıdır. Her gün düzenli olarak yapılırsa, nefes kontrolünü ve tekniği geliştirecektir.

7. Triads

ACCORDS DE TROIS SONS — TRIADS — DREIKLÄNGE — 分散三和音

Şekil 6.9. Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.16

Triad akorlar, “C” bölümü olarak harflendirip yazılmıştır. Eksilmiş, minör ve majör akorlar; aralarında üçlü aralığın olduğu üç farklı sestten oluşan triadlardan meydana gelmektedir. Do notasından başlayıp her satırda kromatik bir sırayla si notasına kadar bu üçlü akorlar kurulmuştur. Zor parmak geçişleri ve değişen arızalar nedeniyle karmaşık bir yapıya sahiptir. Yavaş tempoda çalışılmalı ve bu geçişlerin temiz ve net bir şekilde çalınmasına özen gösterilmelidir. Tempo ileriki zamanlarda arttırılmalı, parmak ve dudak kontrolü senkronize bir şekilde yapılmalıdır.

8. Yedili Akorlar

18

ACCORDS DE SEPTIÈME _ CHORDS ON THE SEVENTH _ SEPTIMAKKORDE _ 七の分散和音

Şekil 6.1025. Marcel Moyse, "Daily Exercises" S.18

Yedili akorlar, "D" harfinde yazılmış bir bölüm olarak karşımıza çıkmaktadır. Do notasından si notasına sırasıyla ilerleyen bu egzersiz, tüm yedili akor türlerinde yazılmıştır. Her alıştırmanın sonunda, çalınması istenen yedili akor türleri mevcuttur. Öğrenci bu pasajların natural halini çaldıktan sonra, burada belirtilen arızaları dikkate alarak tekrarlaması gerekmektedir. Oldukça zor bir alıştırma olarak görülmektedir. Nefes kontrolünün iyi bir şekilde sağlanması ve üst oktavlara geçerken çene ve hava desteğinin kullanılması önerilebilir. Önemli olan temiz ve net bir tonda, bu egzersizi tamamlamaktır.

9. Tersiyalar

10. Kırık Akorlar

ARPEGES BRISÉS — BROKEN CHORDS — GEBROCHENE AKKORDE — 分数和音

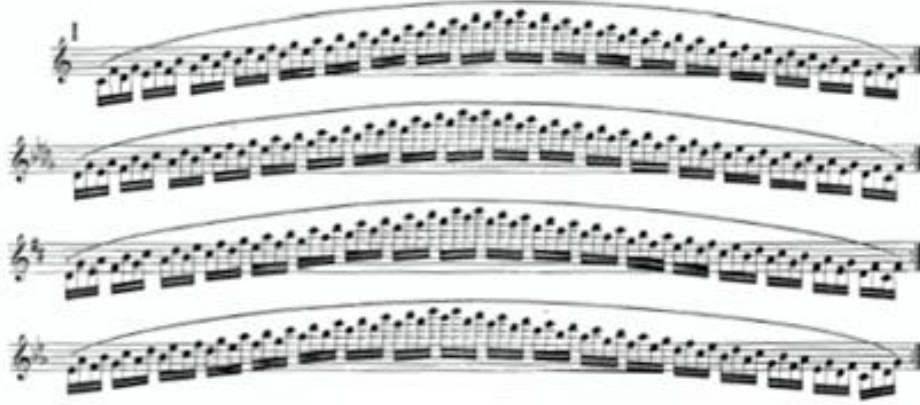
24

Şekil 6.13. Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.24

Kırık akorlardan oluşan bu egzersiz, do notasından si notasına kadar tek tek kırık arpejlerden oluşmaktadır. “G” bölümünde yer alan kırık 5/3 akorlardan oluşan arpejler varken, “H” bölümüne ise kırık yedili akorlardan oluşan arpejler yazılmıştır. Çıkıcı ve inici bir dizide yazılan bu alıştırmalar, bağlı artikülasyonda ve tek nefeste çalınmaya özen gösterilmelidir. Her pasajın sonunda, çalınması istenen akor türleri mevcuttur. Öğrencinin, ilk gösterilen pasajların natural halini çaldıktan sonra yazılmış arızalara dikkat ederek tekrarlaması gerekmektedir. Yavaş tempoda, temiz ve net sesler elde edilmeli, alıştırmaya hakim olduktan sonra giderek tempo hızlandırılmalıdır.

11. Dörtlü aralıklar

26 QUARTES _ QUARTES _ QUARTES _ 四 度

Şekil 6.14. Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.26

Şekil 6.15. Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.27

Dörtlü aralıklar egzersizi, “I” ve “J” harfli olmak üzere 2 bölümde yazılmıştır. Bu egzersizler, aralıkları tüm majör ve minör gamlar ile ele almıştır. Kromatik bir sırayla ilerleyen “I” bölümü, Do Majör gamında başlayıp, Si Majör gamına kadar sırasıyla tüm majör gamları çalıştırır. Moyse, bu aralık alıştırmalarına ton odaklı yaklaşmıştır. İlk sayfada majör gamlarda yer alan bu egzersizler, ikinci sayfada minör gamların armonik halinde yazılmıştır. “J” bölümü, do minör gamında başlayıp, si minör gamına kadar sırasıyla tüm minör gamları çalıştırır. Bu egzersiz hem gam egzersizi hem de parmak geçişlerinin hızlandırılması açısından oldukça faydalıdır. Önemli olan ilk etapta yavaş bir tempoda çalınması, sonrasında hızlandırılmasıdır. Bu egzersiz nefes ve parmak kontrolü açısından, yaşanabilecek teknik problemlerin önüne geçmesini sağlar.

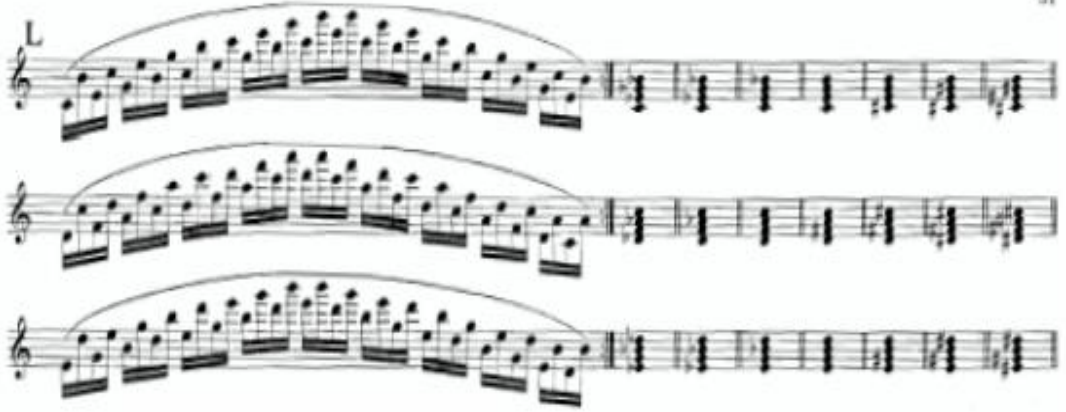
12. Kırık Arpejler

ARPÈGES BRISÉS — BROKEN CHORDS — GEBROCHENE AKKORDE — 分散和音

Şekil 6.16. Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.30

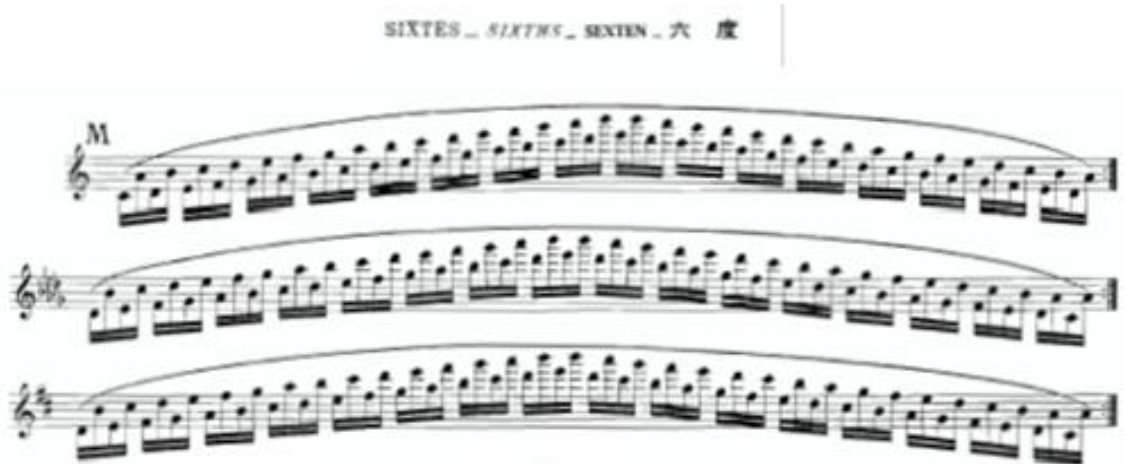
Kırık arpejlerin yer aldığı bir başka egzersiz, “K” harfi olarak bölüme ayrılmıştır. Akorlar, oktav alıştırması olarak ele alınmıştır. Bu egzersiz, diğer egzersizlerde olduğu gibi do notasından si notasına kadar sırayla yazılmış ve her pasajın sonunda, çalınması istenen akor türleri yerleştirilmiştir. Öğrencinin, ilk olarak natural halini çaldıktan sonra, pasajın sonunda yer alan akorların arızalarına dikkat ederek tekrarlaması gerekmektedir. Oktav alıştırmaları bir flütist için oldukça önem arz etmektedir. Yumuşak ve doğal bir geçiş olması şarttır. Sesler çatlamadan, dudak ve çene kontrolünü iyi ayarlamak gerekir. Öğrencilerin günlük çalışma rutinlerinde, kesinlikle olması gereken bir alıştırma türüdür. Yavaş tempoda, entonasyona dikkat edilerek çalışılması ve nüans değişimlerine yer verilmesi gerekir. Önemli olan temiz ve net bir ses elde etmek, oktav geçişlerinde diyafram desteğiyle hava hızının iyi ayarlanması için özen gösterilmesidir. Bu sayede yaşanabilecek teknik ve entonasyon problemlerinin önüne geçilmesi sağlanmış olacaktır.

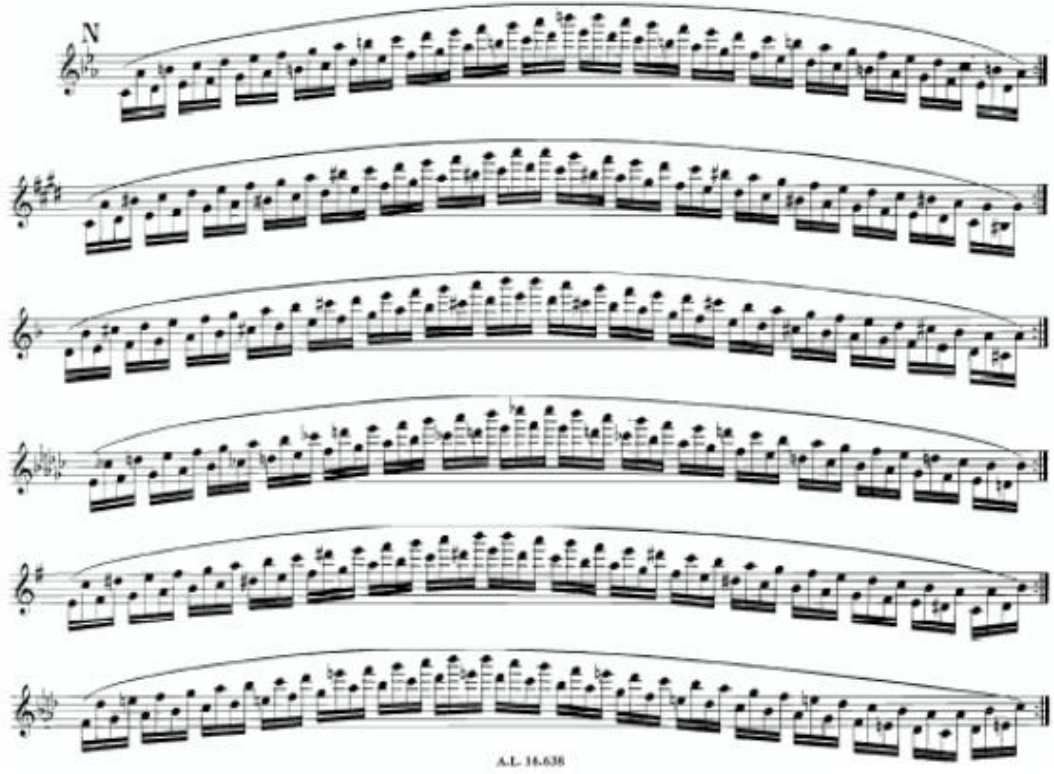
Şekil 6.17. Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.30

Kırık arpejler, “L” harfi olarak bir diğer egzersiz olarak yazılmıştır. Bu egzersizde, yedili akorlar ele alınmıştır. Yedili aralıklarla kırık arpejler, 3 oktav boyunca çıkıcı ve inici bir şekilde tasarlanmıştır. Natural halinde yazılan pasajların sonunda, arızalara dikkat edilerek tekrarlanması gereken yedili akorlar mevcuttur. 1.oktav do notasından başlayan bu alıştırma, si notasına kadar devam eder. Yumuşak ve doğal bir geçiş elde etmek için seslerin çatlamamasına, dudak ve çene kontrolüne odaklanmak gerekir. Pasajlar özenle ve entonasyona dikkat edilerek çalışılmalıdır.

13. Altılı Aralıklar

Şekil 6.18. Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.32

Şekil 6.19. Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.33

Altılı aralıklar, “M” ve “N” bölümü olmak üzere majör ve minör gamları 2 ayrı sayfaya yazmıştır. Bağlı artikülasyon ile altılı aralıklardan oluşmaktadır. Altılı aralık çalışmasına ton odaklı yaklaşan Moyse, üç oktav üzerinde çıkıcı-inici olarak bu egzersizi tasarlamıştır. “M” bölümü Do Majör gamından başlayıp kromatik sırayla Si Majör gamına kadar yazılan alıştırmalardan oluşmaktadır. “N” bölümü ise do minör gamından si minör gamına kadar yazılan egzersizlerden oluşur.

Bu egzersizin amacı, altılı aralıklı notalarda ses kaymasının yaşanmaması, çene ve dudak pozisyonunun kontrolünün sağlanmasıdır. Aynı zamanda entonasyona dikkat edilmeli ve parmak geçişleri yumuşatılmalıdır.

14. Kırık Arpejler

ARPÈGES BRISÉS – BROKEN CHORDS – GEBROCHENE AKKORDE – 分散和音

Şekil 6.20. Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.36

Şekil 6.21. Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.36

Kırık arpejlerin yer aldığı başka bir egzersiz, “O” ve “P” olmak üzere 2 ayrı bölüme ayrılmıştır. Daha geniş aralıkların yer aldığı alıştırmalardan oluşmaktadır. Oldukça kısa gibi görünmektedir ancak geniş aralıkların geçiş zorluklarından dolayı dikkate alınması gereken bir alıştırmadır. Dudak ve çene kontrolü sağlanmalı, üst oktavlara çıkışta çene hafif öne ittirilmeli, alt oktavlara inişte ise tam ters pozisyonun uygulanması önerilebilir. İlk etapta yavaş tempoda çalınabilir. Entonasyona dikkat edilmeli, özellikle piano nüansında uygulanmaya çalışılırsa ileriki seviyelerde tekniği ilerleteceği öngörülebilir. Forte ve piano nüanslarında ayrı ayrı çalışılması önerilebilir. Pasaj sonlarında yer alan akorların arızalarına dikkat edilerek tekrarlanması gerekmektedir.

15. Yedili Aralıklar

SEPTIÈMES – SEVENTHS – SEPTIMEN – 七 度

Şekil 6.22. Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.38

Şekil 6.23. Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.39

Yedili aralıklar, “Q” ve “R” olmak üzere majör ve minör gamları 2 ayrı bölüme ayırmıştır. Bağlı artikülasyon ile yedili aralıklardan tasarlanmıştır. Moyse, yedili aralık çalışmasına ton odaklı yaklaşmış, üç oktav boyunca çıkıcı-inici bir dizi olarak bu egzersizi tasarlamıştır. “Q” bölümü Do Majör gamından başlayıp kromatik sırayla Si Majör gamına kadar, “R” bölümü ise do minör gamından si minör gamına kadar yazılmış alıştırmalardan oluşmaktadır.

Bu egzersiz, yedili aralıklardan oluşan notalarda ses kaymasının yaşanmamasına, çene ve dudak pozisyonunun kontrolünün sağlanmasına odaklanır. Aynı zamanda entonasyona çok dikkat edilmeli ve parmak geçişleri yumuşak bir şekilde olmalıdır.

16. Kırık Arpejler

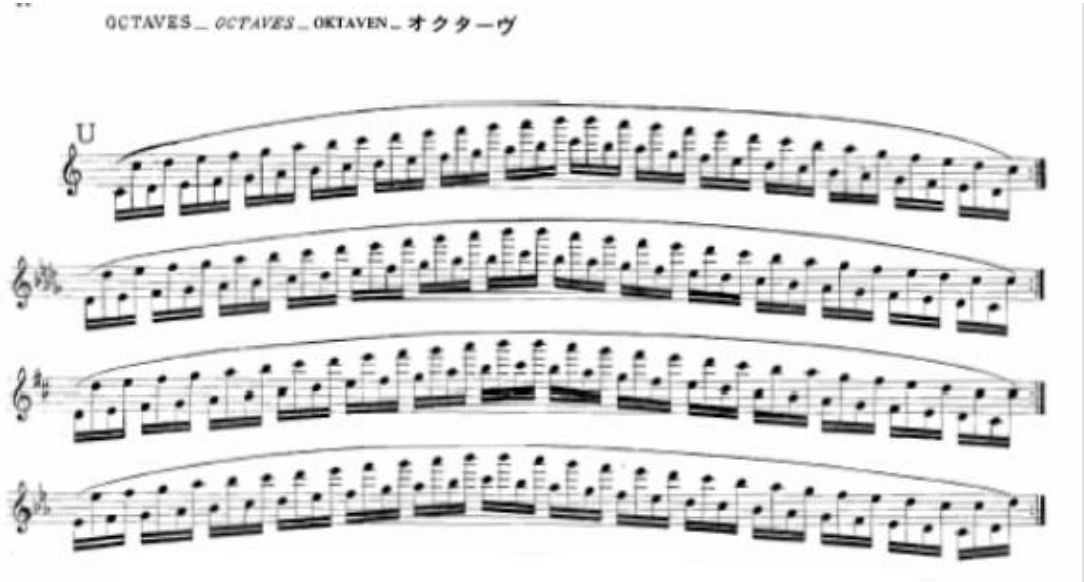
ARPÈGES BRISÉS — BROKEN CHORDS — GEBROCHENE AKKORDE — 分散和音

Şekil 6.24. Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.42

“S” ve “T” olmak üzere 2 ayrı bölüme ayrılmış kırık arpejler; “S” bölümünde 2 oktav aralık geçişlerini kapsarken, “T” bölümünde ise geniş aralıkların yer verildiği alıştırımlardan oluşmaktadır. Bu alıştırımda kısa gibi görünse de geniş aralıkların kaynaklı oktav geçiş zorlukları dikkate alınmalıdır. Nefes kontrolünün iyi bir şekilde sağlanması gerekir. Oktav geçişlerinde diyafram desteğine ve dudak-çene kombinasyonunun kontrollü bir şekilde yapılmasına özen gösterilmelidir. Başta yavaş tempoda çalınabilir, ayrıca entonasyona dikkat edilmelidir. Forte ve piano nüansları olmak üzere 2 farklı dinamikte ayrı ayrı çalışılması önerilebilir. Diğer egzersizlerde olduğu gibi bu çalışmada da pasaj sonlarında yer alan akorların arızaları çalınarak tekrar edilmelidir.

17. Oktavlar

Şekil 6.25. Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.44

Oktavlar egzersizi, “U” bölümü olarak, majör ve minör gamlarda 2 ayrı sayfada ele alınmıştır. Ton odaklı yaklaşımını bu egzersizde de belirten Moyse, kromatik sırayla tüm majör ve minör gamlarda oktav çalışması tasarlamıştır. Flütün tüm oktavlarının çalıştırıldığı bu alıştırmada, seslerin kapalı, mat ve zayıf bir tonda olmaması için doğru bir üfleme pozisyonunda çalınması gerekir. Aynı zamanda yeterli hava basıncının sağlanması şarttır. Temiz ve parlak bir ton elde edilmeli, birinci oktavda doğal bir ton için dudakların ve boğazın çok sıkı olmamasına dikkat edilmelidir. Doğru bir üfleme pozisyonu ile oktav geçişlerinde yeterli hava basıncının sağlanmasıyla sesler zorlanılmadan elde edilir. Tüm bunlara dikkat ederek, tuner kullanarak entonasyonun sürekli kontrolü yapılması önerilebilir. Öğrencinin karın kaslarını ve diyaframını doğru kullanması, hava basıncını arttırması ve dudak, ağız ve boğazın sıkılmamasına özen göstermesi, aralık egzersizlerinde ve melodik pasajlarda daha doğal sesler elde etmesine yardımcı olacaktır. Ayrıca tekniğinin gelişimine, nüans ve ton anlayışının bütünleşmesine katkı sağlayacaktır. Bu sayede yumuşak ve parlak geçişler ile çok daha sağlıklı bir alıştırma rutini oluşacaktır.

18. Kırık Arpejler

Şekil 6.26. Marcel Moyse, “Daily Exercises” S.48

Günlük egzersizlerin son alıştırması olan kırık arpejler, 5/3 akorunun daha geniş aralıklı pasajını içeren “X” ve “Y” olmak üzere 2 farklı bölümden oluşmaktadır. Flütisti ciddi anlamda zorlayacak oktav sıçrayışları mevcuttur. Dudak, ağız ve nefes kontrolünün çok iyi sağlanması, ses çatlamalarının yaşanmamasına özen gösterilmesi gerekmektedir. Entonasyona dikkat edilmeli ve her pasajın sonunda yer alan akorlar tekrar edilmelidir.

Günlük Egzersizlerin ön notlarında belirtildiği gibi, flütistlerin ortak hatalarından biri, 2.oktava kıyasla 3.oktav ve 1.oktav hakimiyet eksikliğidir. Bu kitabın amacı, enstrümanın tüm oktavlarının eşit bir şekilde çalınmasını sağlamaktır. Tüm majör ve minör gamlar, kromatik sırayla sunulur.

Her bölüm temelde aynı formda yazılmıştır. Bu bölümlerde 10 farklı alıştırma yer almıştır. Her egzersiz Do-Majör tonunda yazılmış ve 1.oktav do notasından 3.oktav si notasına kadar bir aralığı kapsamaktadır. Kromatik sırayla sunulan tüm majör ve minör tonlar, 10 alıştırmanın her birinin ardından ölçüler şeklinde dahil edilmiştir. Üçlü akor arpejleri majör, minör ve eksilmiş formlarda yazılmıştır. Yedili akor arpejleri ise majör/majör, minör/minör, eksilmiş/minör ve eksilmiş/eksilmiş formlarda sunulmuştur. Daily Exercises, özünde gamları ve arpejleri öğretmek için tasarlanmıştır denebilir.

6.2. Müzikal-Teknik Yaklaşımı ve Eğitim Metodolojisi

Marcel Moyse "*Exercices Journaliers*" kitabı, flütistler açısından temel bir kaynak oluşturmaktadır. Bu kitap, flütistlerin teknik becerilerini geliştirmelerine yardımcı olur. Exercices Journaliers kitabının, müzikal-teknik yaklaşımı ve eğitim metodolojisinin bazı önemli unsurlarını sıralamak gerekirse;

1. Geniş bir teknik gelişimini destekleyerek, her güne özel olarak tasarlanmış egzersizler içermektedir. Bu egzersizler, öğrencilerin solfeji, temel becerilerini, nefes tekniğini ve kondisyonunu arttıran kapsamlı çalışmalardan oluşmaktadır.
2. Flütistlerin en yaygın teknik zorlukları aşabilmesi için yazılan egzersizler ile çözüm sağlanmaktadır. Örneğin, öğrencilerin hızlı pasajları çalabilmesi için parmak hareketlerini geliştirir nefes kontrolü sağlayarak uzun sololar için kondisyon arttırır.
3. Müzikal ifadeyi geliştirmek adına öğrencilerin sadece notaları doğru bir şekilde çalmalarından ziyade, müzikalitenin önemine vurgu yapmaktadır.
4. Kitap, teknik becerileri aşamalı bir şekilde geliştirir. Egzersizlerin zorluğunu ve karmaşıklığını kademe kademe artırarak, öğrencilerin gelişimine destek olur. Hem başlangıç düzeyindeki flütistler hem de ileri seviye flütistler için tasarlanmıştır.
5. Farklı seviyelerdeki flütistlerin eksikliklerini tespit eder. Her öğrenci, kendinin güçlü ve zayıf yönlerini ele alıp, bu egzersizleri kişisel ihtiyaçlarına göre çalışmaktadır.

6. Teknik ilerlemeye yönelik egzersizler, bütün tonlara uygulanmıştır. Çeşitli ritim ve artikülasyonlarla tekrarlanmış, arpejler altılı ve yedili aralıklarla ele alınmıştır.
7. Kitap, küçük egzersizlerden oluşmaktadır. Flütün tüm oktavları eşit bir şekilde çalıştırılır. Ton, legato ve parmak çalışması gibi temel teknikleri sistematik bir şekilde ele alır. Tüm egzersizlerin önce legato olarak sonra tek dil ve çift dille de çalışılması gerektiği belirtilir.
8. Egzersizler harflerle gösterilmekte ve önsözden sonra 26 günlük bir çalışma programı sunulmaktadır.

7. P. TAFFANEL&GAUBERT VE M. MOYSE GÜNLÜK EGZERSİZLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

Taffanel ve Gaubert metodunun odak noktası, flüt çalma tekniklerini sağlam bir temel üzerine inşa etmektir. Flütistlere geniş bir teknik yelpaze sunmaktadır. Bu metotta, her bir teknik unsur ayrıntılı bir şekilde ele alınırken aynı zamanda tonalite gelişimi ve ses kalitesi gibi konulara da odaklanmaktadır. Sistematik bir yaklaşım sunduğu için öğrencilere teknik becerilerini adım adım geliştirme fırsatı da tanımaktadır.

Moyse metodunda ise daha çok müzikal ifadeye odaklandığı görülmektedir. Moyse, teknik becerileri geliştirmenin yanı sıra öğrencilerin flüt çalarken her bir ölçüyü, arpeji ve akoru duygusal ve ifade dolu yönlerini müzik ile ilişkilendirmelerine olanak tanır. Bu metot, flütistlerin müzikalitelerini geliştirmelerine yardımcı olurken aynı zamanda teknik becerilerini pekiştirmesine katkı sağlamaktadır.

Şekil 7.1. Taffanel&Gaubert 4. Alıştırma (Majör-Minör Gamlar)

Şekil 7.2. Marcel Moyse 7.Sayfa (Majör-Minör Gamlar)

Taffanel, majör ve minör gamları art arda getiren bir egzersiz tasarlamıştır. Bu egzersiz, Do majör gamından başlayarak, bemollü majör-minör gamlar ile devam etmektedir. Diyezli majör-minör gamların ardından tekrar do majör gamına döner ve flütiste melodik ve armonik iniş çıkışlar yaptırır. 8 farklı artikülasyon çeşitlemesi sunmaktadır.

Moyse ise gamları majör ve minör olmak üzere 2 sayfaya ayırmıştır. Gamlar kromatik bir sırayla ele alınmıştır. Artikülasyon çeşitlemesi yoktur ve gamlar bağlı bir şekilde çalınmalıdır. Minör gamlarda, armonik olarak inişli çıkışlar vardır. Tüm gamlar 3.oktav si notasına kadar çıkar ve birinci oktav do notasına geri dönerek sona erer.

Şekil 7.3. Taffanel&Gaubert 5.Alıştırma (Kromatik Gamlar)

Şekil 7.4. Moyse 1.sayfa (Kromatik Egzersizler)

Taffanel, kromatik ses çalışmasını ton merkezli olarak ele almıştır. 10 farklı artikülasyonda çalışılması gereken bu egzersiz, dil-parmak senkronizasyonunun eşit olduğu yavaş bir tempoda çalınmalıdır.

Moyse ise kromatik ses çalışmasını belli bir tona bağlı kalmadan 4 oktavı kapsayacak bir şekilde ele almıştır. Atonal bir dizi içinde oluşturduğu bu yapı, do notasından başlar ve kromatik olarak aralıkların artması ile devam eder. Moyse bu alıştırmasını daha çok parmak egzersizi bağlamında, bağlı bir artikülasyonda yazmıştır. Aralık geçişleri ile kromatik dizilimi zorlaştırarak, flütistin teknik anlamda geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Şekil 7.5. Taffanel&Gaubert 6.Alıştırma (Tersiyalar)

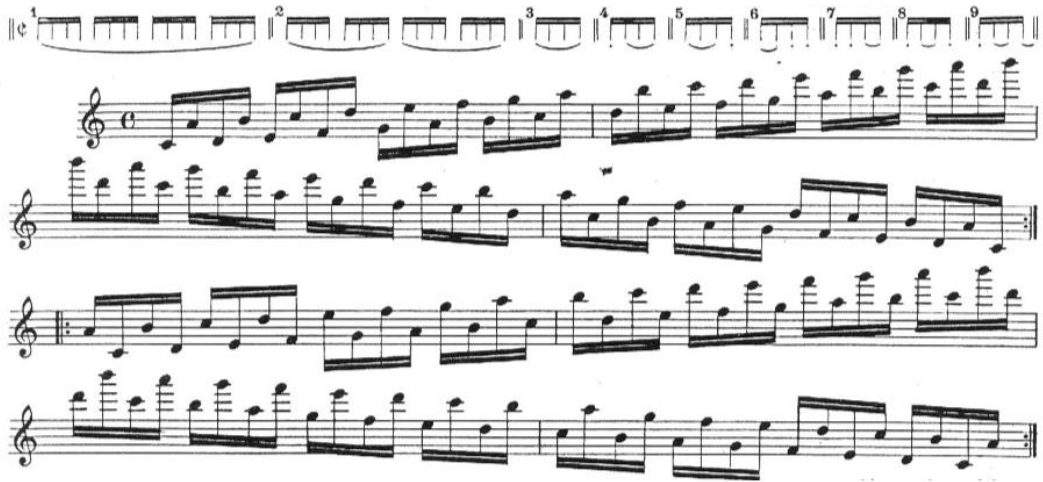
Şekil 7.6. Taffanel&Gaubert 6.Alıştırma (Do Eksenli Gam Örneklemeleri)

Şekil 7.7. Moyse 11.Sayfa (Tersiyalar)

Taffanel, üçlü aralıkları çıkıcı ve inici olarak, ardından aralıkların tersten çalınmasını sağlayarak ele almıştır. 8 farklı artikülasyon çeşitlemesi ile çalınması gerekmektedir. Öncelikle Do Majör gamında örnek gösterilerek ele alınan bu alıştırma, sayfanın aşağısında yer alan do eksenli örneklemeler ile tüm majör ve minör gamlarda çalınması gerektiğini göstermiştir.

Moyse ise üçlü aralıkları tonal bağlamda ele almıştır. Kromatik olarak ilerleyen gamlar, majör ve minör olmak üzere 2 farklı sayfaya ayrılmıştır. Ton merkezli çalınan tersiyalar, 1.oktavdan 3.oktava kadar çıkış ve iniş sergilemektedir. Bağlı artikülasyonda çalınması gereken ve nefes kontrolünün önem arz ettiği bir egzersizdir.

Şekil 7.8. Taffanel&Gaubert 6. Alıştırma (6'lı Aralıklar)

Şekil 7.9. Moyse 17. Sayfa (6'lı aralıklar)

Taffanel, altılı aralıkları çıkıcı ve inici olarak, ardından aralıkları tersten çalınmasını sağlayarak ele almıştır. 9 farklı artikülasyon çeşitlemesi ile çalınması gerekmektedir. Öncelikle Do Majör gamında örnek gösterilerek ele alınan bu alıştırma, sayfanın aşağısında yer alan do eksenli örneklemeler ile tüm majör ve minör gamlarda çalınması gerektiğini göstermiştir. Altılı aralıklarda dikkat edilmesi gereken en önemli şeylerden biri ses çatlamaalarının yaşanmamasıdır. Onaltılık ritim kalıpları eşit duyulmalı ve entonasyona dikkat ederek yavaş bir tempoda çalışılmalıdır.

Moyse ise, altılı aralıkları tonal bağlamda ele almıştır. Kromatik olarak ilerleyen gamlar, majör ve minör olmak üzere 2 farklı sayfaya ayrılmıştır. Ton merkezli çalınan altılı aralıklar, 1.oktavdan 3.oktava kadar çıkış ve iniş sergilemektedir. Bağlı artikülasyonda çalınması gereken ve nefes kontrolünün önem arz ettiği bir egzersizdir. Ses çatlamaalarına ve entonasyona çok dikkat edilmesi gerekmektedir. Onaltılık ritim kalıpları eşit bir şekilde duyulmalıdır.

Her iki bestecinin tersiya ve altılı aralıklar için yazmış olduğu bu egzersizler karşılaştırıldığında, birbirine çok benzer olduğu görülmektedir. Ancak Taffanel do merkezli olarak tersiyaları veya altılı aralıkları gamlar içerisinde yazmışken, Moyse bu egzersizleri ton merkezli olarak ele almıştır.

Şekil 7.10. Taffanel&Gaubert Arpej Egzersizleri

Taffanel, arpej için 9 farklı egzersiz çeşidi düzenlemiştir. 8.egzersiz, 3 oktav içerisinde dominant yedili aralıkları kapsayan küçük arpejlerden oluşmaktadır. 9.egzersiz, 3.oktavdan inici arpejler şeklinde yazılmıştır. 10.egzersiz, do notasından başlayarak eksilmiş ve artmış majör ve minör tonlarda ilerleyerek, üçlü aralıklarla çıkış ve inişli arpejlerden oluşmaktadır. 11.egzersiz, eksik üçlü kombinasyonunda farklı aralıklardan oluşan bir arpej çalışmasıdır. 12.egzersiz, majör ve minör tonlarında yedili akorların çıkıcı ve inici arpej dizelerinden oluşmaktadır. 13.egzersiz, beşli aralıklar ile majör-minör dominant beşli ve yedili akorlarının arpejleridir. 14.egzersiz, 12 harfi içeren alfabetik sıra ile yazılmıştır ve dominant yedili küçük-büyük arpejlerden oluşmaktadır. 15.egzersiz,

kromatik olarak çıkıcı üçlü aralıklar ile minör-majör gamların çevrim akorlarını içermektedir. 16.egzersiz ise otuz ikilik notalar ile yazılmış ve dominant minör-majör yedililerden oluşmaktadır. Taffanel'in arpej egzersizlerine baktığımızda, daha fazla parmak egzersizleri ile çeşitli artikülasyonları derleyerek, çalışma kombinasyonunu zorlaştırdığını görmekteyiz.

Şekil 7.11. Moyse Arpej Egzersizleri (S.13-16-19-22-25)

Moyse ise tüm majör-minör gamları kapsayan ve kırık arpejlerden oluşan 5 tane egzersiz yazmıştır. Bu arpejler 6'lı, oktav, 12'li, çift oktav gibi aralıklar ile yelpazeyi genişleterek, flütisti teknik anlamda zorlayacak bir yapı oluşturmuştur. Taffanel'in arpej egzersizlerine kıyasla, Moyse'un arpej egzersizleri daha aralık odaklı ve temel bir yapı üzerine oluşturduğunu görmekteyiz.

Her iki bestecinin egzersizleri, ton odaklı olup aynı zamanda flütistin teknik anlamda yeterliliğe ulaşabilmesi için geniş bir yelpaze sunmaktadır. Taffanel ve Gaubert'in egzersizleri daha ton odaklı ve beşli aralıklar çerçevesinde daha virtüöz odaklı ilerlemektedir. Ancak Moyse günlük egzersizlere, Taffanel ve Gaubert günlük egzersizlerinden daha kapsamlı bir şekilde yaklaşmıştır. Ayrıca daha karmaşıktır. Gamlar, kromatik sırayla çalınır ve daha fazla aralıklı egzersizler içerir.

Kısacası Taffanel ve Gaubert ve Moyse'un egzersizleri, flütistin parmak hızını artırmasına ve tonu iyileştirmesine odaklanmaktadır. Bu sayede 20. yüzyılın başlarında, teknik çalışmaya yeni bir bakış açısı getirmişlerdir.

8.SONUÇ

Bu çalışma, P. Taffanel ve Gaubert ve M. Moyse'un günlük egzersizlerinden oluşmuştur. Flüt literatürünün pedagojisine, teknik ve müzikal açıdan flütistlerin icracılığına yardımcı olması açısından yazılmıştır. İlk olarak Fransız Flüt Ekolü'nün çıkış noktasını ve önemini ele almış, devamında bestecilerin müzik literatüründeki yerlerini açıklamış ve eserlerinin flüt eğitimindeki temel unsurlar olduğunu ön plana çıkarmıştır. Taffanel ve Gaubert ve Moyse metotlarının incelenmesi ile dönemin öğretim uygulamalarına perspektif oluşturarak günümüz flütistlerinin eğitiminde ve öğretiminde nasıl kazanımlar elde edebileceğine katkı sağlamıştır. Bu tez sayesinde bir flüt öğrencisi, Fransız Flüt Ekolü hakkında tarihsel ve pedagojik açıdan öğrenim hayatında bir fikir oluşturabilir. Teknik anlamda ise yapılan incelemeler sayesinde kendi gelişimine katkı sağlayacak kazanımlar elde edebilir. İncelenen bu metotlar, flütistlerin teknik becerilerini geliştirirken aynı zamanda tonalite bilgisini ve müzikal ifadelerini güçlendirecektir. Her iki metot ele alındığında, benzersiz özelliklere sahip olduğu ve flütistlerin farklı yönlerini geliştirmesine yardımcı olacağı görülmektedir.

Flütistlerin teknik ve müzikalitesini geliştirmesi açısından, “17 Daily Exercises” ve “Exercices Journaliers”, flütistin seviyesine bağlı olarak hangi egzersizin daha uygun olduğunu göstermektedir. Öneri olarak şunlar söylenebilir;

Yeni başlayan flütistler için “17 Daily Exercises” çok daha uygundur. Bu egzersiz kitabı, temel tekniklerini geliştirmelerine oldukça yardımcı olacaktır. Orta seviye flütistler için “17 Daily Exercises” kitabını tamamladıktan sonra, “Exercices Journaliers” kitabına geçmeleri çok daha faydalıdır. Bu egzersizler, teknik becerilerini daha ileri bir seviyeye taşımalarında oldukça önemli bir yere sahip olacaktır. İleri seviye flütistler için ise her iki kitap günlük çalışmalarında çok etkili bir yere sahiptir. Daha bilinçli olarak çalışılan bu evrede, teknik ve müzikalitesini korumaları için bu kitaplardan seçtikleri birkaç egzersiz günlük çalışma rutinlerine eklenebilir.

Sonuç olarak, Fransız Flüt Ekolü bağlamında Taffanel ve Gaubert ve Moyse'un günlük egzersiz kitapları, flüt öğrencilerinin teknik ve müzikal gelişimlerine katkıda bulunan önemli kaynaklardır diyebiliriz. Her iki metot öğrencilere kapsamlı bir eğitim modeli sunar ve eksik yönlerini geliştirmelerine yardımcı olur. Öğrencilerin ihtiyaçlarına bağlı olarak, her iki metot etkili bir şekilde günlük çalışma rutinlerinde kullanılabilir.

KAYNAKÇA

KİTAPLAR

- Blakeman, Edward. (2005). *Taffanel: Genius Of The Flute*, Oxford University Press.
- Blakeman, Edward. (1991). *Liner Notes For Gaubert: Complete Works For Flute And Piano*. Susan Milan, Flute. Cd. Essex: Chandos, Chan 8981/2.
- Giannini, Tula. (1993). *Great Flute Makers Of France*.
- Boehm, Theobald. (1922). *The Flute And The Flute Playing*, Dover Publications, New York.
- Floyd, Wind Angeleita. (1990). *The Gilbert Legacy*, Winzer Press.
- Gresset, Pascal. (2002). “Une Interview Avec Emmanuel Pahud”, Traversières, No.72.
- Heugel, Henri. (1874). *Le Ménestrel*, Forgotten Books Press.
- Holloman, D.Kern. (1828). *The Société Des Concerts Du Conservatoire*, University Of California Press.
- Mccutchan, Ann. (1994). *Marcel Moyse Voice Of Flute*. Amadeus Press: Oregon.
- Moyse, Marcel. (1923). *Daily Exercises For The Flute*. Paris: Alphonse Leduc & Co.
- Moyse, Blanche Honneger. (1990). “Biography Of Moyse”. The Marcel Moyse Society Newsletter, Vol.1, No.1.
- Powell, Ardall. (2002). *The Flute*. Yale University Press: Londra.
- Say, Ahmet. (2019). *Müzik Tarihi*, Isık Yayınları, 1. Baskı.
- Şenol, Ajda. (2012). *Flute Exercises Of Marcel Moyse*, Procedia-Social And Behavioral Sciences.
- Taffanel, Paul& Gaubert. Philip. (1958). *Methodé Complete De Fluté*. Alphonse Leduc & Cie, Paris.
- Taffanel, Paul Fleury Louis. (1927). “La Flute” *Encyclopédie De La Musique Et Dictionnaire Du Conservatoire*, Albert Lavignac Et Lionel De La Laurencie, Paris.
- Toff, Nancy. (1996). *The Flute Book*, Oxford University Press, New York.

Wye, Trevor. (1993). *Marcel Moyse: An Extra Ordinary Man*, Winzer Press.

TEZLER

Etienne, David Eugene. (1988). *A Comparison And Application Of Select Teaching Methods For The Flute By Henri Altés, Paul Taffanel-Philippe Gaubert, Marcel Moyse And Trevor Wye*, Louisiana State University, Doktora Tezi.

Fisher, Penelope Ann Peterson. (1982). *Philippe Gaubert (1879-1941): His Life And Contributions As Flutist, Editor, Conductor And Composer*. Dma Dissertation, University Of Maryland, Doktora Tezi.

Hepyücel, Ceren. (2009). *19. Yüzyıldan Günümüze Fransız Ekolü Ve Marcel Moyse'un Dünya Flüt Sanatına Etkileri*, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir, Sanatta Yeterlik Tezi.

Kaplan, Lawrence. (2019). *The Major Influences On The Emergence Of The French School Of Flute Playing*, Yüksek Lisans Tezi.

Seçkin, Merve. (2018). *19. Yüzyılın Önemli Bestecisi Ve Flüt İcracısı Paul Taffanel'in Complete Flute Method'unun Flüt Eğitim Repertuvarındaki Önemi*. Sanatta Yeterlilik Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü.

İNTERNET KAYNAKLARI

http-1: https://en.wikipedia.org/wiki/Bernard_Sarrette (Erişim Tarihi: 12.03.2024)

http-2: https://fr.wikipedia.org/wiki/Fran%C3%A7ois_Devienne (Erişim Tarihi: 02.03.2024)

http-3: https://en.wikipedia.org/wiki/Jean-Louis_Tulou#/media/File:Jean-Louis_Tulou.jpg (Erişim Tarihi: 12.03.2024)

http-4: https://en.wikipedia.org/wiki/Paul_Taffanel#/media/File:Paul_Taffanel.jpg (Erişim Tarihi: 12.03.2024)

http-5: https://en.wikipedia.org/wiki/Philippe_Gaubert#/media/File:Philippe_Gaubert.JPG (Erişim Tarihi: 12.03.2024)

http-6: <https://moysesociety.org/photo-gallery> (Erişim Tarihi: 12.03.2024)

ÖZ GEÇMİŞ

Adı Soyadı : Aylin GÜNAYDIN

Yabancı Dil : İngilizce

Doğum Yeri / Yılı :

E-Posta :

ORCID Numarası :

Eğitim Bilgileri:

2016, Trakya Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı, Müzik, Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Ana Sanat Dalı

2018, Trakya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Müzik Bölümü, Üflemeli ve Vurmalı Çalgılar Ana Sanat Dalı

Mesleki Deneyimi:

2017, Flüt Öğretmeni, Sezai Irmak Art Academy - Edirne Halk Eğitim Merkezi

Yayımları:

Günaydın, A., Barut Dikicigiller, B. 2025. Çağdaş Flüt Repertuarı Ve Genişletilmiş Tekniklerle Pedagojideki Yenilikler. Yegah Müzikoloji Dergisi, Volume VIII Issue 1, 78-103. <https://doi.org/10.51576/ynd.1611853>.

Sanatsal Faaliyetleri (Sergi, Konser, Gösteri vb.):

2013, Türkiye Gençlik Filarmoni Orkestrası (TUGFO), Roma, Floransa, Sicilya, Padova, Ravello, Taormina, Venedik, Verona, Emilia-Romagna Festivalleri, İtalya.

2016, Solo ve Orkestra Konserleri, İstanbul, Edirne, Kırklareli, Tekirdağ, Çanakkale, Bursa, İzmir, Bulgaristan, Yunanistan, Romanya, Almanya.

Ödülleri:

Mimar Sinan Rotary Kulübü Flüt Yarışması
İkincilik, 2007, Türkiye.

Mimar Sinan Rotary Kulübü Oda Müziği Yarışması
İkincilik, 2014, Türkiye.